

Slægten i Hvetbo herred

- om Jacob Andersens aner

Foreløbigt manuskript af

Jan Løve Østerbye

juni 1997

Rev: november 2005

Indholdsfortegnelse

	side
Indholdsfortegnelse.....	2
Forord	3
Kort over Hune, Saltum, Jetsmark m.fl. sogne.....	5
Hvetbo herred.	6
Fiskeri.....	6
Kysthandel.....	8
Lundergård.	8
Anders Christensen og Christiane Madsdatter 2 + 3	11
Christen Andersen og Maren Matthiasdatter 4 + 5.....	22
Mads Christiansen Hvedbo og Anne Pedersdatter 6 + 7	23
Anders Andersen og Anne Christensdatter 8 + 9	28
Matthias Berthelsen og Else Pedersdatter 10 + 11	31
Christian Pedersen Møller og Dorethe Kirstine Madsdatter 12 + 13	32
Peder Christensen og Maren Pedersdatter 14 + 15.....	34
Anders Ibsen og Johanne Christensdatter 16 + 17.....	35
Christen Nielsen og Margrethe Clemmensdatter 18 + 19	36
Bertel Matthiasen Biller og Maren Eriksdatter 20 + 21	50
Peder Pedersen og Maren Christensdatter 22 + 23.....	51
Mads Sørensen Skrædder og Kirsten Andersdatter 26 + 27.....	51
Christen Sørensen Gundersen og Anne Pedersdatter 28 + 29	52
Peder Madsen Ræf og Anne Christensdatter 30 + 31.....	53
Jep Andersen og Anne Pedersdatter 32 + 33.....	53
Niels Sørensen og Maren Laursdatter 36 + 37	54
Clemen Laursen og Anne Jensdatter 38 + 39.....	56
Erik Bertelsen og Margrethe Laursdatter 42 + 43	57
Søren Gundersen og Kirsten Pedersdatter 56 + 57	57
Peder Pedersen Toft og Johanne Christensdatter Ulholm 58 + 59.....	61
Mads Christensen Ræf og Inger Pedersdatter Thyboe 60 + 61	63
Christen Andersen Koch og Johanne Bertelsdatter 62 + 63.....	68
Peder Thyrisen 66.....	69
Søren Nielsen 72.....	69
Margrethe Clemensdatter 77.....	71
Laurs Christensen Skrædder og Johanne Jensdatter 86 + 87.....	71
Peder Christensen Engesgaard og Maren Sørensdatter 116 + 117	71
Christen Christensen Ulholm og Anne Pedersdatter 118 + 119.....	72
Christen Christensen Ræf og Inger Nielsdatter 120 + 121	73
Peder Christensen Thybo og Signe Nielsdatter 122 + 123	77
Anders Koch 124	77
Bertel 126.....	77
Jens Laursen og Dorethe Nielsdatter 174 + 175.....	78
Søren Klemendsen 234.....	78
Christen Haugaard og Maren Madsdatter 240 + 241.....	78
Mads Jensen Haugaard 482	79
Kilder:.....	80

Forord

Else Iversen og Jacob Andersen omkr. 1870

Jacob Andersen blev født i Pirup i Hune sogn og døbt den 29. november 1803 i Hune kirke. Han blev opkaldt efter moderens lillebror, som døde som 5-årig i 1797. 1. søndag efter påske 1818 blev han konfirmeret og i 1824 rejste han til Aalborg. Her blev han bryggerkarl. I 1838 giftede han sig med enken Else Iversen, og de fik sammen datteren Jacobine og sønnen Jens Andreas

Ved FT 1845 og 1850 boede familien i Brødregyde i Aalborg. I 1850 bestod familien af:

Jacob Andersen	45 år, gift, ølbryggerkarl og født i Løkken sogn.
Else Iversen	46 år, hans kone, født i Aalborg
Rasmus Severin Andersen	18 år, ugift, søn [af hendes første ægteskab]
Jensine Chrestence Andersen	14 år, datter [af hendes første ægteskab]
Jacobine Andersen	10 år, datter
Jens Andreas Andersen	3 år, søn

Senere købte familien et lille hus i St. Nygade. Else døde i Aalborg den 21. januar 1875. Jacob, som er min tiptipoldefar, døde i Aalborg den 3. november 1881.

Det foreliggende materiale er alt, hvad det til dato er lykkedes mig at finde om Jacob og hans aner.

En ganske væsentlig del af materialet har lærer Rigmor Nørgaard fra Frederikshavn velvilligt stillet til rådighed. Rigmor Nørgaard er efterkommer af Jacob Andersens søster Anne.

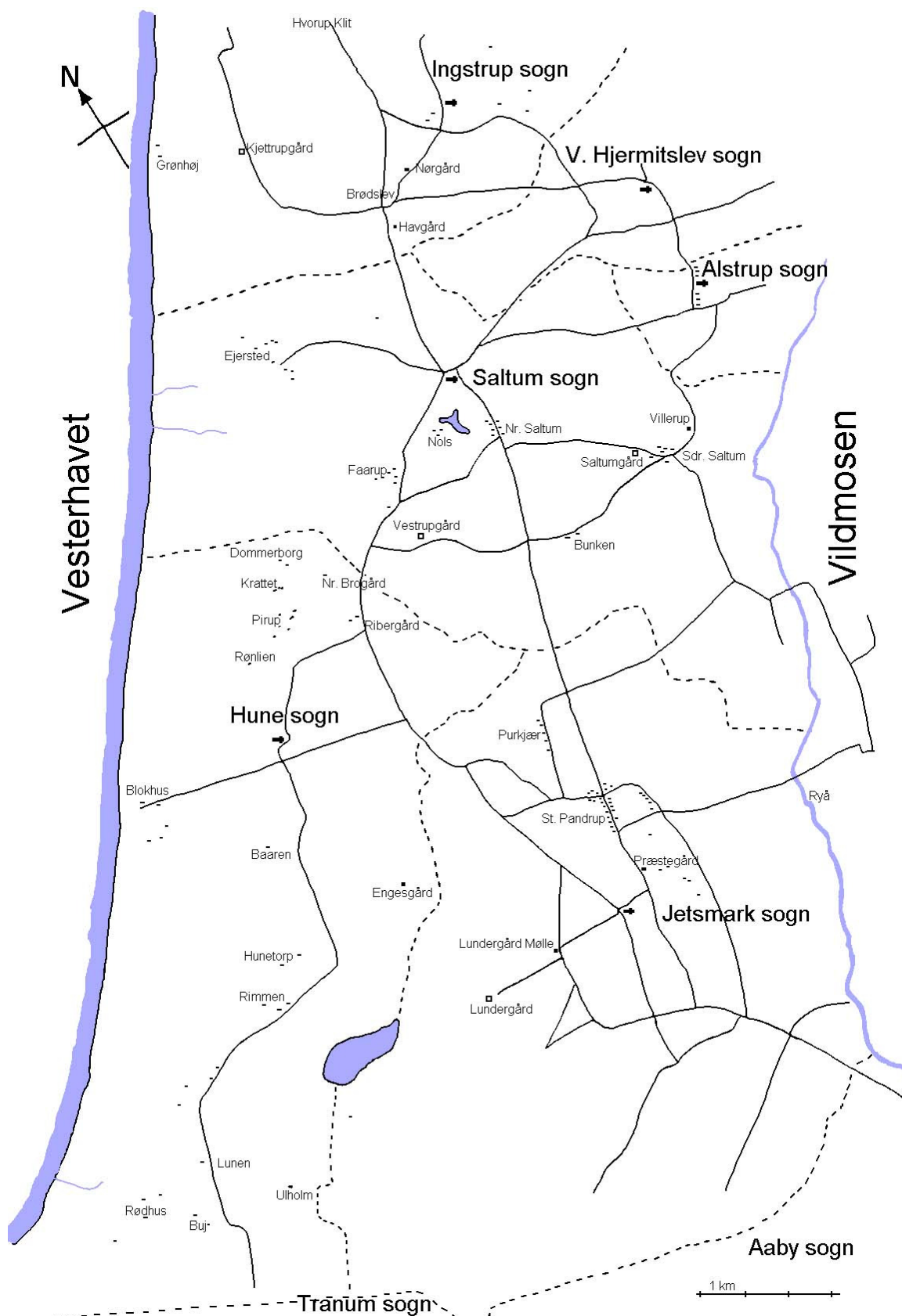
Da denne del af familien langt fra er forsket færdig, vil jeg nok fremkomme med en revideret udgave på et senere tidspunkt.

Materialet er næppe uden fejl og mangler, og jeg hører derfor gerne nærmere om eventuelle fejl.

Jan Løve Østerbye
Juni 1997

Materialet er revideret i november 2005. Alle kendte aner findes nu i selve teksten.

Kort over Hune, Saltum, Jetsmark m.fl. sogne.

Hvetbo herred.

Hvetbo herred ligger i det gamle Hjørring amt og strækker sig fra Limfjorden vest for Aalborg til Vesterhavet. Det er amtets mindste herred og omfatter sognene Ingstrup, Vester Hjerimitslev, Alstrup, Saltum, Hune, Jetsmark og Gøl.

Langs kysten mod sydvest er herredet adskilt fra naboområdet ved de øde områder omkring Tranum, og mod øst danner moseområderne i Store Vildmose en naturlig grænse.

De gamle og naturlige veje gennem herredet har derfor gået fra Aalborg over Aaby og Saltum til Løkken og Børglum (gl. bispesæde). Fra Aaby gik der vej mod vest gennem Han herred til Brovst, Fjerritslev og Thisted.

Med disse naturlige grænser er det forståeligt, at herredets befolkning i stor udstrækning har giftet sig ind i familier fra sognet eller herredet, således at mobiliteten ikke har været overvældende. På vor egen familie kan vi se pastoraternes betydning, idet Hune og Saltum sogne udgjorde ét pastorat (ligesom Ingstrup, Vester Hjerimitslev og Alstrup sogne). Da familierne mødtes til søndagsgudstjeneste, er de unges bånd også blevet knyttet her.

I perioden 1600-1800, hvor familien har en del af sine rødder her, spiller Hune og Saltum sogne en særlig rolle, idet der dog også er bånd til Jetsmark og Ingstrup sogne.

Området har siden 1500-tallet været præget af sandflugten. Man ved ikke bestemt, hvorfor sandflugten satte ind på dette tidspunkt, men ændringer i havstrømmene langs den jyske vestkyst bragte ihvertfald øgede mængder sand til stranden. Blæsten har derefter hvirvlet sandet op og ind i landet, hvor store områder i den efterfølgende periode blev ødelagt eller i bedste fald reduceret landbrugsmæssigt. Nedhugning af skove anses som en medvirkende årsag til de ødelæggelser, som sandflugten medførte. Gennem de sidste århundreder er der sat kraftigt ind mod sandflugten ved beplantning af klitter (marehalm) og de nære kystområder (plantager).

Jordbundsforholdene ligger på middel for hele herredet, men dog således, at områderne langs kysten er betydeligt ringere end områderne længere inde i landet. Mens man på de sidstnævnte steder har kunnet drive almindeligt landbrug (korn - og kvægavl), har man i kystområderne i større udstrækning haft får, som kunne afgræsse hede- og klitområderne, ligesom man i vid udstrækning har suppleret indkomsten ved fiskeri.

Fiskeri.

Fiskeri har altid haft stor betydning for befolkningen i herredet. I matriklen fra 1662 anføres, at "Sognemændene i Hune leve og nære sig for største Delen af Fiskeri i Havet" og for Kjettrup og Hvorup, at beboerne, "hvis Jorder vare ødelagt af Sandflugt, ikke kunne opholde sig, hvis de ikke brugte Fiskeri i Havet". Af gamle fæsteprotokoller fremgår da også, at fæsteydelsen helt eller delvist kunne erlægges i et bestemt kvantum flyndre!

En af de ældste fangstmetoder og meget brugt her, var *dybsvod*, hvor der særligt blev fanget flyndre. I modsætning til det senere *snurrevod*, var dybsvodet så stort, at det ikke kunne ombord i en båd, men måtte trækkes i land. Fiskeriet krævede 12 mand, der hver leverede 2 reb á 50 favne. Til voddet hørte også 2 reb, og man kunne altså have indtil 13 reb på hver vodarm og dermed nå indtil 650 favne ud fra land med voddet.

Fiskeriet var organiseret i laug med en skipper i spidsen. Når fisketiden var inde og vejret godt, hejsede han en kurv eller lignenede op i en mast på et højt sted, som signal til de øvrige medlemmer om at indfinde sig på fiskepladsen. Når alle var samlet, blev voddet på en tohjulet kærre kørt fra tørrepladsen ned på stranden til en stor fladbåd. Voddet blev herefter roet ud på havet, efter at man havde fastgjort den ene vodarms reb i land.

Kommet vel ud gennem brændingen hvilede fiskerne et øjeblik på årerne, mens skipperen sagde: "Skal vi læse?" Så bad han en stille bøn og man roede videre. Først omkring 1850 op-hørte man med denne andagtsøvelse.

Mens man roede ud, frigjorde man rebet mod land, og når der ikke var mere reb eller man syntes, at man var tilstrækkeligt langt ude, fastgjorde man rebet til voddet, der så blev sat ud i en bue. Den anden ende af rebene blev fastgjort i den anden vodstav, og man roede i land med rebet. Så var voddet sat, og man kunne begynde at hale voddet i land. Inden ilandtrækningen nød man en hjertestyrkning, ofte en *polak*, som bestod af en blanding af mjød og brændevin.

Fiskelaugets 12 mand fordelte sig med 6 til hver rebende, og de 5 trak derefter i land, mens den 6. ordnede rebet efterhånden som det kom i land. Dragerne trak i en sele, der lå over skulderen eller i et trækbælte. Den forreste, der trak i rebet slap sit greb i rebet, når han var kommet langt ind på stranden og gik herefter tilbage til havstokken og greb fat i rebet og trak. Således vandrede man uafbrudt til voddet kom i land. Udsætning og ilanddragning varede et par timer, og i løbet af en dag kunne man nå op til 6 dræt.

Fangsten lagde man i store bunker på stranden. Den største bestod af rødspætter (flyndere) og den anden af de andre fisk, især torsk, kuller, slethvar og pighajer.

Den største bunke deltes, således at vod og båd, der ofte tilhørte folk uden for fiskernes kreds, tog 4 lodder og voddragerne 1 lod hver. Den anden bunke, *gråfiskene*, deltes udelukkende mellem dragerne eller solgtes til den højstbydende ved en rask auktion. Udbyttet købte man så øl og mjød for, som man indtog under og efter arbejdet.

Af en beskrivelse fra 1656 fremgår det, at der særligt i Hvetbo herred fandtes et rigt fiskeri af flynder 2 gange om året, vår og høst. Fiskene blev tørret og stakket. Også almuen nød godt af de store fangster af kuller og makrel. I 1638 havde en borger i Aalborg en fiskebod i Blokhus, hvilket antyder, at der her var et vist folkeliv omkring fiskeriet (jfr. sildefiskeriet i fjordene).

I 1688 indbragte fiskeriet i amtsskat 24 rd. I Hune sogn var der ca. 12 flyndervod og lige så mange både. Da sandflugten var på det højeste omkring 1700, havde fiskeriet sin største betydning - og slog fiskeriet fejl, var der ikke andet at gøre end at flytte fra sognet og tage arbejde andetsteds (måske tiggere).

Kysthandel.

Fra den jyske vestkyst blev der i en lang periode drevet kysthandel med Norge, den såkaldte skudehandel. I Hvetbo herred foregik handelen fra Blokhus. Sejladsen til Norge tog herfra ½-1 døgn, og man handlede med produkter, som det andet land savnede. Fra Danmark blev der især sendt korn til Norge, mens der blev importeret tømmer, sten og kalk, senere jern, søm, tjære og salt. De ældste bevillinger går tilbage til 1666.

Skuderne var jagter, som på Vestkysten blev kaldt *sandskuder*. De blev også anvendt til at sejle tørrede flyndre til København.

“Blokhuset” nævnes allerede i 1611, men først i det 17. århundredes første halvdel havde beboerne her selv skuder. I 1742 var der 3 skuder i Blokhus og 1 i Kjettrup. Skuderne kunne trækkes op på stranden, men lastning og losning foregik altid lidt fra land.

Da man gik over til større fartøjer, kunne man ikke trække skibene på land, og man ankrede derfor op ud for kysten og udvekslede varer. Disse skibe “overvintrede” ofte i norske fjorde. Også norske skuder deltog i handelen, som først ophørte i midten af 1800-tallet.

Omkring Blokhus opstod der derfor et mindre handelssted. Købmænd og skibsejere kom dog normalt andre steder fra.

Som følge af denne handel kom en del nordmænd til Danmark, ligesom enkelte fra Danmark vel bosatte sig i Norge.

Lundergård.

Lundergård i Jetsmark sogn er nævnt første gang hen mod midten af det 16. århundrede. Det må derfor antages, at hovedgården eller den adelige sædegård var af forholdsvis ny oprindelse på dette tidspunkt.

I 1546 boede *Palle Friis* på gården. Han var søn af *Niels Friis* til Vadskjærgård (nord for Lemvig) i Skodborg herred, og ejede formentlig gården sammen med broderen *Godske Friis* til Vadskjærgård. Palle Friis frikøbte antagelig gården, som efterfølgende gik i arv til hans efterkommere. I 1568 lå der 2 gårde, 2 bol og 2 huse i Jetsmark under gården. Palle Friis døde før 1575.

Enken havde muligvis gården i en periode før den overgik til sønnen *Laurids Friis* (1590). Han synes ligesom sine brødre at have haft en voldsom karakter. Han begik drab på en bonde i Hovrum og måtte bede kongen om tilgivelse (1578), mod at stå offentligt skrifte og betale 50 gl. daler til nærmeste hospital. Han nævnes i Kolding (1580), 1598 var han tolder i Skagen, 1608 var han skrøbelig, og han døde før 1617. Han var gift med *Bodil Eriksdatter Kaas*.

1598 nævnes *Godske Friis* til Lundergård. Han var bror til Lauritz Friis og boede 1590 på Øls i Hindsted herred, hvor hans første hustru, *Maren Pedersdatter Kruse*, kom fra. Han levede endnu 1602, og hans enke *Johanne Eriksdatter Kaas* nævnes til Lundergård 1613. Adskillige efterkommere "skikkede sig ilde".

Lauritz Friis' søn, *Palle Friis* skrev sig 1599 til Lundergård, uden at det dog vides, om han brugte gården eller blot skrev sig til den, fordi hans far havde andel i den. Han var en tid befalingsmand i Sogn i Norge og var her gift med *Anne Jensdatter Haar* til Geresvig i Tysnes¹, med hvem han havde to sønner, nemlig *Laurids*, der fik mødrenejgården, og *Frederik*, som levede 1627.

Formentlig forlod Palle Friis hustru og børn, og i 1615 boede han i Skagen, hvor faderen jo havde været tolder. Her boede han sammen med en tjenestepige og drev omkring i mere eller mindre beruset tilstand.

Da han ikke fortsat kunne leve i denne tilstand og da han havde hørt, at en søn af Godslev Budde til Rødslet var blevet lensmand på Bergenhus, så han en mulighed for et tilsvarende embede, hvis han da ellers kunne fremskaffe de fornødne rejsepenge. Da han havde indset, at ingen formentlig ville låne ham penge, fik han den ide, at han kunne myrde den gamle Peder Jensen - også kaldet Peder Blusser, fordi han havde haft ansættelse ved fyret - der boede alene med sin hustru på en ensomt beliggende gård i Skagen. Palle Friis antog, at manden havde penge, fordi han ind imellem lånte penge ud mod håndpant. Christen Andersen Skrædder havde således mod et sølvspænde lånt penge af Peder Jensen. Palle Friis ville ikke være alene om mordet, så han overtalte Christen Skrædder og dennes tjenestepige Maren Jensdatter til at hjælpe sig. Til gengæld ville Palle Friis tage sig af dem, når han kom på den "grønne gren".

Kort før pinse 1615, hvor Palle Friis havde drukket tæt, lokkede de Peder Blusser over til Palle Friis' hus, hvor Palle myrdede ham med en dolk. De slettede sporene efter sig, drak videre og blev så enige om at tage ud og myrde Blusserens kone. Det ordnede Maren så - og næste dag plyndrede de Blusserens hjem - uden dog at finde værdier af betydning.

3. pinsedag fandt man liget af Blusserens kone, og toldereren, som også var byfoged, foranstaltede en undersøgelse, som hurtigt mundede ud i en tilståelse fra Christen Skrædder. Skrædderen og Maren tjenestepige fik en hurtig dom og blev halshuggede, mens der var flere hensyn at tage til adelsmanden Palle. Han blev indsat i arresten i Aalborg og senere overflyttet til København, hvor kongen og Rigsrådet den 28. maj 1616 afsagde hans dødsdom. Han blev halshugget 31. maj 1616 foran Københavns Slot².

Omkring 1610 købte *Niels Friis*, bror til *Godske* og Lauritz, Lundergård af Lauritz. Han havde i 1590 sammen med brødrene *Erik* og *Hendrik* overfaldet en anden adelsmand, Peder Skram, på gaden i Viborg og ved dom i København 1591 blev de fradømt æren. Niels Friis ejede også gods på Mors, men uordentlig levned og tidernes ugunst (krigen 1627-29) fik det til at gå ned ad bakke for ham. For at dække gæld pantsatte han sine ejendomme og 1633 måtte han af-

¹ Klitgaard bd. 2 side 404.

² Klitgaard har refereret sagen detaljeret (bd. 2 side 404-09).

hænde Lundergård til Falk Gøye. Han tog derefter ophold på den mindre Vestrupgård i Saltum sogn. Her døde han i 1657, hen mod 90 år gl.

Ovennævnte *Anna Haard* var datter af *Else Tronds* (o. 1550 - o. 1631) og *Jon Haard* (o. 1540 - o. 1581). Jon Haard havde arveret til sædegården Store-Gjersvik på Tysnes i Norge efter sin mor *Adelus Kruchow* (o. 1520 - o. 1601)¹. Da Jon døde før moderen overgik gården til enken Else Tronds forvaltning og blev drevet af hendes 3. ægtefælle *Anders Mowatt* indtil Jon Haards søn *Jon Haard d.y.* (o. 1570 - 1614) overtog gården. Han døde ugift og uden livsarvinger.

Else Tronds og Jon Haards datter *Anna Haard* (o. 1570 - o. 1614) overtog Vetle-Gjersvik (vetle = lille) efter moderen. Hun giftede sig i slutningen af 1590'erne med *Palle Friis* til Lundergård², som 1598 er nævnt som foged i Nordhordland, 1599 som kongens befalingsmand i Sogn og 1600-01 foged i Sogn. De havde Vetle-Gjersvik som adelsgård.

Deres søn *Lauritz Friis* havde Store-Gjersvik som hovedgård så sent som 1639, hvor han pantsatte gården til slægtingen *Axel Mowatt*. Lauritz havde da taget varigt ophold i Danmark.

Omkring 1700 ejede Lundergård størstedelen af bønderjorden i Jetsmark og store dele af nabosognene Hune og Saltum. Mine aner kan via Aalborg spores tilbage til bønder i disse sogne.

¹ Min mor, Ragnhild Gjersvik, er født og opvokset på en af de nuværende gårde i Store Gjersvik (brug 2). Hun overtog gården i 1968. Gården har været i familiens fæste/eje siden 1668. Adelus Kruchow er hendes tip⁹oldemor.

² Drange er i sin bog upræcis m.h.t. forholdene omkring Palle Friis (bd. 3 side 320-21).

Anders Christensen og Christiane Madsdatter

2 + 3

Dommerborg i Hune sogn.

Anders Christensen er søn af **Christen Andersen** og **Maren Matthiasdatter**. Han blev født i Pirup i Hune sogn og døbt i Hune kirke den 13. september 1778. Hans fødselsdag kendes ikke, men den ligger formentlig umiddelbart forud for dåbsdatoen.

Christiane Madsdatter er datter af **Mads Christiansen Hvedbo** og **Anne Pedersdatter**. Hun blev født i Hune og døbt den 15. marts 1778. Heller ikke hendes nøjagtige fødselsdag kendes.

De blev gift i Hune kirke den 12. januar 1803. De følgende år fik de børnene:

Jacob Andersen (1803-81). Han blev opkaldt efter Christianes lillebror Jacob, som døde i 1797. I 1824 rejste han til Aalborg, hvor han blev bryggerkarl. Han giftede sig i 1838 i Aalborg med enken Else Iversen (1801-75). De boede i St. Nygade. Det er min tiptipoldefar.

Mette Marie Andersdatter (1806-1900). Hun blev i 1826 gift med Stephan Hansen med hvem hun havde et barn. Stephan Hansen var husmand i Rønnelien, matros og fisker. Efter hans død giftede hun sig i 1839 med Christen Aamonsen (o. 1798-1869), som i sit første ægteskab havde 4 børn. Hun boede og døde i Hune sogn.

Mads Christian Andersen (1808-56). Han giftede sig den 31. marts 1834 i Saltum med Ane Christensdatter fra Saltum, og de boede i Saltum i en årrække før de flyttede til Hune, hvor de boede ved FT 1850. Her var han fisker og husmand.

Han omkom i 1856 sammen med 4 andre fiskere under øvelse med redningsbåden ud for Blokhus. Redningsmandskabet havde presset på for at afholde øvelse med redningsbåden, og strandkontrollør Holst gav endelig tilladelsen den 29. december

1856. Da redningsbåden efter at have afholdt øvelser ved første, anden og tredje revle, skulle ind til land igen, medførte en kraftig bølge hen over første revle, at redningsbåden mistede styringen, da agterenden kom ud af vandet, samtidig med at forstævnen ramte bunden. Derved kæntrade båden og hele mandskabet blev kastet ud i vandet. 5 af fiskerne kom uskadte i land, mens fire blev bjerget livløse og forsøgt genoplivet. Det var imidlertid forgæves. Ingen af mandskabet bar redningsveste, formentlig fordi vestene gav dem mindre bevægelsesfrihed i båden. Efter ulykken blev det påbudt at bruge et slæbeanker, når redningsbåden skulle ind til land efter redningsaktioner etc. Mads' lig skyllede først i land ca. 1 år efter, og han blev begravet i december 1857.

Christen Andersen (1809 - ind 1849).

Jens Bernt Andersen (1811-83). Han blev gift med Anne Christensdatter i 1840 og boede i Kirkehusene i Hune ved sin død.

Anne Marie Andersdatter (1813 - 1839). Hun fik et uægte barn med Christen Clemmensen fra Saltum i 1834. Samme år giftede de sig og boede efterfølgende i Saltum. Efter hendes død giftede han sig igen.

Maren Andersdatter (1815-16).

Peder Christian Andersen (1817-17).

Ane Andersdatter (1818-19).

Peder Christian Andersen (1820-98). Han overtog husmandsstedet i Dommerborg efter forældrene. Han giftede sig i 1844 med Maren Villadsdatter (1818-81). Deres søn overtog stedet efter dem. Se erindringer i "Barn af Vendsyssel VIII", 1991.

Anne Andersdatter (1822-1902). Hun giftede sig i 1841 med gårdmand Jeppe Sørensen Nørgaard (1811-78) i Ingstrup sogn. Rigmor Nørgaard er efterkommer af dette par.

Anders Christensen betegnes både som husmand og gårdejer i annalerne. Med de begrænsede udbyttmuligheder på den magre nordjyske jord, kan han udmærket godt have suppleret sin indkomst ved at gå ud som daglejer eller ved at drive fiskeri som andre netop i dette område.

Han døde i Dommerborg den 12. august 1849 og blev begravet i Hune den 19. august 1849.

Christiane var ved FT 1787 7 år gl. og boede hjemme i Hune Torp. Af KB kan man se, at hun boede i Rødhus en række år før 1801. Ved FT 1801 var hun tjenestepige hos boelsmand Anders Sørensen i Rødhus. Han var hendes onkel, og i familien befandt sig også hendes gamle bedstemoder Maren Pedersdatter på 74. Christiane var da 23 år gl. og ugift. Af FT 1855 fremgår det, at hun var baptist (bagtist). Hun døde i Dommerborg den 15 maj 1859 og blev begravet i Hune den 21. maj uden jordpåkastelse, idet hun havde meldt sig ud af folkekirken, og derfor blev begravet uden præstens medvirken! Hun var da enke og aftægtskone og døde af alderdom.

Af protokollen for baptisternes første menighed i Aalborg fremgår det, at Christiane Madsdatter blev døbt som baptist den 30. juni 1850 af O.N. Føltved. Hun var da 72 år gl, indsidder og enke fra Dommerborg i Hune sogn. Da baptisterne stiftede en menighed i Jetsmark i 1856, tilsluttede hun sig denne menighed. Det vides, at baptisterne udsendte missionærer fra Aalborg til Vendsyssel, og i april 1849 blev de første baptister døbt i Jetsmark, som en del af Syd-Aalborgs menighed (stiftet 1840). Antallet af baptister i denne nordvestlige del af Jylland

var i midten af 1850-erne ca. 125 personer, og man besluttede derfor at dele Syd-Aalborgs menighed. Således blev bl.a. Jetsmark en selvstændig menighed i august 1856 med Eskild Jensen som forstander og 122 medlemmer.

Lærer Rigmor Nørgaard fra Frederikshavn har undersøgt og fundet frem til nedenstående oplysninger om familien i Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Kjær-Hvetbo-Herreders skøde-panteprotokol B31E-sp4:

Skøde fra Severin Glerup til Wang til Anders Christensen af Pirup på et sted af hartkorn 1 skp for 100 rd.

NO 3 FØRSTE CLASSE C7timus 1805 1 rd 12 sk.

Underskrevne Severin Glerup til Wang, Lundergaard og Birkumgaard tilstår herved og vitterliggør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder og afhænder fra mig og mine arvinger til Anders Christensen af Pirup og hans arvinger det sted i Pirup By, Hune Sogn, som Christen Christensen Kield i fæste beboer, stående for hartkorn 1 skp under Lundergaards gods hidtil henhørende, hvilket sted med al sit rette tilliggende af ager og kjær, samt al anden herlighed og rettighed, som derunder tilligger og med rette bør tilligge, nu skal følge og tilhøre fornævnte Anders Christensen og arvinger i alle dele, således og med den samme ret og rettighed, jeg det ejet haver, og kender jeg mig og mine aldeles ingen ydermere ret eller rettighed at have til eller udi fornævnte ejendom eller noget af dets tilhørende, med forbeholdenhed af det, som i vedhæftede købecontracts 3. post er reserveret, men derfor af Anders Christensen i overensstemmelse med benævnte købecontracts 4. post at have annammet og oppebåret den belovede købesumma 100 rd skriver et hundrede rigsdaler med et års lovlig rente 4 proc. - Thi forpligter jeg mig og mine arvinger at hjemle og fuldkommen afstå Anders Christensen og hans arvinger bemeldte sted for hver mands tiltale, som derpå med rette kunne tale. - Til bekræftelse haver jeg dette mit udgivne skøde med egen hånd underskrevet og forseglet i undertegnede 2 vitterlighedsvidners nærværelse.

Wang den 12. juni 1805. -

S. Glerup LS

Til vitterlighed underskriver

M. Hastrup på Lundergaard Morten Colding på Wang

Tinglæst udi Kjær-Hvetbo Herreders ret den 19. september 1806 efter at fra forrige Nørre Jyllands landstingsret var her til retten afleveret behørig indskrift af samme landstingsprotokol og altså at tilføres denne underrets panteprotokol tilståes som dommer.

Hasselbalck

Derefter indført udi bemeldte herreders panteprotokol No 3 fol. 87 og tillige udi omtalte udskrift af forrige landstingsret pagina ...

Dette solgte sted udslettes iblandt godset under forbemeldte hovedgaard Lundergaard; for øvrigt viser fornævnte protokoller, at der på dette solgte ej er nogen hæfte med dette skødes udstedelse, tilstår som skriver, samt tillige, at købekontrakt på behørig stemplet papir er forevist.

Hasselbalck

Panteobligation fra Anders Christensen i Pirup til Anders Jensen i Lycken for 100 rd pant i et sted i Pirup hartkorn 1 skp dat. 22 juni 1805

PANTEOBLIGATION No 2 1805 54 SKILLING.

Kendes jeg underskrevne Anders Christensen boende i Pirup By, Hune Sogn og hermed vitterliggør ret vidende gældskyldig at være til Jens Jensen, boende i Lycken i Furreby Sogn og hans arvinger den capital 100 rd skriver et hundrede rigsdaler dansk courant, som han mig til mit påboende steds betaling lånt og medforstrakt haver.

Thi forpligter jeg hermed mig og mine arvinger ej alene så længe bemeldte capital hos mig bliver indestående, at forrente samme årlig til hvert års 13. juni med lovlig rente, men endog efter et halv års foregående lovlig opsigelse fra en af siderne at udbetale fornævnte capital med renter og omkostninger til creditor, hans arvinger eller hvem denne min panteobligation med rette i hænde haver, og på det creditor og hans arvinger for dette lån kan være des mere betryggede, pantsætter jeg herved med l. prioritets førsterettighed mit ejende og iboende sted beliggende i Pirup By, Hune Sogn, Hvetbo Herred under Hjørring Amt, med påstående bygninger og havende besætning samt tilhørende ejendomme i ager og eng, kjær, mose, hede og fællede, alt således og på samme måde, som jeg mig samme haver tilkøbt efter det mig derpå meddelte skøde af 17. juni sidst, og hvilken mit påboende sted og dets ejendomme er ansat for hartkorn 1 skp, hvilket her foran benævntes tilligemed min havende ind- og udbo med sæde- og fødekorn og Kreaturer, med hvad videre jeg er eller bliver ejer af, intet i nogen måde undtagen skal være og blive Jens Jensen og hans arvinger et trygt og sikkert underpant og forsikring for den mig lånte capital 100 rd med renter og alle pågående omkostninger, indtil samme fornøjelig er blevet betalt, så creditor og hans arvinger af mig og mine arvinger skal være og blive uden skadeslidelse i alle måder.

Denne min panteobligation haver jeg ej selv alene egenhændig underskrevet og forseglet, men endog formået Christen Hansen boende i Lycken og Simon Jensen Ruuberg samme med mig til vitterlighed at ville underskrive og forsegle.

Pirup den 22. juni 1805

Anders Christensen Pirup med påholden pen /LS/

Til vitterlighed underskriver og forsegler

Simon Jensen /LS/ Christen Hansen /LS/

Tinglæst i K. H. H. R. fredagen den 20. september 1805 til indførelse i panteprotokol-

B31E-SP5:

Skøde fra forvalter Hasselbalck til Anders Christensen i Pirup på 3 parceller med hk 1 td 3 skp 2 9/12 alb for 300 rd

No 4 C7timus 1808 1 rd 6 skilling.

Jeg underskrevne Bartholomæus Hasselbalch, forvalter ved Lundergaard, tilstår herved og vitterlig gør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Anders Christensen i Pirup og hans arvinger efterskrevne mig tilhørende parceller af jordejendommene til Peder Mortensens forhen beboede gård, nemlig : No 7 af hartkorn 2 skp 2 3/8 alb, No 8 af hartkorn 4 skp 1/5 alb, No 9 af hartkorn 3 skp 3 fjk 2 2/3 alb. Ialt hartkorn 1 td 2 skp 2 9/12 alb, hvilken udparcellering af det højkongelige rentekammer er tilladt den 7. marti 1807. Af fornævnte hartkorn betaler køberens alle kongelige skatter og tiender, som hartkornet pålægger fra næste 1. maj under sælgerens ansvar, men køberens antager ejendommen til rådighed fra dato af. - Og da bemeldte Anders Christensen i dag haver betalt mig den akkorderede købesumma 300 rd skriver tre hundrede rigsdaler, så kendes jeg herved for mig, da samme herefter skal følge og tilhøre bemeldte Anders Christensen og hans arvinger med den samme ret og rettighed, som jeg det tilhørte og således som køberens samme allerede haver antaget.

Dette til stadfæstelse under min hånd og segl.

Bundgaard den 30. januar 1808. B. Hasselbalch /LS/

At ingen købekontrakt eller skriftlig dokument om dette køb imellem os eller af andre på vores vegne har været oprettet, det bevidnes herved på befalet måde.

Datum ut supra.

Da det kongelige rentekammer ved skrivelse til mig under 7. marti f. a. har samtykket indbemeldte afhændelse, så er der for hartkornets og jordernes adskillelses skyld intet imod dette skødes tinglæsning at erindre.

Hjørring den 17. april 1808. E. Blom

Tinglyst i Kjær-Hvetbo Herreders ret den 19. april 1808 til indførelse i pante- og skødeprotokollen, tilstår som dommer Hasselbalck

Derefter indført i pante- og skødeprotokollen No 3 folio 249, og findes herved bortsolgte ved indbemeldte ret ej behæftet.

Dette attesterer som tillige herredsskriver Hasselbalck

B. Hasselbalch Anders Christensen med påholdt pen

Panteobligation fra Anders Christensen Pirup til forvalter Hasselbalck for 300 rd

No 4 C7imus 1808 l rd 66 skilling.

Jeg underskrevne Anders Christensen af Pirup tilstår herved og vitterlig gør ret vitterlig gæld skyldig at være til forvalter Bartholomæus Hasselbalch boende i Bundgaard i Jetsmark Sogn den summa 300 rd skriver tre hundrede rigsdaler dansk courant, hvilken capital jeg eller arvinger forpligter mig til årlig i creditors bopæl til hvert års 13. juni at forrente med lovlig rente 4 procento, som erlægges første gang den 13. juni 1809, og må denne capital vorde bestående hos debitor indtil 13. juni 1812, når renterne præcis årlig vorder betalt, men udebliver samme, da anses capitalen som lovlig forfalden til udbetaling, og creditor har ret til at gøre sig efterstående pant rådig til capital, løbende renters skadesløse betaling. - Og på det creditor hos mig og arvinger kan være betrygget, pantsætter jeg herved fra mig og arvinger med første og eneste prioritets panterettighed de mig efter skøde af dags dato tilhørende 3 parceller af jordejendommene til Peder Mortensens forhen påboende gård i Nørre Saltum, nemlig No 7 af hartkorn 2 skp 2 3/8 alb - No 8 af hartkorn 4 skp 1/5 alb - No 9 af hartkorn 3 skp 3 fjk 2 4/3 alb, ialt hartkorn 1 tdr 2 skp 2 29/120 album, hvilket hartkorns tilliggende ejendomme, således som det mig er tilskødet, skal være bemeldte forvalter Hasselbalch og arvinger et fuldkommen l. prioritets underpant og forsikring, indtil bemeldte capital 300 rd med sine påløbne og forfaldne renter skadesløs er udbetalt og denne obligation indfriet, thi capitalen skal uden videre opsigelse være forfalden, når renterne rigtig vorder erlagte den 13. juni 1812.

Dette til bekræftelse under min hånd i hosværende vitterlighedsvidners overværelse.

Pirup den 10. juni 1808,

Anders Christensen med påholdt pen

At vi, som til vitterlighed var overværende, påhørte denne obligation oplæst, og debitor tilstod indholdet heraf, det bekræftes med vore hænders underskrift

Datum ut supra

Thomas Christensen Storkborre /LS/ H. Laursen /LS/

Tinglyst i Kjær-Hvetbo Herreders ret den 29. april 1808 til indførelse i pante- og skødeprotokollen, tilstår Hasselbalck

Derefter indført i panteprotokollen No 2 folio 250, og findes det herved pantsatte ved indmeldte ret ej videre forhæftet end herudi er anført, dette attesterer som tillige herredsskriver. -

Hasselbalck

Folio 541b-242a:

Skøde fra cancelliråd Gleerup til Wang etc. til Anders Christensen og Anders Laursen af Pirup på et umatriculeret hus i Dommerborg i Hune sogn

No 3 F6timus 1810 1 rd 12 skilling.

Underskrevne Severin Gleerup til Wang, Rødslet og Lundergaard, Deres kongelige Majestæts virkelige cancelliråd, tilstår herved og vitterlig gør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Anders Christensen og Anders Laursen af Pirup og deres arvinger det umatriculerede hus i Dommerborg i Hune Sogn, Hjørring Amt, som Jørgen Larsen Præst har beboet; hvilket hus med rette tilliggende ejendomme, således som samme mig hidtil haver tilhørt, herefter skal følge og tilhøre bemeldte Anders Christensen og Anders Laursen, alt i overensstemmelse med den derefter gående under 30. jan. d. a. oprettelse og her vedhæftede købekontrakt, hvorefter købesummen 200 rd siger to hundrede rigsdaler i dag mig er betalt. - Thi kender jeg mig og mine arvinger ingen ydermere lod, del, ret eller rettighed at have til fornævnte hus eller dets ejendomme, men samme skal herefter følge og tilhøre bemeldte Anders Christensen og Anders Larsen samt deres arvinger, som en fri og frelst ejendom, da jeg eller arvinger forpligtes at hjemle dem og arvinger efter loven. - Det til bekræftelse under mit navn og segl.

Wang den 11. juni 1810

S. Gleerup /LS/

Fremlagt og læst i retten på Kjær-Hvetbo Herreders ting den 10. aug. 1810 og indført i pantebogen No 3 fol. 541, hvorfor attesteres, at indbemeldte hus findes ubehæftet og contract forevist. -

W. Spies

B3O-SP2:

Skøde fra Anders Christensen til Terkild Jensen læst 28. august 1812

NO 5 FR6 1812 54 skilling.

Jeg underskrevne Anders Christensen, selvejer, boende i Pirup i Hune Sogn tilstår herved og vitterliggør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder, og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Terkild Jensen i Sønder Saltum og hans arvinger en mig tilhørende og tæt østen for Nols Sø beliggende parcel af Nørre Saltum Byes jorder i Saltum Sogn, Hjørring Amt, der forhen med højkongelig rentekammers tilladelse er udparcelleret fra den såkaldte Peder Mortensens gård i Nørre Saltum og derved ansat for hartkorn 2 skp 2 3/8 alb, samt antaget på kortet med No 7, af hvilken parcels hartkorn og tilliggende ejendomme, køberen fra sidst afvigte 1ste januar og fremdeles skal erlægge og betale på vedkommende

steder alle kongelige skatter, kontributioner og udgifter, af hvad navn nævnes kan uden sælgerens mindste ansvar. Og da køberen Terkil Jensen haver betalt mig den akkorderede købesumma - 100 rbd, skriver et hundrede rigsdaler, så skal samme parcels ejendomme til fornævnte hartkorn herefter følge og tilhøre ham og hans arvinger med den samme ret og rettighed, de mig har været tilhørende, og hvilke jeg tilforpligter mig og mine arvinger at hjemle ham og arvinger efter loven. - Til bekræftelse med mit navns underskrift i hostegnede vitterlighedsvidners overværelse.

Pirup i Hune Sogn, den 15de juni 1812 -

Anders Christensen m. p. pen

Til vitterlighed underskriver vi, som de der haver hørt, at udstederen af dette skøde tilstod sammes indhold i alle dele. -

C. Gorgius

Christen Laursen, Hune

At ingen købekontrakt eller skriftlig dokument om dette køb imellem os eller af andre på vores vegne er eller har været oprettet, det bevidnes hermed på befalet måde. -

Datum ut supra,

Anders Christensen, med påholden pen

Therkild Jensen, med påholden pen

Læst i retten på Kjær-Hvetbo Herreders ting den 28de august 1812 og indført i pantebogen No 4 fol. 177, hvor indbemeldte ejendom findes ubehæftet, hvilket herved attesteres. W.

Spies

Kjær-Hvetbo-herreders skøde-panteprotokol B30-SP2 Folio 27 a-b:

Skøde fra Anders Christensen til Peder Sørensen, læst 14. marti 1817

No 4 FR6timus 1816 27 rdl n. v. betales med 41 skilling.

Jeg underskrevne Anders Christensen i Pirup tilstår herved og vitterlig gør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Peder Sørensen Smed i Nørre Saltum og hans arvinger en mig tilhørende jordlod på Nørre Saltum Mark, Saltum Sogn, af forrige Peder Mortensens gård, der står for hartkorn 3 skp 3 fk 2 2/3 album, med al sin ret og rettighed, således som samme med udparcelleringen er afsat til fri brug og rådighed fra dato af, da købesummen = 50 rbd n.v. skriver halvtredsindstyve rigsbankdaler, ny værdi, er mig betalt, hvorfor jeg og arvinger fraskriver os hermed al ret og rettighed i mindste måde til forbemeldte hartkorn og dets tilliggende jorder, hvoraf køberen fra

1ste januar 1817 betaler alle kongelige skatter og udgifter. - Det til stadfæstelse med min underskrift i 2 vidners overværelse

Pirup den 13de december 1816

Anders Christensen, m. f. hånd

At ingen købekontrakt eller skriftlig dokument om dette skøde imellem os eller af andre på vores vegne er eller har været oprettet, bevidnes hermed på befalet måde.

Peder Sørensen Smed med ført hånd

Anders Laursen

B3O-SP1, folio 22b-23a:

Obligation fra Anders Christensen i Pirup til Clemmen Nielsen af Blokhus, læst 16. juni 1830 - afløst 15. december 1847

No 3 1830 FR6timus Første classe for sum af over 100 rbd til ikke over 200 rbd 1 rd 32 sk sølv

Underskrevne Anders Christensen af Pirup i Hune Sogn tilstår herved at være skyldig til Clemmen Nielsen af Blokhus den kapital 150 rd sølv, nævner et hundrede og halvtredsindstyve rigsbankdaler sedler, som jeg forpligter mig fra dato af at svare lovlige rente af med 4 proc.t. til hvert års 13. juni termin samt efter ½ års foregående opsigelse at udbetale kapitalen med påløbne renter skadesløs. Og på det kreditor kan have fuldkommen sikkerhed for ermeldte kapital og påløbne renter, pantsætter jeg hermed med 1ste prioritets rettighed det mig tilhørende og iboende sted i Pirup i Hune Sogn, Hjørring Amt med bygning og jordtilliggende af hartkorn samt avl og afgrøde med alt ved huset værende ind- og udbo af hvad navn nævnes kan, hvilket alt skal være og blive kreditor et sikkert første prioritetspant, indtil ermeldte kapital med påløbne renter er udbetalt, og denne obligation i alle måder skadesløs indfriet. - Dersom renten ej vorder betalt til forfaldstiden, og skatter og afgifter af den pantsatte ejendom ej forinden 1/4 års forløb efter forfaldstiden er clareret, skal kapitalen være forfalden til udbetaling. Løsningsret efter lovens §5, 7-12 forskriver jeg mig som debitor, og derhos underkaster mig i søgsmålstilfælde den ved forordningen af 25. januar 1828 anordnede hurtige retsforfølgning. - Det til bekræftelse med min underskrift i 2de vidners overværelse -

Pirup den 13. juni 1830

Anders Christensen, med ført hånd

Til vitterlighed

Willadsen H. Hasselbalck.

Læst under Kjær og Hvetbo Herreders ret fredagen den 16. juli 1830 og indført i skøde- og panteprotokollen No 8 folio 164.

Panteobligation 22. juni 1805 på 100 rd med lste pr. i stedet findes efter pantebogen at hvile derpå.

I marginen: Denne obligation er under 5te november 1830 givet følgende påtegning: Ved at være forevist den i foranstående bemærkning anførte tegnede obligation af 22. juni 1805 er det oplyst, at samme efter påtegnet quittering er aflyst under 27. october 1815, hvorom der intet findes anmærket i pantebogen eller registeret, da dog quittering og aflsyningspåtegning er indført i panteprotokollen No 4 fol. 665, så bliver bemærkningen hermed annulleret.

Kjær - Hvetbo Herreders skøde- panteprotokol (B 3O-sp 1) fol. 817 b:

Skøde fra Anders Christensen til Peder Christian Andersen læst 29. april 1842

No. 3 første klasse 1842 1 rigsbankdl 32 skilling sølv

SKØDE

Underskrevne Anders Christensen tilstår herved og vitterliggør at have solgt og afhændet, ligesom jeg hermed fra mig og mine arvinger sælger, skøder og aldeles afhænder til min søn Peder Christian Andersen det mig efter skøde af 12. juni 1805, tinglæst l. gang september 1807, tilhørende hus i Pirup By, Hune Sogn, med tilliggende af hartkorn, ager og eng l skp, samt min besætning, ind- og udbo med undtagelse af, hvad jeg for min og kones livstid deraf har forbeholdt med aftægtskontrakt af dags dato. - Købesummen 150 rd, skriver eet hundrede og halvtredsindstyve rigsbankdaler sedler, er betalt og berigtiget, og da køberen derhos med kontrakt af dags dato har forpligtet sig til at give mig og hustru for livstid årlig aftægt og husly, som er ansat til en byrde for 5 år af 250 rbd, så skal den nævnte ejendom fra dato af tilhøre ham som en lovlig købt og betalt ejendom. -

Til bekræftelse under min hånd i vidners overværelse.

Pirup den 24. marti 1842

Anders Christensen med ført pen

Til vitterlighed:

Søren Andersen K. Jensen

Læst i retten på Kjær og Hvetbo Herreders ting fredagen den 29. april 1842 og indført i Skøde- og Panteprotokollen No.11 folio 535. -

Attest om købekontrakt på behørig papir forevist. - Ejendommen med avl og afgrøde, ind- og udbo er med obligation tinglæst 16. juli

1830 pantsat til Clemmen Nielsen for 150 rd. - Lange

(Aflyst 15. dec. 1847 fol. 810)

No. 4 første klasse 1842 2 rigsbdlr sølv

Da min fader husmand Anders Christensen med skøde af dags dato har overdraget mig sit ejende sted i Pirup i Hune Sogn med hartkorn 1 skp, så forpligter jeg underskrevne Peder Christian Andersen mig herved til at levere mine forældre, bemeldte Anders Christensen og hustru, så længe de lever, fri husleje og underholdning, til hvilken ende jeg indretter for dem forsvarlig bopæl bestående af 3 fag hus i god forsvarlig stand med loft, vinduer og døre, samt kakkelovn og præsterer dem årlig, så længe de begge lever, følgende aftægt:

1. Til føde og underholdning leveres dem årlig 4 tønner rug, 2 tønner byg og 2 tønner kartofler, 1 lispund flæsk, $\frac{1}{2}$ lispund talg, $\frac{1}{2}$ lispund hør og til småfornødenheder årlig 4, er fire rigsbankdaler, i penge; så leveres dem også daglig den halve mælk af en ko, af kornet leveres halvdelen hvert års 1ste maj og halvdelen hver 1ste november. - De øvrige årlige præstationer leveres hvert års Mortensdag.
2. Aftægtsfolkene har ret til, når de flytter på deres aftægt, at udtage 2 af de ved stedet værende får, og jeg er pligtig til at fodre og græsse disse eller 2 andre får for dem med deres yngel, lige med mine egne får.
3. Til ildebrændsel leveres aftægtsfolkene årlig 8 forsvarlige læs skudtørsv og 8 forsvarlige læs sandtørsv i rette tørvejrgningstid. -

Når en af aftægtsfolkene dør, bortfalder af den betingede aftægt een tønne rug og een tønne byg, men forøvrigt vedbliver samtlige de øvrige præstationer uforandrede, indtil den længstlevende af aftægtsfolkene ved døden er afgang. Når mine forældre flytter ind på aftægten, er de berettigede til at udtage af boet, hvad de nødvendig behøver; dog må de, hvad sengen angår, ikke gå mig nærmere, end at jeg beholder en god forsvarlig seng tilbage, og hvad de således udtager, falder med aftægtsfolkenes død tilbage til mig, imod at jeg bekoster dem hæderlig og anstændig begravelse og iøvrigt i sygdom og alderdom giver dem pleje og opvartning. - Skulle jeg dø førend mine forældre, da er disse berettigede til at udtage af boet en ko og 4 får, og i så fald må de flytte hen, hvor de vil, og kunne de fordre aftægten leveret på det sted, hvor de tager bopæl. - Den hermed betingede aftægt, som skal være 1st prioriteret i den mig solgte ejendom, anslås for det stemplede papirs skyld til en årlig byrde af 40 rbd, som for 5 år udgør 200 rbd; husværelse og begravelse anslås til 50 rbd = ialt 250 rbd. -

Til bekræftelse under min hånd i vitterlighedsvidners overværelse. -

Pirup den 24. marti 1842.

Peder Christian Andersen. -

Til vitterlighed

Søren Andersen K. Jensen

Læst i retten på Kjær og Hvetbo Herreders ting fredagen den 29. april 1842 og indført i Skøde- og Panteprotokollen No 11 folio 535

Peder Christian Andersens skøde er tinglæst i dag, og har sådan læsning anmærkning: Ejendommen med avl og afgrøde, ind- og udbo er med obligation tinglæst 16. juli 1830 pantsat til Clemmen Nielsen for 150 rbd.

Ved Anders Christensens dødsfald i 1849 blev skrevet i Hvetbo Herreds skifteprotokol:

År 1849 den 14. august anmeldte Peder Christian Andersen, at hans fader, Anders Christensen i Dommerborg i Hune Sogn, ved døden er afgået den 12. dennes. - Den afdødes arvinger opgav han at være den efterlevende enke Christiane Madsdatter og 6 myndige livsarvinger. Imidlertid erklærede han, at afdøde, der nød aftægt hos anmelderen, aldeles intet har efterladt, der kan blive genstand for skiftet.

Attest meddeles.

Sand

Ved Christianes død i 1859:

År 1859 den 16. maj anmeldtes, at aftægtsenke Christiane Madsdatter af Dommerborg i Hune Sogn er død den 15de dennes. Efterlader intet.

Attest meddelt.

Lassen

Christen Andersen og Maren Matthiasdatter

4 + 5

Pirup i Hune sogn.

Christen Andersen blev født i 1732. Han er søn af **Anders Andersen** og **Anne Christensdatter**. I 1764 fæstede han et husmandssted i Pirup i Hune sogn.

Den 26. maj 1778 giftede han sig i Saltum kirke med **Maren Matthiasdatter**. Hun var født i 1749 og døbt den 1. juni s.å. Hun var datter af **Matthias Berthelsen** og **Else Pedersdatter**.

De fik børnene:

Anders Christensen (1778-1849). Han var husmand i Pirup, og købte jord til, så han blev betegnet som gårdmand. Han flyttede til Dommerborg i 1810. Han blev gift med Christiane Madsdatter i 1803.

Christen Christensen (1780-80)

Else Christensdatter (1781 -)
Matthias Christensen (1792 -)

Christen døde i 1809 og Maren Mathiasdatter i 1834. Hun boede sine sidste år som aftægtskone hos sønnen Anders.

Rigmor Nørgaard har i Landsarkivet for Nordjylland i Viiborg fundet følgende om denne familie.

Af Birchelse Stamhus' fæsteprotokol fremgår Christen Andersens fæstebrev på et sted i Pirup:

På hendes nåde, højvelbårne frue Regitze Sophie, baronesse af Gyldenchrone, salig hr. geheimeråd Holger Scheels frue til stamhuset Birchelse, samt Mørup, Mullerup og Faareveile, hendes vegne haver jeg underskrevet som fuldmægtig efter den mig tillagte nådige ordre stæd og fæst, ligesom jeg og hermed stæder og fæster til Christen Andersen, barnefødt i Pirup, dette sted ibidem, som hans moder, Anders Andersens enke, sidst beboede og nu til hannem godviligen afstået haver, på de vilkår at nyde fri husværelse og nødtørftig underholdning der ved stedet hendes livstid, eller i dets sted, og når hun ej derved finder sig fornøjet, da at forskaffe hende årlig, sået, pløjet og hjemført den afgrøde, som kan vokse på en hende reserveret ager i marken, item at græsse og fodre hende årlig et får lige med hans egne.

Thi må bemeldte Christen Andersen samme sted, der står for hartkorn ager og eng 5 skæpper 1 fjerdingkar, sin livstid nyde, bruge og beholde med alt hvis dertil ligge og med rette dertil ligge bør, når han deraf rigtig og i rette tider svarer alle kongelige contributioner, som nu er, eller herefter vorder påbudne, såvelsom landgilde til hver års Martini efter jordebogen med penge to rigsdaler; sætter stedets bygning og besætning i forsvarlig god stand, og derefter samme vedligeholder og forbedrer; jorden lovlig dyrker og driver uden noget deraf at bortleje eller i andre måder til upligt bruger; forretter ægt og arbejde lige med de øvrige Birchelse bønder i Hune sogn, når han derom tilsagt vorder; værer høje herskabet med fuldmægtig hør og lydig, samt retter sig i alle måder efter hans majestæts allernådigste lov og forordninger som en fæstebonde, alt under dette fæstes fortabelse og anden lovens tvang.

Udi indfæstning haver han betalt ti rigsdaler, som udi aflæggende regnskab til indtægt underdanigst beregnes. Hvilket alt således under min hånd og segl bekræftes.

Birchelse den 11. August 1764

I. P. Waydemann

Ligelydende fæstebrev haver jeg modtaget, som i alle måder af mig skal vorde efterlevet.

Datum ut supra

Christen C. A. S. Andersen Pirup

Mads Christiansen Hvedbo og Anne Pedersdatter 6 + 7
Hunetorp i Hune sogn.

Mads Christiansen Hvedbo som også blev kaldt Skrædder, blev født i Præstegårdens mølle i Jetsmark sogn i 1750 og døbt den 7. oktober samme år. Han var søn af **Christian Pedersen Møller (Wind)** og **Dorthe Kirstine Madsdatter**. Mads var husmand i Hune, og han ernærede sig som skrædder. I 1809 købte han et mindre husmandssted i Pirup, og året efter solgte han stedet til Enevold Sørensen (svigersøn), idet han samtidig betingede sig at komme på aftægt sst.

Anne Pedersdatter blev født i 1753 i Lunen i Hune sogn og døbt den 23. september s.å. Hun var datter af **Peder Christensen** og **Maren Pedersdatter**.

De blev gift i Hune kirke den 24. oktober 1777 og fik følgende børn:

Christiane Madsdatter (1778-1859). Hun giftede sig med husmand/gårdejer Anders Christensen i Pirup, senere Dommerborg.

Mette Marie Madsdatter (1779 - inden 1818). Hun efterlod ingen livsarvinger.

Dorthe Kirstine Madsdatter (1781-1831). Hun var ugift og boede til sin død hos broderen i Dommerborg.

Peder Christian Madsen (omk 1784 - efter 1818). Han rejste til København, hvor han var gift 1818.

Maren Madsdatter (1786 - efter 1818). Hun giftede sig i 1815 med Samuel Poulsen (1770-1830). Han var skipper og husmand i Højsted i Hune sogn. Efter hans død giftede Maren sig i 1831 med Peder Hansen Egelund (o. 1795 – 1845). Da de blev gift var han gartner på Birkumgård i Gjøl sogn. Senere var han husmand i Højsted i Hune sogn. Han omkom i 1845, da han sammen med 4 andre forsøgte at redde besætningen fra et skib, der var strandet ud for Blokhus.

Johanne Marie Madsdatter (1788 - efter 1818). Hun giftede sig i 1809 med Enevold Sørensen i Rødhus.

Zacharias Madsen (1791 - efter 1818). Han giftede sig (1) i 1815 med Johanne Christensdatter (o. 1785 – 1816). Omk. 1820 giftede han sig (2) med Ane Dorthea Olesdatter (o. 1788 – 1860). Zacharias var gårdmand i Hunetorp, hvor han fik 5 børn med Ane Dorthea. I 1832 rejste han til Åby sogn, hvor han overtog en gård. Han overlod denne gård til sønnen Mads efter 1855 (FT). Han døde 79 år gl. som aftægtsmand hos sønnen.

Mette Margrethe Madsdatter (1794 - efter 1820). Hun blev i 1819 gift med Niels Christensen fra Hunderup. I 1820 rejste de til Skræm sogn.

Jacob Madsen (1797-97).

Anne Pedersdatter døde den 3. april 1818, 62 år gl. af bondestand og blev begravet i Hune den 12. april 1814.

Mads Christiansen døde den 18. september 1822, 64 år gl. og blev begravet i Hune den 22. september s.å.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Kjær-Hvetbo Herreders Skøde-Panteprotokol B31E-sp5 fol. 663a-b:

Skøde fra Gleerup til Wang, Rødsleth etc. til Mads Christiansen i Hune Torp på et hus i samme Hune Torp stående for hartkorn 1 skp 1fjk 2 alb

No 3 F6timus i rigsd - 12 sk

Underskrevne Severin Gleerup til Wang, Rødsleth, Lundergaard og Birkumgaard tilstår herved og vitterlig gør at have solgt og afhændet ligesom jeg og herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Mads Christiansen i Hune Torp og hans arvinger det hus i samme Hune Torp i Hune Sogn, Hjørring Amt, som han hidtil som fæster har beboet, under Lundergaards gods, der står for hartkorn 1 skp 1 fjk 2 album, hvilket sted med sine tilliggende ejendomme af ager, eng, fægang og tørvegrøft, sin påstående bygning, samt al anden herlighed og rettighed herefter skal følge og tilhøre bemeldte Mads Christiansen og hans arvinger med den samme ret og rettighed jeg det ejet haver, da han derfor har erlagt den akkorderede købesumma 200 rd, skriver to hundrede rigsdaler. -

Thi kender jeg mig og mine arvinger ingen ydermere lod, del, ret eller rettighed at have til fornævnte sted eller dets ejendomme, men samme sted skal herefter følge og tilhøre bemeldte Mads Christiansen og hans arvinger, som en fri og frelst ejendom, da jeg eller arvinger forpligter at hjemle ham og arvinger efter loven.

Sælgeren har til 1.januar sidst betalt og afclareret kongelige skatter og udgifter af dette solgte hus, hvilket i alle dele for benævnte tid og sted og herefter udredte af køberen uden sælgerens mindste ansvar i nogen måde; landgilde og hovarbejde ophører fra dato af. -

Det til stadfæstelse under min hånd og segl.

Wang den 11. juni 1809.

S. Gleerup LS

At ingen købekontrakt eller skriftlig dokument om dette køb, imellem os eller af andre på vores vegne, er eller har været oprettet, det bevidnes herved på befalet måde.

Fremlagt og læst i retten på Kier- Hvetbo Herreders ting den 8. februar 1811 og derefter indført i pantebogen No 3 fol. 663, hvor ejendommen findes ubehæftet med gæld.

W.Spies (givet til de fattige 3 mk)

S. Gleerup Mads Christian

fol. 672b-673b:

Skøde fra Mads Christiansen af Hune Torp til Enevold Sørensen af Rødhus på et sted i bemeldte Hune Torp af Hartkorn 1 skp 1 fjk 2 alb

No 14 F6timus 7 rigsd. - 30 skil.

Jeg underskrevne Mads Christiansen af Hune Torp tilstår og herved vitterlig gør at have solgt og afhændet, ligesom jeg og herved sælger, skøder og aldeles afhænder fra mig og mine arvinger til Enevold Sørensen af Rødhus og hans arvinger det mig hidtil tilhørende sted i Hune Torp i Hune Sogn, Hvetbo Herred, Hjørring Amt, som står for hartkorn 1 skp 1 fjk 2 album, med sin påstående bygning, således som samme forefindes; af hvilket sted og dets hartkorn køberen fra afvigte 1. maj og fremdeles betaler og tilsvare alle kongelige skatter, tyngder og byrder, hvad enten samme er påbudte eller herefter påbydes, alt uden sælgerens an- eller tilsvaret i fremtiden.

Og da køberen Enevold Sørensen for bemeldte sted og dets tilhørende haver erlagt og betalt mig den akkorderede købesumma = 100 rd skriver et hundrede rigsdaler, så skal samme med al dets rette tilliggende, således som jeg det efter skøde af 11. juni 1809 er ejende, tilhøre ham og hans arvinger med følgende årlige afgift, min og konens livstid, nemlig:

1. Så længe jeg, Mads Christiansen og hustru Anne Pedersdatter lever, da er de 4 østre fag hus af våningshuset alle til vores afbetjening og beboelse, således som de nu findes indrettet, og vi samme haver i beboelse, hvilket køberen fremdeles ret vedligeholder. -
2. Fremdeles skal køberen yde årligen 4 tdr rug og 4 tdr byg, godt forsvarlig korn til min og hustrus underholdning, som erlægges til os i 2 terminer om året, første gang dette års Mortensdag den halve del, og 1. maj 1811 den anden halve del og så fremdeles; desuden skal det være køberens pligt at yde mig og hustru i vores forestående alderdom god pleje og tilsyn, samt kristelig og god omgang, i hvordan end vor tilstand bliver. -
3. Til behøvende ildingsbrand for mig og min hustru vores livstid skal køberen årlig levere og tilføre 10 læs skudtørv og 16 læs sandtørv og af almindelig størrelse; hvorforuden vi nyder og haver rettighed til fri bading og brygning af behøvende brød og øl hos køberen, samt fornøden vands erholdelse og fri fart til og fra boligen. -
4. En ko og 4 får med lam skal køberen lige med sine egne kreaturer føde, græsse, oppasse og behandle sælgerens og konens livstid på tilbørlig og god måde, frit og uden betaling, hvoraf min hustru og jeg nyder alle fordele; lammene er alene benævnt for græsningens skyld om sommeren og ej længere hen i tiden.
5. Disse forhen bestemte afgifter vedvarer min og konens livstid, og er en fuldkommen forpligtelse på køberen som nærværende ejer, såvelsom efterkommende ejer af dette sted; dog når en af os /:min hustru eller mig:/ ved døden bortkaldes, så afkortes den efterlevende 2 tdr rug og 2 tdr byg årlig, samt de 2 fårs føde og græsning.
6. Det bestemmes herved, at hvis jeg som sælger skulle vorde til sinds ganske at flytte fra indbemeldte sted og imod en vis pengesum renoncere på min og hustrus rettighed af stedet, da skal køberen eller efterkommende ejere af dette sted, når jeg det forlanger, årlig betale mig i penge 48 rd, siger fyrretyve og otte rigsdaler, men det beroer alene på mig og ikke ejeren af stedet at fordre sådant.

Således skal fornævnte sted med alt sit rette tilliggende af hartkorn 1 skp 1 fjk 2 album hermed være solgt, skødet og lovlig afhændet til forbemeldte Enevold Sørensen og hans arvinger, hvorfor jeg eller arvinger forpligter mig at hjemle ham samme efter loven. Dette skøde er efter

forordningen af 25. maj 1804 § 2 udstedt efter købesummen 100 rd og afgiften 48 rd er 4 procento af 1200 rd gør 1300 rd.

Til bekræftelse med mit navn og signet i undertegnede 2 vidners overværelse.

Hune Torp den 13. januar 1810.

M. Christiansen LS

Til vitterlighed efter begæring overværende

B. Hasselbalck LS Chr. Laursen LS

At ingen købekontrakt eller skriftlig dokument om dette køb imellem os eller af andre på vores vegne er eller har været oprettet, det bevidnes herved på befaleet måde. -

M. Christiansen

Enevold Sørensen Møller LS

Læst i retten på Kjær-Hvetbo Herreders ting den 15. feb. 1811 og indført i pantebogen No 3 fol. 672, at der findes lovlig adkomst, læst til afhænderen på indbemeldte hus og ejendom, og at samme forud ikke findes behæftet attesteres herved. -

W.Spies

(betalt til de fattige 3 mk)

Af **afgangslisten** for Hune sogn (KB) kan man se, at Mads Christiansen, 60 år gl. og af bondestand i 1813 forlod sognet for at bosætte sig i København. Han må imidlertid være vendt tilbage til sognet efter en kortere tid.

Hvetbo Herreds skifteprotokol side 254

Ar 1818 den 13. april mødte Hvetbo Herreds skifteforvalter hr. herredsfoged Spies af N. Sundbye, med sognefoged Jesper Jacobsen af Hune tillige med vitterligheds - og vurdermænd Thomas Pedersen og Søren Christensen, hos aftægtsmand Mads Christiansen i Hune Torp, for at registrere og vurdere efter dennes afdøde hustru Anne Pedersdatter, til påfølgende skifte og deling imellem deres i ægteskab fælles sammenavlede børn, der er:

1. en søn Peder Christian 36 år gl. er gift i Kiøbenhavn,
2. en do. Zacharias 27 år gl. i Hune Torp,
3. en datter Christiane 41 år gl. gift med Anders Christensen i Pirup,
4. en do. Johanne Marie 31 år gl. gift med Enevold Sørensen i Rødhus,
5. en do. Dorthea Kirstine 38 år gl. ugift,
6. en do. Mette Margrethe 26 år gl. ligeledes ugift, og

7. en do. Maren 34 år gl. gift med Samuel Poulsen i Hune Sogn.

Efter denne oplysning tog forretningen sin be-gyndelse således som følger: -1 sort stoffes trøje og skørt 3 rbd 1 mk, 1 sort og hvid kattuns trøje 3 mk, 1 kattuns do. 3 mk, 1 blå stoffes ærmekåbe 1 rbd, 1 rødtribet trøjebul 2 mk, 1 grøntribet skørt med overliv 3 mk, 1 par sorte strømper 1 mk, 1 par hvide bomuldsvanter 12 sk, 1 sort silkehue 8 sk, 1 grøn do. 8 sk, 1 blå do. 8 sk, 1 blå-lærreds særk 1 mk 8 sk, 1 par træsko 8 sk. Summa vurdering = 7 rbd 4 mk 4 sk. Mere forefandtes ikke denne afdøde tilhørende, der kunne beregnes boet til indtægt, men derimod blev fordret for den afdødes begravelse 10 rbd. - Ved skiftets fremme kunne der således ikke for i dag foretages videre, men samme blev udsat til en nærmere bestemmende tid.

Denne forretning sluttet og det i dag passerede med underskrift bekræftet.

Jesper Jacobsen sognefoged

Som vitterligheds - og vurderingsmænd

Thomas Pedersen
Søren Christensen

Folketællinger for Hunetorp:

1787: Mads Christiansen, 36 år, skrædder,
Anne Pedersdatter, 30 år, begge gift 1. gang,
Christiane, 7 år,
Mette Marie, 6 år,
Dorthe Kirstine, 4 år,
Peder 3 år,
Maren 1 år.

1801: Mads Christiansen, 52 år, husmand med jord,
Anne Pedersdatter,
Dorthe Madsdatter, 20 år og ugift,
Maren Madsdatter, 16 år,
Johanne Madsdatter, 13 år,
Zacharias Madsen, 10 år,
Mette Margrethe Madsdatter, 7 år

Anders Andersen og Anne Christensdatter

8 + 9

Pirup i Hune sogn

Anders Andersen blev født i Pirup og døbt i Hune kirke den 6. december 1696. Han var søn af **Anders Ibsen** og **Johanne Christensdatter**.

Anne Christensdatter blev født i Krattet og døbt i Hune kirke 26. februar 1699. Hun var dat-

ter af **Christen Nielsen** og **Margrethe Clemensdatter**.

De blev gift den 6. oktober 1726 og havde flere børn, hvoraf jeg for øjeblikket kun kender:

Karen Andersdatter, født i Pirup og døbt i Hune kirke 7. marts 1728.

Johanne Andersdatter, født i Pirup og døbt i Hune kirke 24. juni 1730.

Christen Andersen (1732-1809). Han blev født i Pirup i Hune sogn, hvor han også selv slog sig ned.

Anne Andersdatter, født i Pirup og døbt i Hune kirke 16. oktober 1735.

Voldborg Andersdatter, født i Pirup og døbt i Hune kirke 26. december 1738.

Anders Andersen, født i Pirup og døbt i Hune kirke 26. august 1742.

Anders Andersen døde den 23. marts 1752 og blev begravet den 26. marts, og Anne Christensdatter døde i Pirup og blev begravet i Hune 18. december 1774.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Skifteprotokol fra Rødslet gods

Anno 1752 den 22. April var jeg underskrevne på hr. Christen Bierums vegne med 2 vurderingsmænd, navnlig Poul Christensen og Niels Erichsen, begge af Ribergaard, udi salig Anders Andersens skiftebo i Pirup, som døde den 23. Marts, da der blev registreret og vurderet hvad, som forefandtes, og enken med sin laugværge, navnlig Lars Pedersen i Roppen, foreviste:

I dagligstuen:

1 bord med åben fod og skuffe under 1 mk 8 sk, 1 bæk 4 sk, 1 gl fyr kiste med lås, hængsler og håndtag 2 mk, 1 gl fyr skammel 1 sk, 1 gl ege skrin uden lås og hængsler 2 sk, 1 gl fidet stol (halmstol) 2 sk, 1 gl æske 1 sk, 400 gl kollebakker (kullerbakker, dvs. langliner) 12 sk, 1 gl rivejern, 1 dril (bor til klinkning af fajance) 1 saks, 11 stk bindnåle (bødenåle el. Strikkepinde) 4 sk, 1 saksstage og 2 rebsimer (halmreb) 2 sk, 1 mælkefjæl 2 sk, 8 gl bærekar a 2 sk 1 mk, 6 stk træallerkener 6 sk, 1 kærne 4 sk, 1 lysestage af jern, gl 2 sk, 1 gl salmebog 8 sk, 1 gl bog uden titel 2 sk, 1 gl spejl, 1 lygte, 1 gl manglefjæl, 1 mangletræ 4 sk, 2 sylestik, 1 gl skejern og 1 hammer 4 sk, 8 stk træskeer 4 sk, 1 gl spade med skaft 8 sk, 1 økse, 1 gl båndsav, 1 gl naver 1 mk 8 sk, 1 gl båndkniv, 1 gl skrabejern og båndhage (bødkerredskab til stramning af tøndebånd) 4 sk, 1 gl hovtang, 1 gl hammer, 1 spigerbor og 1 hugjern 6 sk.

I storstuen:

1 gl vognskrin og æske 8 sk, 1 gl strentetræ (garnhaspe) 1 sk, 1 gl kabelvinde 1 sk, 1 gl fyr kiste uden lås og håndgreb 8 sk, 1 gl tællestol 4 sk, 1 gl fyr skab uden lås 8 sk, 1 gl bordplade 1 mk, 1 gl skab i sengen med lås og hængsel 1 mk, 1 gl væv med stej (træsiderne på væven) og rør (kammen i vævens slagbord) 2 mk, 1 stålpande 2 sk, 1 lysestage og 1 tragt 1 sk, 2 oste- kar 2 sk, 1 blå og hvid stenkrus, 1 ditto tallerken 12 sk, 3 røde stenfade 3 sk, 2 høleer, drag og

3 river 12 sk, 1 tovtønde og 1 fjerding 1 mk 4 sk, 1 ølflaske med 1 trætragt 8 sk, 1 balje 8 sk, stove af en fyr balje 2 sk, 1 gl bundløs strippe og 1 sandkar 1 sk, 1 gl sadel og 4 gl hestesko 1 mk, 2 tyve og 1 svøb (rebsnøring om hølæs) og forreb og bagreb, krogreb og krog 2 mk, 1 gl tjærebimpel, 1 gl standtønde og 1 bidsel, 1 drivbælte, 1 klæp (kort stang med krum jernpig til kullerfangst) og 2 garnposer 4 sk, 1 egekar 10 sk, 1 bærekar af fyr og ditto 3 baljer 1 mk, 1 strippe og 1 spand med 2 stålbånd og 1 jerngreb 1 mk, 1 stålgyde 1 mk 8 sk, 2 drøftetrug 3 sk, 3 solde, 2 sælder og 1 løb 2 mk, 1 håndkværn 2 mk, 1 gl spade med skaft, 1 kornfork 2 sk, 3 skoede grebe (med jernbeslag) 12 sk, 1 høbåre 4 sk, 2 tjærekar, skod og ring og 1 gl skovl 3 sk, 1 gl sandvod 3 sk, 2 bouteiller (flasker) 8 sk, 4 sorte lergryder 4 sk.

Sengeklæder:

1 blå og grøn bolsterdyne 5 mk, 1 grøn vadmelsdyne 2 mk, 2 olmerdugsyner med et overtræk 1 mk 8 sk, 1 hør garnslagen og 1 blå ditto 2 mk 8 sk, 1 gl olmerdugsyne 3 mk, 1 olmerdugspude med overtræk 12 sk, 1 gl dynevår og 1 stor lagen 1 mk.

Den salig mands gangklæder:

1 par skindbukser med 9 messingknapper udi 1 mk 8 sk, 1 blå vadmels brystduk med tinknapper 12 sk, 1 brun vadmels vest med tinknapper 12 sk, 1 grå vadmels kjol 1 rd 2 mk, 1 hat og 1 hue 1 mk, 2 par sorte vadmels bukser 12 sk, 1 gl hvid vadmels vest med tinknapper udi 1 mk, 2 par blågrå hoser 1 mk 8 sk, 1 par støvler 1 mk 8 sk, 1 par gl sko med stålspænder 8 sk.

Levende kreaturer:

1 grå hjelmet stud 3 år 6 rd, 1 sort hjelmet ko 7 år 2 rd, 1 ravnsort kvie 1 rd 2 mk, 1 gråbroget ditto 1 rd 2 mk, 1 sort hjelmet studenød (ung stud) 1 rd, 1 grå stjernet kviekalv 2 mk, 7 stk gl får, 6 stk lam 2 rd 4 mk, 1 blågrå hest 8½ år 5 rd 2 mk, 1 ravnsort hest 4 år 2 rd 4 mk, 1 brun hest 3 år 3 rd 2 mk, 1 sogalt 3 mk.

1 gl møgvogn med 2 fjæl 2 mk, 1 ditto vogn med hække og kurv, samt dræt 2 rd, 1 lang stige 12 sk, 1 plov 4 mk, 1 harve 2 mk, 1 hakkelsesbænk og kniv 1 mk, 2 plejler 4 sk, 1 slibesten med træaksel 12 sk, 1 gl høle 8 sk, 1 slæde 12 sk, 1 hulskovl, 1 møgskovl, 1 kasteskovl og 1 sandkar 4 sk, 1 spinderok 1 mk 2 sk, 1 par kurve 4 sk, 1 gl sten smørbøtte 2 sk -

I alt 42 rd 5 mk 8 sk

Datum ut supra

Peder Christensen Blockhuset
Enkens laugværge Lars Pedersen
Vurderingsmændene Poul Christensen Niels Erichsen

Anno 1757 den 6. April var på velædle og velbyrdige hr. krigsråd Glerup til Rødslet hans vegne og på begæring Christen Bierum fra Birkelse til stede hos enken Anne Christensdatter for at få dette skifte tilendebragt, der på enkens og laugværgens begæring til nu, i forefunden til-

stand skulle blive efter løfte, for børnenes opfødnings, gældens afbetaling og videre, har henstået, og blev da i overværelse af Niels Jensen og Niels Christensen af Pirup foretaget følgende:

Efter forestående registrering over boets masse den summa 42 rd 5 mk 8 sk

Husenes brøstfældighed:

1 raalingshusende bestående af 9 bindinger i øster og vester 10 læs tag 5 rd, 4 tylte 12 alen 2 rd, laden 12 bindinger 6 tylter tømmer, såsom 4 tylte 12 alen 8 rd, 2 tylte 10 alen 3 rd 2 mk.

Resterende landgildepengge efter bogens udvisning 4 rd 2 mk.

Efter gårdens hartkorn 5 skp 2 fjk kan ydes ikke ringere end 1 bæst 10 rd, til vogn 3 rd 2 mk, plov og harve 2 rd

Mandens begravelse 6 rd 4 mk, skiftesalarium 1 rd 2 mk, vurderingsmændene 2 mk

I alt 56 rd 2 mk

Når boens indtægt med udgiften likvideres, overgår gælden formuen med 13 rd 2 mk 8 sk, så deraf ses, intet bliver til deling imellem enken og børnene. Dog forsikrede hun at opføde børnene, som ellers at stræbe ved stedet, så intet på hendes side skal fejles, som ellers i alle måder holde skifteforvalteren kravs- og angerløs.

Datum ut supra

På velbårne hr krigsråd Glerups vegne
Christen Bierum

Matthias Berthelsen og Else Pedersdatter

10 + 11

Faarup i Saltum sogn

Matthias Bertelsen blev født i Nr. Saltum i Saltum sogn og døbt den 10. april 1711. Han var søn af **Bertel Matthiasen** og **Maren Eriksdatter**.

Else Pedersdatter blev født i Faarup i Saltum sogn og døbt den 13. maj 1714. Hun var datter af **Peder Pedersen** og **Maren Christensdatter**.

De giftede sig den 2. april 1739 i Saltum kirke og fik børnene:

Peder Matthiasen (1740 -)

Maren Matthiasdatter (1745-45). Hun døde godt 1 måned gammel.

Maren Matthiasdatter (1749-1834). Hun giftede sig med Christen Andersen og bosatte sig i Dommerborg i Hune sogn.

Bertel Matthiasen (1752-1806). Han giftede sig i 1783 i Hune med Karen Jensdatter Sand (1760-1842). I 1783 boede han i Faarup i Saltum sogn, senere var han husmand i Blokhus i Hune sogn.

Margrethe Matthiasdatter (1757-57). Hun døde 9 uger gl.

Familien boede i Faarup i Saltum sogn. Her var han fæster under Bratskov.

De døde begge i december 1780, og hun blev begravet den 17. december, mens han blev begravet den 26. december. I kirkebogen noterede præsten om Matthias: "Gamle mand ...".

Christian Pedersen Møller og Dorethe Kirstine Madsdatter 12 + 13 Jetsmark.

Christian Pedersen Møller eller **Wind** blev født omkring 1724. Fødestedet er ukendt.

Han blev gift i Hørmested kirke den 12. juli 1747 med **Dorthe Kirstine Madsdatter**. På det tidspunkt var han givetvis møllerkarl eller -svend i Højholt mølle i Hørmested sogn. Hun er født i Malund og døbt i Hørmested kirke den 10. juni 1725. Hendes forældre er **Mads Sørensen Skrædder** og **Kirsten Andersdatter**.

Sammen fik de børnene:

Peder Christiansen (1748 -). Formentlig døde han ganske ung.

Mads Christiansen Hvedbo (1750-1822). Han var tvilling med Zacharias og giftede sig i 1777 med Anne Pedersdatter. De bosatte sig i Hunetorp, hvor han ernærede sig som husmand og skrædder.

Zacharias Christiansen (1750-55).

Dødfødt dreng (1754)

Zacharias Christiansen (1756 -)

Marie Christiansdatter (1758 -)

Jacob Christiansen (1760 -)

Jens Christiansen (1762 -). Han døde som lille.

Mette Margrethe Christiansdatter (1764 -)

Christian var møller og forpagtede præstegårdens mølle i Jetsmark sogn. Denne mølle lå i stærk konkurrence med den større Lundergårds mølle. Det vides ikke om Christian efter 1764 og kort inden sin død i 1766 har overtaget forpagtningen af den mere lukrative Lundergårds mølle. Han døde og blev begravet den 24. august 1766 i Jetsmark. I 1767, hvor han var død, boede enken Dorthe Madsdatter imidlertid på Lundergårds mølle.

Hun døde i 1783 i Hune, hvor hun var på aftægt hos sønnen Mads Christiansen, og blev begravet 10. april 1783 i Hune.

Kjær-Hvetbo Herreders skøde-panteprotokol B31E-Sp3, folio 80b-81a

Panteobligation udgivet af Christen Møller i Hune Skole til Dorthea Madsdatter i Lundergaards Vejmølle på 50 rd:

No. 1 1767 ½ rd

Kendes jeg underskrevne Dorthe Kirstine Madsdatter, sal. Christen Pedersens Winds efterleverske i Lundergaards Vejmølle, hvis og hermed for alle vitterliggør, det jeg ret vitterlig gæld skyldig er til velagtbare Christen Møller, skoleholder i Hune Sogn, den summa 50 rd, som han mig tid efter anden både nu, og mens min sal. Mand levede, lånt og medforstrakt haver; thi lover og tilforpligter jeg herved mig og mine arvinger bemeldte summa årlig til hver 26. April at forrente med 4 procento, samt efter 1/4 års lovlig opsigelse fra enten af siderne, pengene med sine renter i alle måder skadesløs at indfri og afbetale. -

Og på det, at creditor for denne lånte summa og sine renters skadesløse betaling des mere kan være forsikret, pantsætter jeg hermed til hannem og hans arvinger med første prioritets rettig-hed efterskrevne mig tilhørende ind- og udbo. Nemlig 1 sortbroget ko, 11 år, 1 grå hjelmet ditto, 7 år, 2 brogede galtgrise, 1 fyrbord og 2 bænke, 2 skabe, 1 timeviser med futteral, 3 læderstole, 2 fyrkister og 1 skrin, 1 syskrin, 1 ny fyrkar, 6 stripper, 2 spande, 2 standtønder, 1 stavkar, 2 lille ditto, 1 messing lysestage, 1 lille bord, 1 salttrug, 1 lille halv rund bord. - Hvilke foranstående antegnede ind- og udbo skal være og blive Christen Møller og hans arvinger et fuldkommen tryk og fast, førsteberettiget underpant og forsikring, indtil summen med sine renter skadesløs vorder afbetalt. - Og dersom Christen Møller i sin tid skulle få anslag at tiltræde pantet, og han ikke af det herudi anførte pant kan erlange skadesløs betaling, da skal han for det manglende frem for nogen andre være berettiget udi mine øvrige ind- og udbo, det være sig i hvad navn end nævnes kunne, og under hvad præstens samme måtte være, og det lige så fuldkommen, som dette her udi speciel kunne være anført og beskrevet, så at Christen Møller og hans arvinger af mig og mine arvinger for denne mig lånte summa med sine påvoksede renter skal blive uden skade og skadeslidelse i alle optænkelige måder. Og til ydermere forsikring haver jeg denne min panteforskrivning ikke alene selv, tillige med min laugværge, mons. Christen Clemensen på Westrup, underskrevet og forseget, men og formået velagtede mænd, Niels Pedersen i Brogaard og Christen Clemensen i Hedegaard, begge i Jetsmark Sogn, samme med mig til vitterlighed at underskrive.

Datum Lundergaards Vejmøllehus d. 19. Dec 1767

Dorthe Kirstine D. K. M. D. Madsdatter LS

Som hendes laugværge underskriver og forsegler

Christen Clemensen LS

Til vitterlighed efter begæring underskriver og forsegler

Niels Pedersen

Christen Clemensen LS

Peder Christensen og Maren Pedersdatter

14 + 15

Lunen i Hune sogn.

Peder Christensen - også kaldet Lunemand - blev født i Lunen og døbt i Hune kirke den 18. april 1728. Han var søn af **Christen Sørensen Gundersen** og **Anne Pedersdatter**.

Maren Pedersdatter blev født i Faarup og døbt den 2. juli 1727 i Saltum kirke. Hun var datter af **Peder Madsen Ræf** og **Anne Christensdatter**.

De blev gift den 27. november 1752 i Saltum kirke, idet de var blevet trolovede den 25. oktober s.å.

De fik børnene:

Anne Pedersdatter (1753-1818). Hun giftede sig med Mads Christiansen Hvedbo, og de slog sig ned i Hunetorp.

Johanne Pedersdatter (1754-73).

Peder Pedersen (1756-72). Han døde 16 år gl. og blev begravet sammen med to brødre i februar 1772.

Jens Pedersen (1758-58). Han blev 4 uger gl.

Maren Pedersdatter (1759 – efter 1801). Ved FT 1787 boede hun hjemme hos forældrene i Rødhus. Hun var da 30 år gl. I familien boede også Anders Sørensen (o. 1753-1831)(32-årig tjenestekarl), som hun blev trolovet med 3/12 1790 og viet til 25. december s.å. Ved FT 1801 boede hun sammen med Anders Sørensen og 3 børn i Rødhus i Hune sogn. Hendes mor Maren Pedersdatter (70 år og enke) og niece Christiane Madsdatter (23 år og ugift) boede også i familien.

Jens Pedersen (1761 -)

Kirsten Pedersdatter (1764-72). Hun blev godt 8 år gl.

Mette Marie Pedersdatter (1769-72). Hun blev godt 3 år gl.

Han overtog halvdelen af faderens fæste på et husmandssted i Lunen i Hune sogn i 1752 og resten ved faderens død i 1768. 3 af børnene døde og blev begravet samtidigt i 1772. De døde formentlig af en smitsom sygdom.

Ved FT 1787 boede han som husmand i Rødhus i Hune sogn. Han var da 50 år gl. og gift. I husstanden var også hans kone Maren Pedersdatter (50) og datteren Maren Pedersdatter (30), samt en tjenestekarl Anders Sørensen (32) og en 3-årig pige Inger Christensdatter, som betegnes et uægte barn.

Peder døde formentlig 1792-95, hvor KB for Hune har en lakune.

Ved FT 1801 boede hun som indsidder hos datteren Maren Pedersdatter i Rødhus i Hune sogn. Hun var da 70 år gl. og enke 2. gang. Hvem hun i så fald har været gift med efter Peders død er uvist. Hun døde i Lunen og blev begravet den 18. maj 1813, 87 år gl.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Fæsteprotokol fra Birchelse gods:

Peder Christensen i Lunen

På hans excellence, højvelbårne hr. Holger Scheel, ridder, Deres Kongelige Majestæts højtbe- troede stiftsbefalingsmand over Sjællands stift, konference- og etatsråd, samt amtmand over Roskilde Amt, herre til stamhuset Birchelse, Faarevejle og Mullerup, etc. min nådige herre hans vegne, og efter nådigst approbation, haver jeg underskrevne sted og fæst, såsom jeg og hermed steder og fæster til sølemitten Peder Christensen af Hune Sogn den halve del af det sted udi Lunen, hans fader Christen Sørensen nu beboer, og formedelst alderdom og skrøbe- lighed opladt haver, hvilket hele steds fulde hartkorn er 3 skæpper 4 fjerdingkar 2 album, der af sønnen Peder Christensen nyder nu udi fæste det halve, som er 1 skæppe 3 fjerdingkar 2½ album, med løfte, at han den anden halve del efter faderens død skal bekomme for lovlig ind- fæstning frem for en fremmed hans halve sted; må Peder Christensen med alt sit rette tillig- gende af ager og eng, drift og grøft sin livstid nyde, bruge og udi fæste beholde, ligesom be- boeren, hans fader Christen Sørensen, det nydt og haft haver, al den stund eller så længe han deraf udi rette tider udreder og betaler ej alene de kongelige contributioner, som nu er eller herefter allernådigst påbuden vorder, mens endog til forårs Martini den af bemeldte halve sted gående landgilde og arbejdspenge efter jordebogen, som er årlig 1 rd 9 sk, jorden lovlig gjødsker og dyrker og intet deraf bortlejer eller til upligt bruger, langt mindre nogen fremlån til andre deraf at gøre. Stedets bygning og besætning således forbedrer, at det alle tider kan findes udi tilbørlig stand efter allernådigste lov og forordninger. Iøvrigt lader han som en fæ- ster sig hans kongelige majestæts allernådigste lov og forordninger være efterrettelig, og i dets følge er sit høje herskab og fuldmægtig hørig og lydlig. Alt under dette fæstes fortabelse og anden lovfølgelig straf.

Det accorderede indfæstning haver han betalt med 10, skriver ti rigsdaler.

Birchelse den 16. December 1752

Lorentz Klitgaard

Originalen, hvormed dette er rigtig confirmeret, haver jeg til mig annammet til efterlævelse, som jeg herved reserverer mig.

Datum Birchelse ut supra. -

Peder Christensen

Anders Ibsen og Johanne Christensdatter

16 + 17

Pirup i Hune sogn

Anders Ibsen blev født inden 1646 i Faarup i Saltum sogn. Hans forældre var **Jeppe Ander- sen** og **Anne Pedersdatter**. Han var fæstebonde og kirkevæрге i Saltum sogn.

Han var gift (1) med **Volborg Pedersdatter**, som døde i Pirup og blev begravet den 14. april 1695 i Hune.

Sammen fik de børnene:

Anne Andersdatter (o. 1682-1695). Hun blev 13 år gl.

Dorthe Andersdatter (1687 -).

Maren Andersdatter (1693 -).

Efter Volborgs død, giftede han sig (2) i Hune den 3. november 1695 med Johanne Christensdatter. Hun var født omkring 1658.

De havde børnene:

Anders Andersen (1696-1752). Han fæstede en mindre gård i Pirup af Rødslet gods.

Volborg Andersdatter (1700-05). Hun blev 4½ år gl.

Johanne Christensdatter døde i Pirup og blev begravet den 27. april 1727 i Hune. Anders Ibsen døde i Pirup og blev begravet den 6. januar 1733 Hune.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende oplysninger om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Aalborghus lensregnskaber 1656-57 (M17916)

Hvetbo Herred: Jep Andersen fæstede fjerdeparten af et boel i Faarup Peder Tyrrisens hustru oplod. Gav 4 dr.

Hvetbo Herreds tingbog 25. Juli 1683

Anders Ibsen på sin søster Karen Ibsdatters vegne, stævns mænd Tomis Nielsen og Jens Nielsen i Faarup, de bestod, at de i dag otte dage stævnedes Søren Smed i Nr. Saltum hid for dom, sagende ham for en ny grå vadmels kjol så god som 2 sldr, mente han bør at skaffe kjolen til stede.

Tilfunden at skaffe kjolen til stede og bøde sin 3 mk eller betale efter dens værdi.

Christen Nielsen og Margrethe Clemmensdatter 18 + 19

Pirup Krat i Hune sogn.

Christen Nielsen blev født i Nr. Brogård i Hune sogn omkring 1640. Hans forældre var **Niels Sørensen** og **Maren Lauridsdatter**.

Han giftede sig 1° i Hune den 17. maj 1665 med **Anne Pedersdatter**. Hun var (1) gift med Søren Andersen, og Christen overtog husmandsstedet i Krattet, da han indgik ægteskab med hende. I hendes første ægteskab havde hun 3 børn.

Christen og Anne havde sammen børnene:

Birgitte Christensdatter (1663-1730). Hun giftede sig i 1688 i Hune med Christen Laursen (1656-1736) i Pirup. Han var husmand og fisker.

Anna Christensdatter (1665-1694). Hun døde 29 år gl. og efterlod ikke livsarvinger.

Morten Christensen (1672 - efter 1709).

Efter hendes død i 1692 giftede han sig 2° den 12. juni 1692 med **Margrethe Clemensdatter**. Hun var født omkring 1640 og var datter af **Clemen Laursen** og **Anne Jensdatter**. Hun døde i Krattet og blev begravet den 24. november 1743 i Hune.

Sammen fik de børnene:

Niels Christensen (1692-92). Han døde 4 uger gl.

Anne Christensdatter (1695-97)

Anne Christensdatter (1699-1774). Hun giftede sig med Anders Andersen i Pirup.

Christen Nielsen var husmand og fisker. Han havde således fiskeredskaber og andel i en båd.

Christen Nielsen døde i Krattet og blev begravet 9. januar 1709. Enken Margrethe Christensdatter giftede sig 25. september 1712° i Hune med **Poul Hansen** (o. 1667-1737), som overtog fæstet af husmandsstedet. Margrethe døde i Pirup og blev begravet den 24. november 1743 i Hune.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Hvetbo og Kjær herreders ting 1690 B31E-2 side 179A Fredagen den 3. oktober

Christen Jørgensen foged på Birkelse på sin gunstige herredstjener Søren Christensen i Pirup hans vegne. Kaldsmænd Christen Madsen og Jens Tomsen i Wedsted de tilstod efter loven at de i dag otte dage stævnedes Laust Madsen i Aaby, Christen Nielsen i Biersted, Jens Jespersen i Sulsted og Peder Sørensen i Hvorup hid til tinget i dag at møde for vinde at aflægge, for ukvemsord, som den 29. august sidst afviget af Christen Nielsen i Krattet skulle være talt. Nok tilstod Peder Jensen i Tvilstedgaard og Mads Christensen ibm. tilstod ved lige ed at de i dag otte dage stævnedes Laurs Andersen hos Christen Laursen i Hjermitslev, Christen Laursen i Faarup og Christen Sørensen i Hune, gav dem lovlig varsel hid til tinget i dag at møde for deres vinde at aflægge - benævnte ukvemsord angående, og samme dag stævnedes de Christen Nielsen i Krattet for vinder at påhøre, sigtelse og spørgsmål at tilsvare. Nok bestod Christen Madsen og Jens Tomsen i Widsted at de i dag otte dage er at agte uden - NB - imod intet kald og varsel svarede Christen Jensen på Christen Nielsens vegne i Krattet således at Christen Jørgensen først i dag vil føre vidner om nogle ord, som Christen Nielsen i Krattet d. 29. au-

gust næst forleden skal have haft til Christen Laursen i Pirup - synes at være noget for sildig efter samme lovens 1. bog 13. cap: Nr 21 pag. 111 melder, at hvo vidne vil føre på hvis en anden sagt haver, han skal det gøre på fersk fod og til det første ting, som han lovlig kald og varsel til kan give, efter at han om sådant på sagen er videndes vorden, og det nu imellem at sådant skal være passeret, og indtil kald og varsel for de vidner, som han derom agter at føre, given er, befindes at være 4 uger, så formener forskrevne Christen Jensen, at sådant ham ej af dommeren stedes, men Christen Jørgensen efter forskrevne bogstav 25 capitels 9. articul pag. 190 at svare til den omkostning, som han ved sådan sin vidtløftighed og sagen dermed ikkun at forvilde forårsage.

Christen Jørgensen svarede om endskønt han her for retten til stede var, da før omrørte ord passerede, så haver dog bondens, Christen Laursens klage været for herskabet forestillet, at han så for retten på sin ære er forklemt - ikke hendraget af forsømmelse, men herskabet, som i de her tider i nogle uger haver continueret hans majestæts tjeneste og for de ikke kunne have den tid at efterforske så nøje hans eget som det burde, formoder derfor at dommeren anser dette og tilsteder ham hans indstævnedede vinder til forhør. Christen Jensen hertil svarede at efterdi Christen Jørgensen haver været her for retten, da de ord skal være passeret, som han nu agter at føre vidne om, da kunne han ligeså vel før som siden givet kald og varsel derfor, efterdi han sådant på sin herres vegne såvelsom andet haver været betroet at forrette, og at han påskønner, at hans herre haver været på nogle ugers tid i hans majestæts forretninger, så at sådant ikke af ham selv kunne forrettes, så er dog den memorial som stævningsmændene skulle stævne efter, af Christen Jørgensen selv underskrevet, hvorfor Christen Jensen formener at sådan hans forevending ikke bliver anset og vidnerne ej som af hannem er indstævnet - ej at stedes til forhør. Christen Jørgensen reverserede sig til sin forrige indførte svar, og formente at hans herskabs ret ikke burde være spildt formedelst foromrørte kongelige majestæts tjenestes opvartning, formoder at vidnerne kommer til forhør.

Christen Jensen tilspurgte Christen Jørgensen, om han ikke var hr. etatsråd, højjædle og velbårne hr. Otte Scheel til Birkelse hans foged og fuldmægtig. Christen Jørgensen svarede når han vorder herhid stævnet nogen spørgsmål at tilsvare skal det ikke eragtes, dog kunne han ej nægte jo at være velbenævnte gunstige hans fuldmægtig, men hvad sagen som for ham selv andrages, beror indtil hans herre selv derover disponerer. Christen Jensen formente at efterdi Christen Jørgensen erklærer sig at være retsfoged og fuldmægtig for velbårne hr. etatsråd, så burde han og såvel i hans herres fraværelse, som når han er hjemme at tage hans tjenere i forsvaret, og sagen for dem i rette tide efter loven at udføre, i synderlighed når han var videndes derom nogen uret at være vederfaret som han her i dag for retten foregiven at skal være sket d. 29. august næst afviget, men som sådant ikke sket er, formente som tilforn at de indstævnedede vidner burde ej stævnes til forhør. Da såsom Christen Nielsen i Krattet for disse vidners førelse er given lovlig varsel for vinder at påhøre og herredsfogeden ikke kan forsvare at nægte nogen retten, da tilstedes vindesbyrdene efter lovbogens ord at stedes til forhør. NB Så fremkom her for retten Laurits Andersen i Kaas, vand ved ed og oprakte fingre efter loven, at næst forleden d. 29. august da han var en af de otte mænd, som sad i retten, da hørte og så han, at den tid samme dag da Christen Laursen i Pirup stod for retten og vandt da stod Christen Nielsen i Krattet hos ham for retten og sagde til Christen Laursen, det var løgn, og Christen Jørgensen bad, at de otte mænd skulle drages til minde, hvad ord som passerede for retten. Christen Nielsen i Biersted vand ved ligesvoren ed, at han samme dag var en af tinghørerne på Hvetbo og Kjær Herreders ting, da så og hørte han, at Christen Nielsen i Krattet stod for retten

hos forskrevne Christen Laursen og sagde til ham det var løgn hvad han sagde og havde sin øjesyn til forskrevne Christen Laursen. Christen Lauritsen i Hjermitslev vand ved ligesvoren ed at han samme dag og tid var en af tinghørerne på forskrevne ting, da hørte og så han, at den tid Christen Laursen stod for retten og vandt, da stod Christen Nielsen hos forskrevne Christen Laursen og sagde til ham det var løgn. Laurs Madsen i Aaby vand med oprakte fingre og ved ed at foromrørte tid var han også en af tinghørerne, da hørte og så han, at Christen Nielsen i Krattet sagde til Christen Laursen: Du løj, og samme ord passerede da forskrevne Christen Laursen og Christen Nielsen stod for retten ved hverandre, og Christen Jørgensen bad de otte mænd skulle drages til minde. Jens Jespersen i Sulsted fremstod her for retten, at ihvorvel han så tvende mænd stod for retten samme dag og tid som for er meldt og dog han kendte ikke personerne ved navn, men hørte at den ene sagde til den anden: Du løj, og ikke at han gav agt efter, om de så til hverandre eller ej. Christen Sørensen i Hune vand ved ligesvoren ed og oprakte fingre, at den selvsamme dag og tid var han en af tinghørerne på forskrevne ting, da så og hørte han, at den tid Christen Laursen stod for retten og havde vunden noget, da sagde Christen Nielsen til Christen Laursen: Vedst du intet mere? Da svarede Christen Laursen nej. Da svarede Christen Nielsen og sagde til Christen Laursen: Du løj. Og ydermere sagde Christen Nielsen til Christen Laursen: Sagde ikke Søren Christensen til ham, han skulle slå hans hjerne ud? Hvortil Christen Laursen svarede: Jo, han hørte samme ord. Christen Laursen i Faarup vand ved ligesvoren ed, at samme dag og tid var han også en af tinghørerne på forskrevne ting; da hørte og så han således at være talt og gangen imellem forskrevne Christen Laursen og Christen Nielsen, som forskrevne Christen Sørensen før omvunden haver. Peder Sørensen i Kvorup vand ved lige ord og oprakte fingre, at samme tid var han en af tinghørerne, og da hørte og så han tvende mænd stod for retten og den ene sagde til den anden: Du løj! Men ikke han vidste at gøre forskel på personerne, såsom han dem ej kendte. Christen Laursen i Pirup fremstod nu her for retten, klagede over forskrevne Christen Nielsen i Krattet, at han her for retten d. 29. august sidst havde stået her for retten og talt hans ære for nær, idet han sagde det var løgn han sagde. Christen Nielsen i Krattet fremstod her for retten og svarede, at hvis ord han havde talt, som for omvunden er, var sket i ubesindig hastmodighed og han intet vidste Christen Lauridsen noget uærligt i ringeste måde at påsige eller tænkte med samme ord i ringeste måde forskrevne Christen Laursens ære at forklejne, men skete i hastighed, da han fornå, at Christen Laursen ikke fuldkommelig ville udsige sin sandhed om de trusselsord, som Søren Christensen havde haft til Christen Nielsen. Christen Jørgensen begærede tingsvidne.

Christen Jørgensen forskrevne stævnmænd Per Jensen i Tvilstedgaard og Mads Christensen ibm. de tilstod efter loven, at de i dag otte dage stævnedes Peder Laursen i Pirup og hans hustru Anne Andersdatter, Karen Mortensdatter og Christen Høgholt, så og Christen Laursen ibm. samtlige hid til tinget i dag for deres sandhed at vinde om det var dem ikke i guds sandhed vitterligt, at Christen Nielsen i Krattet straks han havde sit korn inde, som var nogle dage før de andre i Pirup, slog sit kreatur løs, så det gik uden hegte og hyrde, og om de ikke så nogle gange, at kreaturet var i Pirups mark til skade både i Søren Christensens korn og andre deres, så granderne måtte vogte sit korn for Christen Nielsens kreatur, og samme dag stævnedes de Christen Nielsen i Krattet for vinder i dag at påhøre, om han dertil ville have noget at svare. Christen Jensen, hospitalsfoged, svarede på Christen Nielsens vegne, dersom Christen Nielsen i Krattet, som foregives, haver haft sit korn inde, førend de i Pirup, da er det dog af en del deres vidne, som d. 29. august næst forleden her til tinget vundet haver, at fornemme det forskrevne Christen Nielsen ej haver ladet hans kvæg gå uvogtet, idet da han haver fornummet,

at det var kommet længere bort end han ville, og set, at Søren Christensen i Pirup gennede dermed, han da havde sagt til Christen Sørensen i Pirup, som han haver været hos på vejen, da han ville gå efter kvæget og skille forskrevne Søren Christensen ved det, og dersom han end havde ville ladet det gå hvor det selv ville, enten Søren Christensen i Pirup eller andre nogen skulle da tvivles vel ikke på, at de jo som på andre steder sker, havde taget kvæget ind, ladet syne skaden, som det havde gjort, taget betaling derfor, eller og pant indtil betalingen fulgte for så meget, som skaden efter uvillige mænds sigelse kunne have været. Men som intet af alt sådant sket er forment at de vidner, som Christen Jørgensen i denne post føre vil, bør ej at komme Christen Nielsen i Krattet til hinder i nogen måder.

Så fremkom Peder Laursen i Pirup, vand ved ed og oprakte fingre efter loven, at nu i næst forleden høst, slog Christen Nielsen i Krattet hans kreatur løs i marken, førend de andre hans naboer fik deres korn i hus, såsom han havde hans inde tilforn, og så han, at forskrevne Christen Nielsens kreatur, fæ og svin gjorde skade i Søren Christensens byg, og var det en søndag morgen, og om søndag eftermiddag var det der igen; så og løverdagen næst tilforn, og var samme kreatur uden hyrde, uden helde og tyrer (tøjr).

Anne Andersdatter vand ved ligesvoren ed, at hende i Guds sandhed vitterlig var ligesåledes som Peder Laursen for omvunden haver, og ydermere vand at hun var med Søren Christensen i Pirup og bandt hans korn op som forskrevne Christen Nielsens kreatur havde sledt og ilde medhandlet.

Karen Mortensdatter i Pirup vand ved ed efter loven, at næst forleden høst, da Christen Nielsen havde hans korn i hus, og de andre ej havde deres, da var hans kreatur slagen løs og gik i marken i deres korn, hvor det ville, uden hegt og hyrde, og om en løverdag var det i hendes korn og gjorde skade. Om søndagen så hun, at det var i Søren Christensens korn og gjorde skade i hans byg.

Christen Høgholt vand ved ligesvoren ed, at om søndagen mod aftenen var han med Søren Christensen og bandt af hans korn, og des midlertid så han en del kreatur gik i marken, og Christen Nielsen gik og gennede Christen Nielsens kvæg hjem af marken.

Herefter begærede Christen Jørgensen tingsvinde beskrevet.

Forskrevne Christen Jørgensen, efterskrevne stævningsmænd Peder Jensen og Mads Christensen i Tvilstedgaard, de tilstod efter loven, at de i dag otte dage stævnede Christen Høgholt i Pirup, Per Laursen og hans hustru sammesteds, og Christen Persen på Bakken ibm. for at vinde deres sandhed her til tinget i dag otte dage, om det er dem ikke vitterligt, at Christen Nielsen i Krattet gik af sin arbejde, som han om søndag morgen før prædiken havde, hos Christen Sørensen i Pirup ved hans brønd, og så skal have givet sig i klammeri med Søren Christensen i Pirup, fordi han havde gennet hans kreatur af marken, om de ikke samtlige hørte, at Christen Nielsen skældte Søren Christensen for en skælm, skulle truet og undsagt ham, at han skulle få en ulykke.

I lige måde samme tid stævnede de til i dag otte dage Christen Sørensen i Pirup, Christen Laursen og hans hustru Berethe Christensdatter, item Anders Ibsen i Pirup og Laurs Christensen i Krattet, som haver været synsmænd, om de dertil ville have noget at svare. Nok samme

tid stævnedede de Christen Nielsen i Krattet til i dag otte dage for vindespåhør, så og for dom over ovenbemeldte poster og efterfølgende vindere saggivelsesposter.

SIDE 177B

Belangende den sag imellem Christen Nielsen i Krattet og Søren Christensen i Pirup om slagsmål, om skældsord og ueghe, da er samme føje efter velbårne hr. Otte Scheels fuldmægtig Christen Jørgensen på den ene og velfornemme Søren Jensen, hospitalsforstander, hans fuldmægtig - Christen Jensen - begæring og samtykke udi venlighed forenet og afhandlet at samme sag hermed uden videre trætte skal være ophævet, og Christen Nielsen erklærede Christen Laursen, at han intet vidste ham noget uærligt at påsige, hvad ord han havde talt for retten ham for nær, var sket udi hastig ubesindighed. Søren Christensen også lovede, at han efterdags enten selv eller ved andre skal beegne forskrevne Christen Nielsen hemmeligt eller åbenbart med nogen utilbørlighed, om noget dem uformodentlig forefaldt, da det imellem dem at dele efter lands lov, og ikke med nogen hadgerning - og i hegnets tid at holde hverandre deres korn uden skade for deres kreatur ved god varetægt og tilsyn, og Søren Christensen at betale til forskrevne Søren Jensens fuldmægtig Christen Jensen inden i dag otte dage to skæpper og anden omkostning til dommer og skriveren - hvorpå de tog hverandre i hånden og dermed var veltilfreds på begge sider.

Aalborg Hospitals stedsmålsbog, C649-105:

20. juli 1691 stæde Niels Knudsen et gadehus i Pirups krat, som Niels Christensen fradøde, gav til stedsmål 3 dr.

26. april 1700 stæde Christen Nielsen i Pirups krat det gadehus ibm, som Niels Knudsen for ham oplod, og fordi han skal beholde hos ham husværelse sin livstid, samt en del af det lidet jord, der er til stedet, gav han deraf til indfæstning 2 dr.

9. maj 1712 fæster Povel Hansen født i Vanggaard i Stenum Sogn, de tvende boliger i Pirups krat, som Christen Nielsen fradøde, han ægter enken og gav til stedsmål penge 6 dr.

Aalborg Hospitals skifteprotokol:

Skifte efter afgangne Anna Pedersdatter, Christen Nielsens hustu i Pirup Krat.

Anno 1692 den 6. februar var på Kongl. Majsts. rettens og de fattiges vegne udi Aalborg, hospitalsforstanderen Matthias Juul som husbond over de fattiges gods, på hans vegne hans tjener Thammes Thammessøn, tillige med tvende dannemænd, neml. Niels Knudsen, boende i Pirup, og Peder Jensen boende i Kierksig, med hverandre forsamlede udi Christen Nielsen, boende udi Pirups Krat hans bo, der at registrere, vurdere, skifte og dele efter salig Anna Pedersdatter, som boede og døde udi forn. Pirups Krat, imellem hendes efterladte mand, Christen Nielsen, på den ene side og deres tilsammen avlede børn, navnlig Bergethe Christensdatter, boende udi Pirup, som af fælles bo er udgift og nu tillige med hendes mand af fors. vurde-

ringsmænd blev beskudet, såsom ingen af dennem i dag her mødte, som de af boet for hendes mødrene arv var fornøjet med den medgift, hun tilforn havde bekommet, hvortil de svarede ja, at være velfornøjet og begærede efter hendes salig moder intet mere, end hun allerede havde bekommet, Anna Christensdatter udi sit alders 27. år og Morten Christensen udi sit alders 19 år, begge værende hos deres fader udi boen, og er da med registreringen foretaget som efterfølger:

Kvæg og bæster: 1 rød stjernet øg 11 år gl. 6 sld, 1 brun marplag 4 år gl. 8 sld 2 mk, 1 sort hjelmet ko 10 år gl. 2 sld 2 mk, 1 grågrimet ko 5 år gl. 3 sld 1 mk, 1 sorthjelmet ko 10 år gl. 2 sld 2 mk, 1 grågrimet ko 5 år gl. 3 sld 1 mk, 1 sorthjelmet kviekalv 12 uger gl. 2 mk, 5 gl. får 3 mk er 3 sld 3 mk, 3 lam a 2 mk er 1 sld 2 mk.

Kobber: 1 liden kobberkedel ungefær 4½ pund a 1 mk er 1 sld - 8 sk.

Adskilligt boskab: 1 gl. egeskab med 5 rum og 1 lås for 1 sld 3 mk, 1 gl. fyrskiveblad 8 sk, 2 gl. fidet stole 4 sk, 1 gl. forsæde 2 sk, 1 gl. øltønde 8 sk, 2 gl. fyr halvtønder a 4 sk er 8 sk, 2 gl. baljer a 4 sk er 8 sk, 2 gl. bærkar a 3 sk er 6 sk, 2 gl. stripper 4 sk, 2 gl. skindsolde 8 sk, 1 gl. sælde 2 sk, 2 gl. kværnsten 12 sk.

Sengeklæder: 1 gl. grå vadmels dynevår, 3 gl. grå vadmels sengeklæder, 2 gl. puder og 2 gl. blågarnslagner tilsammen for 1 sld 1 mk.

Jernfang: 1 gl. jerngryde på 7 potter 2 mk, 2 gl. høleer a 8 sk er 1 mk, 1 gl. økse 12 sk, 1 gl. naver 4 sk, 2 spigerbor 2 sk, 1 liden gl. sav 4 sk, 1 klovhammer og 1 huggejern 6 sk, 2 gl. tørvespader 12 sk, 1 gl. skoet greb 4 sk, 1 gl. lampe 4 sk.

Vogn og plovredskab: 1 gl. arbejdsvogn med tilbehørig redskab og hestetøj 3 sld, 1 gl. træharve og 1 gl. bøgeplov med 2 jern tilsammen 2 mk.

Fiskeredskab: 3/8 udi 1 gl. flyndervåd og båd med tilbehørig redskab 9 sld, 1 snes fiskekroge med gl. liner 6 sk.

Korn udi laden: 4 læs rug, læsset anset for 6 skæpper, er 3 tønner, 1 td efter nuværende køb 1 sld 2 mk er 4 sld 2 mk, 1 læs byg, anset for 4 skæpper a 11 sk er 2 mk 12 sk.

Rugsæden i marken: frøgælden deraf, som til Michaeli blev sået er 1½ td a 1 sld 2 mk er 2 sld 1 mk.

Hernæst blev Christen Nielsen og hans tvende børn, som til stede var, tilspurgt, om der var noget mere i boen, som ikke var registreret eller vurderet og burde komme boen til deling, de det da ville tilkendegive, eller om Christen Nielsen ingen tilstående gæld havde, hvortil de samtl. svarede nej, dennem intet videre at være vitterligt, uden hvis forhen findes specificeret.

Summa for indførte registrerede midler og formue bedrager sig in alles til penge 52 sld 3 mk.

Derimod bortskyldig gæld, som Christen Nielsen og børnene selv vedgik:

1. Fordres kongelige skatter de tvende januar- og aprilkvartaler for anno 1692, samt rytterskat og kornskylden for samme år, som er tilsammens penge 1 sld 2 mk.
2. Fordres kongens og kirkens korntiende for år 1691 og bedrager sig penge 1 sld 8 sk.
3. Skyldig til de fattige i Aalborg Hospital for det 1691. års småbederi og landgildepenge 1 sld 3 mk 4 sk.
4. Christen Nielsen angav selv at være skyldig til hans svoger Christen Lauridsen, boende i Pirup, for sagefaldsbøder efter en doms videre forklaring af dato d. 5. februar anno 1692, penge 6 sld 1 mk 8 sk.
5. Illegemåde angav Christen Nielsen at være skyldig til Jens Christensen i Huun Hvarre rede penge 7 sld.
6. Søren Jensen i Sønder Saltum fordrede for øl og brændevin, som kom til begravelsen, 2 sld 1 mk.
7. Søren Lauridsen i Huun fordrede, som han Christen Nielsen havde lånt, rede penge 2 mk.
8. Laurs Laursen i Kalsensgaard fordrede 1 mk 12 sk.
9. Christen Nielsen angav endnu selv at være Peder Pedersen i Aalborg skyldig for hamp 1 sld 2 mk. Registreringens bekostning:
10. For et ark stemplet papir til et eksemplar 3 mk. II. For tvende eksemplar registreringer at lade renskrive og forfærdige 1 sld 2 mk.

Summa foromrørte bortskyldige gæld og registreringens bekostning bedrager sig til penge 24 sld 3 mk.

Til foromrørte bortskyldige gæld er af boens formue udlæg gjort som følger:

De tvende kvartalsskatter, rytterpenge og kornskatter alt for anno 92, som er tilhobe penge 1 sld 2 mk. Derfor udlagt tre lam a 2 mk, er 1 sld 2 mk.

Kongen og kirkens korntiender for år 1691 er 1 sld 8 sk. Derfor udlagt et gl. får 3 mk, 2 gl. baljer a 4 sk er 8 sk, 2 gl. tørvespader 12 sk, 1 gl. skoet greb 4 sk er 1 sld - 8 sk.

Skyldig til de fattige for år 1691, penge 2 sld 4 sk. Derfor udlagt 1 liden kobberkedel, ungefær 4½ pund a 1 mk, er 1 sld 8 sk, 1 læs byg anset for 4 skæpper a 11 sk er 1 mk 12 sk, 2 gl. høleer er tilsammens for 1 mk er 1 sld 3 mk 4 sk.

Christen Lauridsen i Pirup fordrede bøder 6 sld 1 mk 8 sk. Derfor udlagt 1 grå stjernet ko 5 år gl. 3 sld 1 mk, 1 gl. grå vadmels dynevår, 3 gl. grå vadmels sengeklæder, 2 gl. hovedpuder og 2 gl. blågarnslagner tilsammen for 1 sld 1 mk, 1 gl. egeskab med 5 rum og 1 lås for 1 sld 3 mk, 1 gl. fyr skiveblad 8 sk er 6 sld 1 mk 8 sk.

Christen Jensen i Hun Hvarre hans fordring 7 sld. Derfor udlagt 1 sort hjelmet ko, 10 år gl. 2 sld 2 mk, 1 sort hjelmet kviekalv, tolv uger, 2 mk, 2 gl. bærkær a 3 sk er 6 sk, 2 gl. stripper 4 sk, 2 gl. skindsolde 8 sk, 1 gl. sælde 2 sk, 2 gl. kværnsten 12 sk, 1 gl. arbejdsvogn med tilbehørig redskab og hestetøj 3 sld, 1 gl. harve og 1 gl. bagplov med 2 jern tilsammens 2 mk er 7 sld.

Søren Jensen i Sønder Saltum hans fordring er 2 sld. Derfor udlagt 2 gl. fidet stole 4 sk, 1 gl. øltønne 8 sk, 2 gl. fyr halvtønner a 4 sk er 8 sk, 1 gl. økse 12 sk er 2 mk.

Laurids Lauridsen i Kalsensgaard hans fordring er 1 mk 12 sk. Derfor udlagt 1 gl. forsæde 2 sk, 1 gl. naver 4 sk, to gl. spigerbor 2 sk, 1 liden gl. sav 4 sk, 1 klovhammer og 1 gl. huggejern 6 sk, 1 gl. lampe 4 sk, 1 snes fiskekroge med gl. liner, 6 stk, er 1 mk 12 sk.

Peder Pedersen i Aalborg hans fordring er 1 sld 2 mk. Derfor udlagt af rugsæden i marken 1 tønne rug 1 sld 2 mk.

Registreringens bekostning for et ark stemplet papir til et eksemplar, som koster 3 mk. Derfor udlagt af rugsæden i marken en halv tønne, er 3 mk.

For tvende eksemplar registreringer at renskrive og lade forfærdige 1 sld 2 mk. Dertil udlagt 2 gl. får a 3 mk er 1 sld 2 mk.

Summa for indførte bortskyldige gælds og registreringens bekostning gjorde udlæg bedrager sig in alles til penge 24 sld 3 mk.

Når forskrevne til bortskyldige gæld gjorde udlæg tages fra den registrerede formue, så bliver igen imellem Christen Nielsen og hans tvende børn til deling 28 sld, hvoraf faderen tilkommer den halve part, som er 14 sld, og børnene den anden halve part, som er lige så meget. Deraf kommer på broderenden 9 sld 1 mk 5 1/3 sk, og på søsterlodden 4 sld 2 mk 10 2/3 sk, og er samme overblevne midler delt udi tvende lige hovedlodder. Deraf tilfaldt faderen ved rigtig lodkastelse den lod Numero 2, som består udi efterskrevne: 1 brun marplag 4 år gl. for 8 sld 2 mk. Udaf 3/8 part udi 1 gl. flyndervåd og båd med tilbehør for 9 sld. Deraf 3 sld. Rugen udi laden, som er 4 læs, læsset anset for 6 skp, er 3 td, tønden efter nuværende køb 1 sld 2 mk er 4 sld 2 mk. Deraf på denne lod 2 sld 2 mk. Summa denne forbemeldte lod bedrager sig in alles til penge 14 sld.

Den anden hovedlod Numero 1 og 3, som består udi efterskrevne No. 1. og 3. 1 rødstjernet øg 11 år gl. 6 sld, udaf 3/8-del part udi en gl. flyndervod og båd med tilbehør for 9 sld. Deraf på disse tvende lodder 3 sld. Rugen udi laden 4 læs, læsset anset for 6 skp er 3 tønner: 1 tønne efter nuværende køb 1 sld 2 mk er 4 sld 2 mk, deraf på disse 2 lodder 1 mk 5 1/3 sk. Summa disse forbemeldte lodder bedrager sig penge 9 sld 1 mk 5 1/3 sk. Anne Christensdatter tilfaldt ved rigtig lodkastelse den lod Numero 2, som er bestående udi efterskrevne No. 2. udaf 3/8-del part udi en gl. flyndervåd og båd med tilbehør for 9 sld. Deraf på denne lod 3 sld. Rugen udi laden 4 læs, læsset anset for 6 skp. er 3 td. tønden efter nuværende køb 1 sld 2 mk er 4 sld 2 mk. Deraf på denne lod 1 sld 2 mk 10 2/3 sk. Summa denne forbemeldte lod bedrager sig penge 4 sld 2 mk 10 2/3 sk.

Efter at således, som før skrevet står, registreret og vurderet var, og til gældens afbetaling af boens formue udlæg gjort, så erbød og begærede Christen Nielsen at ville annamme forn. enhver udlagte varer til sig efter vurderingen, hvilket hannem blev tilladt, og derimod lovede og sig hermed tilforpligter at fornøje og afbetale forskrevne kreditorer for deres fordring, som for er meldt, med rede penge inden førstkommende St. Michaelis det seneste. Hvis sig ellers hans tvende børn, neml. Morten Christensen og Anne Christensdatter deres mødrene arveparter sig belanger, da er med Christen Nielsen således derom før affærdiget, at han beholder i boet hos sig, hvis dennem efter deres sal. moder, som forskrevet står, er til fulde nu, og dennem igen med rede penge og tilbørlig rente, derfor at svare og fornøje, når de selv bliver myndige eller

fanger anden væge, så og at holde børnene samt skifteforvalteren og alle andre vedkommende der foruden skade i alle optænkelige måder.

Til bekræftelse og ydermere stadfæstelse haver jeg dette med egen hånd underskrevet og mit signette hos trykket.

Actum Pirups Krat udi Hvetbo Herred ut supra.

Aalborg Hospitals skifteprotokol:

Efter afgangne sal Christen Nielsen udi Pirups Krat.

Anno 1709 den 22. februar var på kongl. majestæts rettens og Aalborg Hospitals vegne Mathias Juul, rådmand og hospitalsforstander i Aalborg, med tiltagne 2 vurderingsmænd, Melkior Baggesen i Kvorup og Peder Sørensen ved Hunebro, med hverandre forsamlede udi sal. Christen Niensens hus og bo i Pirups Krat at registrere og vurdere, samt skifte og dele den sal. mands efterladte midler imellem hans efterladte hustru Margrethe Klemmensdatter på den ene, og deres 3 sammenavlede børn, Anna Christensdatter i hendes 10. år på den anden side, hvad den anden datter Birgitte Christensdatter angår, dasom hun er kommen i ægteskab med Christen Laursen i Pirup og udgift af fælles bo, var hun med sin udflyning fornøjet, og manden på hendes vegne tilstod intet at ville prætere, hvor da ved forretningen er begyndt og mødt udi den sal. mands broder Jens Niensens hosværelse på den umyndiges vegne som følger:

Indbo: en gl. sort egekiste 1 rd 1 mk, en gl. fyr ditto 2 mk, et gl. egeskab med 5 rum 1 sld 2 mk, en gl. skive 8 sk, 2 gl. sivstole 3 sk, 2 gl. blåstribede uldne dyner med lidet fyld 2 rd 1 mk, en ditto hovedpude 1 mk 8 sk, et par blågarns lagner 3 mk, et blå og hvidrudet sengeklæde 2 mk, et blågarns håndklæde 1 mk, en gl. hjulrok 1 mk, 1 øltønde 1 mk 8 sk, 6 bærekar a 2 sk er 12 sk, en gammel dejnebalje 6 sk, 2 gl. hanke 12 sk, en flaske og en løb 1 mk 4 sk, 2 gl. solde 8 sk, et bærekar 8 sk, 2 stripper 6 sk, en spand 6 sk, en jerngryde 2 mk 8 sk, 2 gl. høleer 2 mk, en egebalje 1 mk 8 sk, et bærekar 12 sk, 2 små baljer 12 sk, 2 gl. tørvespader 10 sk, 2 skoede grebe 12 sk.

Fiskeredskaber: 3/4 parter i en fiskerbåd 4 rd, 3/4 parter i en våd 6 sld, 13 reb til våddene 6 rd 2 mk, 3 gl. torskebakker a 1 rd er 3 rd, 1100 kullerbakker a 8 sk er 1 sld 1 mk 8 sk.

Bæster og kvæg: en brun hest 7 år gl. 8 sld, 1 brun blisset ditto 6 rd, en sort hest 5 år 10 rd, en brun hoppe 10 år 6 sld, en rød kvie 3 år 3 rd, en rød ditto 3 år 2 rd, en rød ko 8 år 3 rd, 2 sorte kalve 2 rd, 7 får a 2 mk er 3 rd 2 mk, 2 svinpolde 1 rd.

Plov- og vognredskab: en gl. møgvogn med hække og kurve 2 rd, en gl. møgvogn med 1 rd 8 sk, en gl. plov med tilbehør 1 rd 2 mk, en halv stålharve 1 rd, en halv træditto 1 mk, 2 gl. skindsække a 1 mk er 2 mk, en gl. slibesten 1 mk.

Kornet udi laden 12 læs utorsken rug anset at kan give 3 skp a 20 sk er 3 mk 12 sk, 2 ½ læs byg a 6 skp er 1 td 7 skp a 1 rd 2 mk er 2 rd 3 mk 4 sk, 2 læs blandingskorn a 3 skp er 6 skp a 10 sk er 3 mk 12 sk.

Den sal. mands klæder: 1 gl. grå vadmels kjol 3 mk, et par lærredsbukser 2 mk, en gl. rød slidt trøje 2 mk, et par gl. sorte vadmelsbukser 8 sk, 1 gl. hvid vadmelsstrøje 8 sk, en rød vadmelsbrystdug 1 mk--8 sk, et par strømper 8 sk, et par sko 3 mk 8 sk, 2 gl. blågarnsskjorter 3 mk, en gl. fyr børste 1 rd.

Hernæst blev enken samt farbroderen og tilstedeværende tilspurgt, om der var noget mere, som burde at registreres og vurderes, de det nu ville tilkendegive og fremvise, hvortil de samtl. svarede nej, at dennem intet videre var bevidst, end hvis allerede anført er.

Summa boens formue 95 sld 2 mk 3 sk.

Bortskyldige gæld: Besætningen: Til stedets besætning efter Hans Kongelige Majestæts allernådigste forordning behøves 2 ringe plovbæster a 10 sletdaler er 20 sld, en vogn 8 rd, en plov 2 rd, en harve 2 mk, kan sås 3 tønner rug a 10 mk er 7 rd 2 mk, 1/2 tønne byg a 6 mk er 2 rd 1 mk, 1 tønne blanding 1 rd 2 mk, 1 tønne havre 1 rd er 42 sld. 3 mk Skyldig til Aalborg Hospital for resterende afgift med næst afviget års 1708 indberegnet 12 rd 3 mk 4 sk.

Bygfældigheden: Husene på iboende bolig, såvelsom Niels Knudsens gadehus, som den salig mand begge dele havde i fæste, disses bygfældighed er overalt anset og taxeret at kan repareres med tømmer, tag og arbejds løn for 11 sld 2 mk. Sønnen Morten Christensens tilfaldende mødrene arv består i boet, som er 9 sld 1 mk 5/2 sk. Skyldig til Anne Tammesdatter i Hvarret, som blev lånt til den sal. mands begravelse 2 sld. Tjenestepigen Anne Thomasdatter rester et års løn med 4 sld. For denne skifteforretning at forvalte og skrive 1 rd 2 mk. Et ark stemplet papir til skifteforretningen 3 mk. Summa bedrager denne bos bortskyldige gæld udi alt til 84 sld 2 mk 9½ sk. Når forskreven bortskyldige gæld drages fra boens registrerede og vurderede midler, bliver så til overs imellem enken Margrethe Clemmensdatter og datteren Anne Christensdatter til deling = 10 sld 3 mk 9½ sk, hvoraf moderen Margrethe Clemmensdatter tilkommer den halve part, skriver 5 sld 1 mk 12 3/4 sk. Efter at således som for er meldt var registreret og vurderet og den bortskyldige gæld udført, lovede enken fornævnte Margrethe Clemmensdatter enhver for sine fordringer fuldkommenligen at fornøje og afbetale. Belangende datteren Anne Christensdatter hendes tilfaldende fædrene arv, da er imellem enken og barnets farbroder og formynder Jens Nielsen således sluttet og aftalt, at hvis arv, hun efter hendes sal. fader arveligen tilfalder, skal blive i boet hos hende bestående, så længe til Gud vil, hun får en anden værge; og haver moderen Margrethe Clemmensdatter af kærlighed til sin datter lovet imidlertid at forsyne hende med fornøden klæde og føde, skolegang og anden kristelig optugtelse uden nogen afgang i hendes fædrene arv. Desligeste lovede at forære hende klæder til en opredt seng så god som 10 sld heller og penge i stedet, om hendes ære det kan afstedkomme, og derforuden forsikrer enken at holde skifteforvalteren for denne forretning uden al skadelidelse i alle måder.

Dets til bekræftelse haver vi dette med vores egne hænder underskrevet.

Actum stærvboet ut supra.

Aalborg Hospitals fæsteprotokol side 369 a + b

Pirups Krat

Poul Hansen 1 boel hartkorn 6 skp 2 alb 1 hus hartkorn 1 skp 3 fjk 1 alb

På Hans kongelige Majestæts, min allernådigste overherre og konge, såvelsom de høje herrer direktørers og fattiges vegne, haver jeg underskrivende sted og fæst, så og hermed stæder og fæster Poul Hansen, barnefødt i Stenum, de 2 Aalborg Hospitals tilhørende boliger udi Pirups Krat, som Christen Nielsen sidst i fæste havde og fradøde, halve bemeldte boliger med al deres rette tillæg, som nu er og dertil af alders tid ligget haver, fornævnte Poul Hansen sin livstid herefter må have, nyde, bruge og beholde med de vilkår, at han efter Guds forsyn ægter enken Margrethe Clemmensdatter, så og årlig og i rette tider på sine behørigte steder yder og betaler alle kongelige skatter og Kontributioner, som nu er eller herefter påbydendes vorder, såvelsom den sædvanlige landgilde efter jordebogen til hver Martini her til klosteret rigtig at yde og betale, desligeste at gøre sit tilbørlig arbejde, husene der på stederne haver han forsvarlig at opbygge, og siden herefter upåklagelig vedligeholder, hospitalsforstanderen, som nu er eller herefter kommendes vorder at være hørig og lydig, som det sig bør; i det øvrige haver han sig efter hans kongelige majestæts allernådigste lov og forordninger at rette og forholde alt under dette fæstebrevs fortabelse; til indfæstning haver han betalt 6 sletdaler.

Dette til bekræftelse under min egen hånd og fortrykte signette.

Aalborg d. 9. maj 1712

Matthiis Juul

Aalborg Hospitals skifteprotokol

Skifte efter afgangne Pouel Hansen udi Pirups Krat

Anno 1737 den 16. november var på kongelig majestæts rettens og Aalborg Hospitals vegne, hospitalsforstander Johannes Juul af Aalborg, tillige med 2 tiltagne vurderingsmænd, Niels Nielsen af Blokhuset og Christen Christensen af Hune, begge af Hune Sogn, forsamlede udi Aalborg Hospitalsbonden sal. Pouel Hansen udi Pirups Krat i bemeldte Hune Sogn hans hus og bo for at holde registrering og vurdering, samt skifte og deling efter bemeldte sal. Pouel Hansen, imellem enken Margrethe Clemmensdatter på den ene og den sal. mands arvinger, som er hans broder Niels Hansen, der boede og døde i Thise by og har efterladt sig 3 sønner, neml. Hans Nielsen tjenende Niels Pedersen, hospitalsbonde i Mejlby, Thomas Nielsen tjener i bemeldte Thise by, og Christen Nielsen værende udi Norge, alle på den anden side; på hvilke fraværende arvingers vegne som deres curatores, mødte ved denne skifteforretning Anders Andersen i Pirup, der har enkens Margrethe Clemmensdatters datter til ægte, såvel og Christen Poulsen af Saltum Torp. På enkens vegne som hendes selvtagne lavværge mødte Niels

Nielsen af Pirup i fornævnte Hune Sogn; og er da udi samtlige deres hos- og overværelse forrettet som følger:

Indbo i stuen: 1 gl. fyr bordblad stående på 2 gl. forrådnede pæle 4 sk, 1 gl. egeskab med 5 rum 5 mk, 1 gl. egekiste med lås og hængsel 7 rd, 1 gl. fyr dito foruden hængsel og lås 4 mk, 1 liden gl. forrådnede fyrskrin 8 sk, 1 liden gl. fyrbænk 1 sk, 4 små fyrhylder a stk 2 sk er 8 sk, 1 liden halmstol 2 sk, 2 gl. hynder 2 sk, 1 gl. bøgebænk 1 sk, 6 fyr siebøtter a stk 2 sk er 12 sk.

I kårsstuen: 2 gl. fyr sengesteder a stk 8 sk er 1 mk, 2 gl. bæskar a stk 2 sk er 4 sk, 1 gl. bøge balje og 1 gl. standtønde 6 sk, 1 gl. rund trækar 2 sk, 1 lidet trug 2 sk og 1 kragkop 1 sk, 1 gl. madkurv 4 sk, 1 sort glar bothelie (flaske) 4 sk, 1 studsglas 4 sk er 8 sk. Sengeklæder på enkens seng 1 sort og hvidtribet olmerdugs overdyne, 2 gl. dito hovedpuder, 2 gl. sribede vadmels underdyner og 2 gl. blårlærreds lagner tilsammen for 2 rd 2 mk. På pigens seng 2 gl. sorte og hvide vadmelsdyner, 1 gl. ditto hovedpude, 2 gl. grove blårlærreds lagner, som alt er slet og ringe for 5 mk.

Den salig mands igangklæder: 1 gl. sort klædes kjortel 1 rd 2 mk, 1 gl. grå vadmels dito 1 rd, 1 gl. skindtrøje med små messingknapper 4 mk, 1 gl. hvid vadmelsstrøje 2 mk, 1 par gl. skindbukser 2 mk, 2 par sorte vadmels dito 2 mk, 1 gl. blå livstykke med messingknapper 8 sk, 2 par gl. hvide strømper 1 mk 4 sk, 2 gl. hatte begge for 12 sk, 1 gl. klædes cabussun (kabuds) 2 mk, 1 gl. hørlærreds skjorte 1 mk 8 sk, 2 gl. blårlærreds ditto a stk 1 mk er 2 mk, 1 par gl. støvler 12 sk, 1 par sko med messingspænder 2 mk. 1 par gl. ditto 8 sk er 5 rd 5 mk 4 sk.

I kælderen: 1 gl. ege øltønde 1 mk 8 sk, 1 lidet ølanker 12 sk, 1 gl. egestandtønde 8 sk, 1 ege ølhalvanker 8 sk, 1 gl. fyr kærne og 1 gl. ditto flødebøtte 6 sk, 1 gl. tjærebimpel 2 sk, 1 gl. otting 1 sk, 1 gl. ege dejnebalje 6 sk, 1 gl. ditto 2 sk, 1 gl. skindsold 8 sk, 2 gl. spånsolde 2 sk, 2 lergryder og 1 ditto kande 2 sk, 1 ditto gryde og 1 ditto kande 2 sk, 1 gl. jernlampe 2 sk.

På loftet: 1½ td. blanding a td. 5 mk 8 sk er 1 rd 2 mk 4 sk, 1 gl. sædeløb 4 sk, 1 gl. drøftetrug 3 sk, 1 gl. hampehegle 4 sk, 2 gl. ostehække a stk 1 sk er 2 sk, 2 gl. høleer med drag 2 mk, 4 gl. river a stk 2 sk er 8 sk, 4 gl. høtyve med 3 jernlænger a 2 sk er 8 sk, 1 gl. svøb, 1 gl. bagreb og 1 gl. forreb 12 sk, 1 liden gl. halm grynkube 1 sk, 2 små halmkuber a stk 1 sk er 2 sk, 1 gl. stren-tetræ 2 sk, 2 gl. linnedssække a stk 8 sk er 1 mk, 2 gl. skind ditto a stk 6 sk er 12 sk.

I bryggerset: 1 liden jerngryde på 1 kande rum 3 mk, 1 gl. forslidt kværn 8 sk, 1 gl. sælde 4 sk, 1 gl. egekar 10 sk, 1 gl. standtønde 2 sk, 1 gl. fyr strippe og 1 ditto spand 6 sk, 2 gl. forslidte hørbrydere 4 sk, 1 gl. ildfod 4 sk.

Bæster og kvæg: 1 gul hoppe 8 år 4 rd, 1 gul ditto 6 år 5 rd 2 mk, 1 sort ditto 4 år 5 rd 4 mk, 1 rød-blisset hest 12 år 2 rd, 1 sort ditto føl 5 mk, 1 grå ko 3 år, 1 rd 5 mk, 1 grå hjelmet ditto 3 år 1 rd 2 mk, 1 sort hjelmet ditto 3 år 1 rd 3 mk, 1 grå og hvid kvie 2 år 5 mk, 1 sortgrimet ditto 2 år 4 mk, 1 sort studekalv 3 mk, 1 sorthjelmet kviekalv 2 mk 8 sk, 7 fårehøveder a stk 2 mk er 2 rd 2 mk, 2 årings sopolde a stk 2 mk er 4 mk, 1 galtpold 2 mk, 2 søer hver årgammel som var sat på skoven a stk 3 mk er 1 rd, 1 ditto pold tillagt dette år 2 mk.

Plov og vognredskab: 1 gl. vogn med behørende redskab 2 rd 4 mk, 1 gl. ditto møgvogn med 3 fjæle 1 rd, 1 gl. plov med jern og drættetøj 1 rd 2 mk, ½ harve med jerntænder 3 mk, 1 halv træ-

harve 1 mk, 1 gl. slibesten med træaksel 12 sk, 1 gl. skærestol 4 sk, 1 gl. skærekniv med kiste 1 mk, 2 gl. spader med skaft 2 mk, 2 gl. skoede grebe a stk 6 sk er 12 sk, 1 gl. træditto 2 sk, 2 gl. skovle 2 sk, 2 gl. økser 1 mk 8 sk, 1 naver 4 sk, 1 gl. sav 6 sk, 2 små hammere 4 sk.

Utorsken korn i laden: 9 læs rug a læsset 6 skæpper er 6 td. 6 skp a td. efter landkøbet såsom capitelstaksten ikke endnu er sat 1 rd 2 mk er 9 rd, 6 læs byg a læsset 5 skp er 3 td 6 skp a td. efter ditto køb 5 mk er 3 rd 12 sk, 1 læs blanding 6 skp a td 5 mk 8 sk er 4 mk 2 sk er 12 rd 4 mk 14 sk.

På tilspørgsel af skifteretten erklærede enken med lavværge, item Anders Andersen og Christen Poulsen på fraværende arvingers vegne, at dennem intet videre var bevidst stærvboet tilhørende, end hvis allerede registreret og vurderet er. Summa bedrager da boets registrerede og vurderede midler sig til 65 rd 5 mk 10 sk, hvorimod angaves boets bortskyldige gæld nemlig:

1. Besætningen: Til stedets besætning af hartkorn 1 td - - 2 alb. af et hus som den sal. mand havde i fæste - 1 skp 3 fjk 1 alb er 1 td 2 skp udfordres 2 mådelige plovbæster a stk 6 rd 4 mk er 13 rd 2 mk, $\frac{1}{2}$ vogn med behør 5 rd, $\frac{1}{2}$ plov 2 rd, 1 harve 4 mk er = 21 rd.
2. Sæden til marken : dertil behøves, såsom ikke sås uden lidet vinterrug på disse steder, følgende: 4 td. vårrug a td efter foranmeldte køb 1 rd 2 mk er 5 rd 2 mk. 3 td. byg a td. efter ditto køb 5 mk er 2 rd 3 mk. 2 td. havre a td. efter bemeldte køb 5 mk er 1 rd 4 mk er = 9 rd 3 mk.
3. Brøstfældigheden: radling, lade, stald og fæhus 20 binding og 2 binding kaarshus, som mindre steder på tømmer og tag er ganske brøstfældig, hvilket ej kan repareres og istandgøres med tømmertag arbejds løn og alt ringere end med 28 rd, 4 binding hølade og 2 binding vognhus, ligeledes på tømmer og tag brøstfældig, som ej kan repareres og istandsættes ringere end med 8 rd.

På det andet sted, som den sal. mand havde i fæste, radlingshuset 5 binding iligemåde på tømmer og tag brøstfældig, hvilke ej kan repareres og istandsættes ringere end med 5 rd 4 mk, laden 4 binding, er ligeledes på tømmer og tag brøstfældig, til dens reparation og forfærdigelse vil medgå i det ringeste 4 rd 2 mk er 46 rd. Den sal. mand Poul Hansen skyldig landgilderestance til Hospitalet til 1. maj 1731 efter dom af 9. november ditto år, som han af dhr. overdirektøren for Hospitalet, med den af dennem over hospitalsgodsets landgilderestance holdte examinationsforretning af dato 28. oktober 1734 med påfulgt kongelig allernådigste approbation af 4. februar 1735 er pålagt at svare 3 rd 2 mk. 1737 skyldig den fulde landgilde, som efter jordebogen er 2 rd 1 mk 12 sk. Videre skyldig 1737 juli kvartal 3 mk 2 sk, oktober kvartal med vejpenge 4 mk 5 sk, skat for tilstundende år 1738 a td hartkorn 5 mk og er 1 rd 4 sk. Tjenestepigen Else Pedersdatter fordrede løn for et år til mikkelsdag 1737 - 3 rd 2 mk. Peder Christensen af Blokhuset fordrede, som den sal. mand af samme lånt haver, neml. penge 1 rd 2 mk. Else Ibsdatter af fornævnte Blokhus fordrede, som enken af hende havde lånt til hjælp til hendes sal. mands begravelsesbekostning, hvilket og enken tilstod, 1 rd 4 mk.

Summa bedrager da al boets bortskyldige gæld sig til = 90 rd 4 mk 7 sk.

Efter at således var forrettet er til de 3 rd 2 mk, som sal. Poul Hansen til Hospitalet er skyldig, gjort udlæg udi følgende poster, neml.: 1 grå ko 3 år 1 rd 5 mk, 1 grå og hvid kvie 2 år, 1 sort grimet ditto 2 år, begge for 1 rd 3 mk er 3 rd 2 mk, hvor da, eftersom boets gæld langt overgår

boets midler, og enken Margrethe Clemmensdatter, formedelst hun er højaldrende og skrøbelig, begærede at vorde fra stedet entlediget, og at hospitalsforstanderen det med en beboer ville forsyne og derhos håbede, at hun blev undt hendes sal. mands igangsklæder, så og at hun måtte få hendes livsophold ved stedet den korte tid, hun endnu måtte have tilbage at leve udi, hvorimod hun erbød at betale af boets bortskyldige gæld følgende: til Else Pedersdatter hendes resterende løn 3 rd 2 mk, til Peder Christensen i Blokhuset 1 rd 2 mk og til Else Ibsdatter sammesteds de 1 rd 4 mk, som hun til hendes sal. mands begravelse lånt haver, og som kreditorerne dermed var fornøjet, så er hende efter begæring overleveret hendes sal. mands klæder, de øvrige boets registrerede og vurderede midler er overleveret Thøger Laursen som tilsynskarl ved stedet, hvortil han herved lover og tilforbinder sig at være ansvarlig, indtil stedet med en beboer forsynet vorder.

Iøvrigt lover og forsikrer enken med lavværge, samt Anders Andersen og Christen Poulsen på de fraværende arvingers vegne, at holde skifteforvalteren og alle andre dette skifte vedkommende uden skade og skadelidelse i alle optænkkelige måder, hvorved dette skifte således sluttelig er afgjort og tilendebragt, og til stadfæstelse haver enhver for sig dette skiftebrev med egne hænder underskrevet.

Datum stærvbo ut supra.

Bertel Matthiasen Biller og Maren Eriksdatter

20 + 21

Nr. Saltum i Saltum sogn

Bertel Matthiasen var hvervet som ryttersoldat og tilknyttet et rytterkompagni i Saltum. Hans herkomst kendes ikke, og det vides heller ikke, hvornår han blev født. På dette tidspunkt blev der hvervet et stort antal ryttersoldater i udlandet, fortrinsvis fra Tyskland og Polen. (Det må dog antages, at hans far hed Matthias og hans mor Anne Malene). Rigmor Nørgaard antager, at han blev født omkring 1650 - selv mener jeg, at det nok har været lidt senere, måske omkring 1670. Da der ikke findes optegnelser om det nationale rytteri på denne egn i denne periode, kan der ikke siges så meget om hans militære situation. Han har formentlig fået stillet en gård til disposition i Nr. Saltum. Han optræder i Saltum første gang i 1699 som fadder. Han kaldes ind imellem Matthis' og Rytter.

Maren Eriksdatter er født i Nr. Saltum og blev døbt den 11. maj 1679 i Saltum kirke. Hun var datter af **Erik Bertelsen** og **Margrete Laursdatter**.

De blev gift omkring 1700 og fik følgende børn:

Anne Mallene Bertelsdatter (1702-04). Hun blev 3 år gl.

Anne Malene Bertelsdatter (1705-92). Hun blev i 1730 gift i Saltum kirke med Ole Mortensen (1702-60). Hans far var skoleholder i Saltum.

Matthias Bertelsen (1711-80). Han giftede sig med Else Pedersdatter og de bosatte sig i Saltum.

Margrete Bertelsdatter (1715 -)

Bertel Matthiasen Biller er død efter 1720, hvor han sidst er noteret til stede på en auktion (iflg. Rigmor Nørgaard).

Maren Eriksdatter døde i Faarup og blev begravet i Saltum den 17. september 1754.

Peder Pedersen og Maren Christensdatter

22 + 23

Faarup i Saltum sogn.

Peder Pedersen kom fra Kanstrup i Saltum sogn og blev født omkring 1682. Hans ophav kendes ikke. Han giftede sig den 16. maj 1712 i Saltum med **Maren Christensdatter**. Hun var antagelig datter af Christen Ribergaard og Maren Nielsdatter og født i Faarup og døbt i Saltum kirke maj 1677.

Sammen havde de børnene:

Jens Pedersen (født 1721).

Else Pedersdatter (1714-80). Hun giftede sig med Mathias Bertelsen i Faarup.

Maren Pedersdatter (1716-16). Hun døde 5 uger gl.

Maren Pedersdatter (født 1717).

Anne Pedersdatter (1722-22). Hun døde 8 uger gl.

Maren Christensdatter døde 68 år gl. i Faarup og blev begravet den 12. januar 1744 på Saltum kirkegård. Peder Pedersen døde 68 år gl. i Faarup og blev begravet på Saltum kirkegård den 14. oktober 1750.

Mads Sørensen Skrædder og Kirsten Andersdatter

26 + 27

Malund i Hørmested sogn

Mads Sørensen Skrædder var født omkring 1689. Hans ophav kendes ikke.

Han var gift (1) med Kirsten Andersdatter (1699-1729), hvis ophav heller ikke kendes. Sammen fik de børnene:

Anders Madsen (født 1718). Han blev i 1741 gift i Hørmested med Bente Marie Nielsdatter.

Søren Madsen (født 1720). Han giftede sig i 1745 i Hørmested med Karen Jensdatter.

Mette Marie Madsdatter (født 1722).

Dorthe Kirstine Madsdatter (1725-83). Hun giftede sig i 1747 i Hørmested med Christian Pedersen Møller og bosatte sig senere i Jetsmark.

Efter Kirsten Andersdatters død, giftede Mads Sørensen sig (2) omkring 1731 med Marie Olufsdatter. Sammen fik de børnene:

Birgitte Madsdatter (født 1732).
Kirsten Madsdatter (født 1734).
Anne Madsdatter (født 1735).
Ejler Madsen (født 1738).
Johanne Madsdatter (født 1741).
Ole Madsen (født 1743).
Jens Madsen (1747-48). Han døde 8 mdr. gl.

Mads Sørensen døde 75 år gl. i Malund og blev begravet i Hørmested den 2. december 1764.

Christen Sørensen Gundesen og Anne Pedersdatter **28 + 29**

Lunen i Hune sogn.

Christen Sørensen Gundesen blev født i Rødhus i Hune sogn og døbt den 6. april 1692 i Hune kirke. Han var søn af **Søren Gundesen** og **Kirsten Nielsdatter**.

Anne Pedersdatter blev født i Hunetorp og døbt i Hune kirke den 11. september 1687. Hun var datter af **Peder Pedersen Toft** og **Johanne Christensdatter**.

De blev gift den 4. december 1718 i Hune kirke.

Han var husmand i Hunetorp, og han kan udmærket godt have suppleret sin indkomst ved fiskeri (jfr. broderen).

De fik børnene:

Johanne Christensdatter (1719 -)
Anne Christensdatter (1721-77). Hun døde 56 år gl. i Piruphvarre.
Maren Christensdatter (1723 -)
Margrethe Christensdatter (1725 – efter 1749). Hun fik et uægte barn med Mads Sørensen (1720-71) i 1744. De blev først gift i 1749. De boede i Buj.
Peder Christensen (1728 - omk 1792). Han giftede sig med Maren Pedersdatter og var husmand i Lunen i Hune sogn.
Gunde Christensen (1730 -)

Anne døde i Lunen og blev begravet i Hune den 16. januar 1752. Christen døde sst. og blev begravet i Hune den 25. marts 1768.

Rigmor Nørgaard har i Landsarkivet for Nordjylland i Viborg fundet følgende om denne familie:

Synsforretning over Birchelse Stamhus' gods:

1736-37 Hune Sogn Christen Gundesen: 6 gulv raalinghus i stand, 4 gulv stald og lade i stand, 4 gulv fæhus, slet for fag, 2 bæster, 6 fæhøveder, 10 får, 1 svin.

2 sønner, Peder, 9 år, Gunne, 4 år.

Peder Madsen Ræf og Anne Christensdatter **30 + 31**

Faarup i Saltum sogn

Peder Madsen Ræf blev født i 1697 (måske allerede i 1696) i Faarup i Saltum sogn. Han blev døbt i Saltum kirke den 3. januar 1697. Han var søn af **Mads Christensen Ræf** og **Inger Pedersdatter Thyboe**.

Anne Christensdatter blev født i Nr. Saltum og døbt den 2. december 1694 i Saltum. Hun var datter af **Christen Andersen Koch** og **Johanne Berthelsdatter**.

De blev gift i Saltum kirke den 7. maj 1719.

De fik børnene:

Mette Pedersdatter (1721-67). Hun giftede sig 1° i 1749 med Christen Christensen og 2° i 1761 med Niels Sørensen Villerup.

Mads Pedersen (1724-38). Han døde 14 år gl.

Maren Pedersdatter (1727-1813). Hun giftede sig 1° med Peder Christensen og bosatte sig i Pirup i Hune sogn.

Jens Pedersen Ræf (1731-96). Han døde 66 år gl.

Margrethe Pedersdatter (1734-94). Hun giftede sig med Jacob Andersen Bødker (1731-1806) i Saltum.

Peder døde i Faarup og blev begravet i Saltum den 15. april 1764. Anne døde sst. og blev begravet den 13. marts 1774.

Jep Andersen og Anne Pedersdatter **32 + 33**

Faarup i Saltum sogn

Jep Andersen var født omkring 1620. Hans herkomst kendes ikke.

Han giftede sig inden 1646 med **Anne Pedersdatter**. Hun var datter af **Peder Thyrisen** og født omkring 1610.

Ægteparret havde 2 børn, muligvis flere:

Anders Ibsen (inden 1646 – 1733). Han giftede sig (1) med Volborg Pedersdatter (død 1695) og (2) med Johanne Christensdatter (o. 1658 – 1727). Han var fæstebonde og kirkeværg i Saltum.

Margrethe Ibsdatter (født 1646).

Anne Pedersdatter døde i Faarup og blev begravet i Saltum den 30. januar 1649.

Den 21. oktober 1649 giftede Jep Andersen sig (2) med Anne Jensdatter (født omk. 1630).i Saltum kirke.

Sammen fik de en række børn:

Anne Ibsdatter (1651-91).

Johanne Ibsdatter (1652-57).

Karen Ibsdatter (1657-1727). Hun giftede sig (1) i 1682 i Saltum kirke med Laurs Christensen og (2) i 1685 med Jens Terchelsen.

Peder Ibsen (1658-98). Han giftede sig i 1685 i Saltum med Anne Christensdatter. Han boede i Vestergård i Faarup.

Johanne Ibsdatter (1662-1700). Hun døde 44 år gl. (iflg. KB).

Margrethe Ibsdatter (1664-1735). Hun døde 71 år gl.

Christen Ibsen (1667-1709). Han kom til Hune Løkkegård omkring 1700. Han døde 46 år gl.

Inge Ibsdatter (1667-1736).

Jep Andersen døde i Faarup og blev begravet den 3. marts 1672 i Saltum kirke.

Anne Jensdatter døde i Faarup Vestergård og blev begravet den 14. juni 1691 i Saltum. Her er hendes alder angivet til 54 år, men sandsynligvis var hun noget ældre.

Niels Sørensen og Maren Laursdatter

36 + 37

Nr. Brogård i Hune sogn

Niels Sørensen blev født i Nr. Brogård i Hune sogn omkring 1600. Hans far var **Søren Nielsen**. Moderen kendes ikke.

I 1639 overlod faderen ham halvdelen af fæstet på Nr. Brogård. Den anden halvdel af denne helgård overtog broderen Anders Sørensen i 1641/42. Niels giftede sig omkring 1640 antagelig med **Maren Laursdatter** (født omk. 1600), hvis herkomst ikke kendes.

De fik følgende børn:

Christen Nielsen (1640-1709). Han var husmand og fisker i Pirup Krat. Han giftede sig 1° med Anne Pedersdatter (o. 1626-1691) og 2° med Margrethe Clemensdatter (o.1654-1743).

Anne Nielsdatter (o. 1643-1710). Hun giftede sig med Christen Thorsen (o. 1658-1710) og bosatte sig i Gaden i Sdr. Saltum.

Zidse Nielsdatter (omk 1645 -)

Maren Nielsdatter (omk 1650 - 1711). Hun giftede sig med Jens Andersen (død 1682) fra Kjærsig i Hune sogn.

Dorthe Nielsdatter (1652- 1711). Hun giftede sig med Knud Laursen (død 1712) fra Faarup i Saltum sogn.

Maren Laursdatter døde i Nr. Brogård og blev begravet i Hune den 9. februar 1656.

Niels Sørensen giftede sig (2) omkring 1658 med **Anne Jensdatter**, som var født omkring 1638.

De fik børnene:

Jens Nielsen (omk 1660-1745). Han boede i Hune og giftede sig med Dorthe Jensdatter.

Poul Nielsen (1662-1706). Han var gift 1° med Maren Jensdatter og 2° med Inger Sørensdatter. Han overtog fæstet af halvdelen af Nr. Brogård efter sin mor i 1699, men efter hans død i 1706 gled denne del af gården familien af hænde.

Søren Nielsen (1664-1720). Han giftede sig med Maren Sørensdatter og bosatte sig i Bunken i Saltum sogn.

Jens Nielsen (1668-1747). Han giftede sig med Else Ibsdatter og bosatte sig i Krattet i Hune sogn.

Niels Nielsen (1674-1749). Han bosatte sig i Pirup i Hune sogn.

Niels Sørensen døde mellem 1672 og 1682. Hans enke beholdt fæstet af Nr. Brogaard og overlod det til sønnen Poul Nielsen i 1699. Hun døde i Nr. Brogård og blev begravet den 26. juni 1706 i Hune.

Af tingbogen for Hvetbo Herred kan man læse følgende:

1646 stævner Niels Sørensen i Brogård for skatter.

1650 nævnes han sammen med broderen Anders om et møllekast 1649.

1655 har han fæstet af kirketiende for Hune kirke og anmoder tinget om at udpege sognemænd, som kan fastsætte, hvor meget der skal svares i tiende.

I 1662 stævner Niels Sørensen for rest tiende til Hune kirke til fastelavn. Størstedelen af sognemændene svarer, at de på grund af misvækst ikke kan yde korn, men tilbyder betaling i rede penge, hvis ikke kommissæren Knud Seefeld har eftergivet dem tienden. Ove Pedersen i Hune torp er kirkeværge og stævner senere Niels Sørensen for betalingen af kirketienden for sognet. Niels Sørensen dømmes til at betale.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende om denne familie i Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Aalborg lensregnskaber M17914:

Anno 1639 den 8. Marts fæstede Niels Sørensen en halvgårdsbolig kaldet Brogaard i Hoen Sogn, som hans fader Søren Nielsen til ham oplod, skal give til fæste 14 dr.

1641-42 fæstede Anders Sørensen en halvgård i Hoen Sogn, Nørbrogaard, hans fader Søren Nielsen for ham oplod, skal give 14 dr.

Matr. 1664:

Hune Sogn: Braaegaard, en gård under Aalborghus, Niels Sørensen 6 td, yder 6 tdr byg.

Kirkens tiende Niels i Braagaard 16 tdr, yder 16 tdr byg.

Kop- og kvægskat 1687:

Hune Sogn, Nr Brogaard: Anne Jensdatter, enke, 1 søn Jens Nielsen, yder 4 mk 8 sk.

1 toårs plag, 1 toårs kvie og 2 får, yder 1 mk 2 sk

Jordebog for Birchelse ca. 1690- 1709:

Nørbrogaard: Anders Sørensen og Niels Sørensens enke 6 tdr byg, 4 rdl arbejdspenge. Niels Sørensens enke opladt hendes part for sønnen Poul Nielsen d. 8. marts 1699. Ovenbemeldte Poul Nielsen døde og stedt igen af Anders Jacobsen den 20. Dec. 1706. Anders Sørensens enke opladt hendes part til sønnen Tomas Andersen den 27. Marts 1701.

Clemen Laursen og Anne Jensdatter

38 + 39

Hune

Clemen Laursen (omk. 1620 - omk 1666)og Anne Jensdatter (død inden 1679) boede i Hune. De havde sammen børnene:

Margrethe Clemensdatter (omk. 1654 – 1743). Hun blev i 1692 i Hune gift med
(1) Christen Nielsen og (2) i 1712 med Poul Hansen.

Niels Clemensen. Han boede i Sønderby i Jetsmark sogn (1678).

Jens Clemensen. Han var umyndig i 1678, d.v.s. han var født efter 1653.

Laurs Clemensen. Også han var umyndig i 1678 og dermed født efter 1653.

Maren Clemensdatter. Hun boede i Hune i 1678.

Familien er nævnt i tingbogen for Hvetbo herred:

1678: Klemend Laursen i Hune et afkald. Niels Klemendsen i Sønderby på egne vegne og på Jens og Laurs Klemendsen Margrete Klemensdatter i Fårup og Maren Klemensdatter i Hune deres vegne gav ham afkald for arv efter deres far sl Klemend Laursen, som boede og døde i Hune, og efter deres farmor Margrete Klemensdatter, som døde i Hvorup.

Var Clemen Laursen søn af Laurs Clemensen i Brødslev i Ingstrup sogn?

Erik Bertelsen og Margrethe Laursdatter

42 + 43

Villerup i Saltum sogn

Erik Bertelsen var født omkring 1657. Hans ophav kendes imidlertid ikke.

Han giftede sig (1) den 26. november 1678 i Saltum med **Margrethe Lausdatter**. Hendes forældre var Laurs Christensen Skrædder og Johanne Jensdatter i Nr. Saltum, og hun var født omkring 1643.

Sammen havde de børnene:

Maren Eriksdatter (1679-1754). Hun giftede sig omk. 1700 med Bertel Mathiasen Biller, og de bode i Nr. Saltum.

Anne Malene Eriksdatter. Hun blev gift i 1730 i Saltum med Ole Mortensen.

Mathias Bertelsen (1711-80). Han blev gift i 1739 i Saltum med Else Pedersdatter (1714-80). Han var fæsteboinde under Bratskov og boede i Faarup. 5 børn.

Margrethe Bertelsdatter (født 1715).

Margrethe Laursdatter døde 64 år gl. i Nr. Saltum og blev begravet på Saltum kirkegård den 3. oktober 1707.

Erik Bertelsen giftede sig derefter (2) den 28. juli 1709 i Saltum med Maren Rasmusdatter. Hun var datter af Rasmus Pedersen og Maren Pedersdatter og født i Villerup og døbt i Saltum kirke den 22. december 1672. Sammen fik de børnene:

Jens Eriksen Villerup (1710-71). Han giftede sig (1) i 1749 med Anne Sørensdatter (1719-58) fra Alstrup og (2) i 1758 i Alstrup med Inger Nielsdatter.

Margrethe Eriksdatter (født 1712). Hun giftede sig i 1755 i Saltum med Christen Eriksen, som var smed i Thise.

Erik Bertelsen døde i Villerup og blev begravet på Saltum kirkegård den 18. september 1716. Maren Rasmusdatter døde sst. Og blev begravet på Saltum kirkegård den 21. januar 1748

Søren Gundersen og Kirsten Pedersdatter

56 + 57

Hunetorp i Hune sogn.

Søren Gundersen blev født omkring 1657.

Kirsten Nielsdatter blev født omkring 1652 i Hunetorp i Hune sogn.

De blev gift den 8. oktober 1682 i Hune kirke og fik børnene:

Maren Sørensdatter (1683-83).

Maren Sørensdatter (1687 - efter 1751). Hun var gift og boede i Hunetorp.

Johanne Sørensdatter (1689 - efter 1751). Hun var gift og boede i Hunetorp.

Christen Sørensen Gundersen (1692-1768). Han giftede sig med Anne Pedersdatter og bosatte sig i Lunen i Hune sogn.

Peder Sørensen Gundersen (1694-1759). Han giftede sig med Maren Madsdatter og overtog forældrenes husmandssted. Se nedenstående skifte.

Anne Sørensdatter (1697 - efter 1751). Hun blev gift med Thomas Nielsen i Rødhus.

Søren Gundersen var husmand i Hunetorp. Det må formodes, at han supplerede sin indtægt som fisker. Sønnen Peder havde fiskegarn m.m. (Se skiftet efter ham).

Søren Gundersen døde i Hunetorp i 1733 og blev begravet i Hune den 3. januar 1734. Kirsten Nielsdatter døde i Rødhus og blev begravet i Hune den 22. december 1742.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende oplysninger om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Synsforretning over Birchelse Stamhus' gods:

Ca. 1700 Hune Torp Søren Gundersen: Raalingen, 5 fag, fattes 3 læs tag a 2½ mk, ½ tylt boegelægter 1 rd. Creatur 2 køer. Rester for 1695 og forrige åringer 4 sld 10 sk = 200 flyndere, for 96 rester 1 rd 3 mk 14 sk.

1713 Hune Torp Søren Gundersen et lidet hus består mesten i tørvebygning. Behøver ½ tylt 10 alen for 4 mk 8 sk, ½ tylt 7 alen for 3 mk, 1½ tylt strålægter 3 mk, 6 læs tag a 3 mk 8 sk er 5 rd 1 mk 8 sk. Har intet creatur. Rester til 1. maj 99 9 rd 1 mk 4 sk.

1736-37 Hune Sogn Christen Gundersen: 6 gulv raalinghus i stand, 4 gulv stald og lade i stand, 4 gulv fæhus, slet for fag, 2 bæster, 6 fæhøveder, 10 får, 1 svin. 2 sønner, Peder, 9 år, Gunne, 4 år.

Birchelse Skifteprotokol:

På forvalteren Sr Klitgaard på Birchelse hans vegne og efter skriftlig begæring af dato 28. hujus (= ds.) haver jeg, underskrevne Anders Uttrup fra Hune Torp, med tiltagne 2 vurderingsmænd, navnlig Jens Nielsen Alstrup af Blokhuset og Peiter Sørensen af Buj, ao. 1751 d. 29. januar indfunden mig udi Hune Torp for at foretage registrering og vurdering efter ved døden afgangne sl. Peder Gundersen ibid. til påfølgende skifte og deling imellem enken Maren Madsdatter, som beboer ikkun den halve stærvbo i ben. Hune Torp, med laugværge Bertel Pedersen i Pandrup, på den ene, og øvrige medarvinger, som er den sl. mands søskende, nemlig Christen Gundersen ved Lunen, som er sin egen værge, 1 søster Maren Sørensdatter, som er gift udi Hune Torp, søster Johanne Sørensdatter, ligeså gift i bemeldte Hune Torp, søster Anne Sørensdatter, ligeså gift ved det Røde Hus - alle på den anden side. På deres vegne var ikkun mødt Christen Gundersen, og på den ene søster, Anne Sørensdatters, vegne hendes mand Thomas Nielsen. Og er da foretaget og forrettet som følger - Registrering i indbo :

Udi dagligstuen og kammeret:

1 fyr bord med åben fod og 1 skuffe under, 2 mk, 2 gl. fjæl til bænke a 4 sk = 8 sk, 2 gl. spindestole for 4 sk, 1 gl. fyr skammel, 2 sk, 1 gl. lukket fyr hylde, 4 sk. Udi samme hylde fandtes 3 bouteiller for 4 sk, 1 gl. broget stenkrus foruden låg, 2 sk, 1 gl. broget stenkrukke, 4 sk, 2 brogede stenfade for 2 sk, 4 gl. trætallerkener for 2 sk, 1 gl. væv med behørig redskab, 1 rd, 1 gl. spinderok og 1 gl. haspetræ, 1 mk, 1 gl. lidet hængeskab foruden lås, 4 sk, 1 fyr kiste med lås og håndgreb, 4 mk, 1 ditto grebkiste foruden lås, 2 mk, 1 gl. løb for 2 sk, 1 gl. grynbotte, 2 sk. Udi køkkenet: 1 gl. liden stålgyde for 1 mk, 1 gl. kværn med sit behør, 1 mk, 1 gl. sælde og 1 sold for 4 sk, 1 gl. drøftetrug, 2 sk, 1 gl. strippe, 2 sk. Videre træredskab med videre: 1 gl. fyr kiste, 4 sk, 2 gl. egebaljer a 3 sk, 6 sk, 1 gl. fyr bærekar for 8 sk, 1 brandpig, 2 sk, 1 gl. egekærne, 4 sk, 8 stk mælkebøtter af fyr a stk 2 sk = 1 mk, 1 gl. bøsse med lås, 1 mk 8 sk.

Den sl. mands gangklæder:

1 gl. grå vadmels kjol til 2 mk, 1 gl. blå vadmels vest med tinknapper udi, 1 mk, 1 par gl. skindbukser, 12 sk, 1 par gl. blå vadmels ditto, 10 sk, 1 gl. hvid vadmels vest for 10 sk, 2 par gl. hoser for 8 sk, 1 hørgarns og 2 blågarns skjorter for 3 mk, 2 halsklude for 12 sk, 1 gl. blå hue, 8 sk, 1 par uldne fingervanter, 4 sk.

Udbo, bæster og kvæg med videre:

1 brun hoppe, 15 år gl. 2 rd, 1 brun ditto, gl. 12 år, 2 rd, 1 brun blisset hest, gl. 6 år, 5 rd, 1 brun hesteføl, 1 rd 2 mk, 1 sort blisset ko, gl. 8 år, 4 rd, 1 sort hjelmet ditto, gl. 6 år, 2 rd 4 mk, 1 sort kvie, gl. 2 år, 2 rd, 1 studekalv, sorthjelmet, 4 mk. Får: 8 stk får og 1 vædder a 3 mk, 4 rd 3 mk. Svin: 2 årsgrise a 4 mk = 1 rd 2 mk

Træredskab med videre:

1 plov med sit behør, 4 mk 8 sk, 1 harve, halvparten med jern og ½parten med trætænder, 3 mk, 1 gl. færredsvogn med sit behør, 2 rd 2 mk, 1 gl. skærekiste med kniv, 2 mk, 1 greb og 1 skovl for 4 sk, 1 gl. spade med skaft, 12 sk, 1 bovsav for 8 sk, 1 økse, 1 mk, 1 stor naver for 9 sk, 1 mindre ditto, 7 sk, 1 bitte naver for 5 sk, 1 boreskaft med 3 bor, 8 sk, 1 hammer, 6 sk, 1 hovtang, 6 sk, 1 skarøkse (til at skarre 2 stk tømmer sammen med), 1 mk 8 sk, 1 langhøvl med jern, 6 sk, 3 andre små høvle a 2 sk = 6 sk, 1 båndkniv, 4 sk, 1 slibesten med træaksel, 1 mk 8 sk, 1 gl. husstige, 8 sk, 1 gl. loftsstige, 2 sk.

Sengeklæder i vråsen:

1 rødtribet olmerdugs overdyne, 5 mk, 2 blåtribede olmerdugs hovedpuder, 2 mk, 1 gl. hvid ulden vår, 1 mk, 1 gl. blågarns lagen 10 sk. Udi Ho(ve)dsengen: 1 gl. rødtribet olmerdugs overdyne, 2 blåtribede vår,

(Fiskeredskaber:)

1 torskebakke for 10 sk, 12 fjerding dybsvod for 3 rd, 6 gl. reb dertil a stk 2 mk 8 sk = 2 rd 3 mk, 1 fjerding sildevod for 1 rd 2 mk,

Summa 48 rd - 13 sk

Udi haven ved stedet befindes 2 bikuber, som siges af vidner at være Sr Peder Christensen i Blochhuset tilhørende, hvorover samme ikke er blevet vurderet. Hvad kornet ved stedet angår, da befindes der meget til føde, langt mindre til sædekorn, og derfor samme ikke er bleven vurderet. Hernæst blev enken, tilligemed samtlige tilstedeværende arvinger tilspurgt, om de vidste videre eller mere at angive, som kunne beregnes boen til indtægt, hvortil de samtlige svarede nej.

Foranstående registrering og vurdering er den hele boens midler, hvoraf den halve part tilhører Niels Christensen, som har fæst den halve bo, kommer da til videre skiftes slutning, delt og afgjort. -

At således for denne sinde er passeret, det vidner og stadfæster vi samtlige med vore hænder underskrift eller mærker.

Datum stærvboen i Hune Torp ut supra

A.Utrup

Bertel B.P.S.Pedersen Vurderingsmænd

Jens Nielsen Alstrup

Som egen værge

Peiter P.S.S.Sørensen

Christen C.G.S.Gundesen

Enkens navn Maren M.M.D.Madsdatters navn

Thomas T.N.S.Nielsen Som laugværge

Den sl. mands bortskyldige gæld som følger:

1. Jens Nielsen Alstrup af Blochhuset fordrede efter den sl. mands udgivne revers, som enken og den fæstede Niels Christensen tilstod 7 rd 2 mk 8 sk
2. Peder Christensen i Blochhuset fordrede efter angiven regning, som enken tilstod, 11 rd - 13 sk
3. Sr. Jens Svendsen i Blochhuset fordrede for bekommen varer og penge 4 rd 5 mk 8 sk
4. Christen Bunderup fordrede for bekommen varer, som enken tilstod, 4 mk 5 sk
5. Søren Jørgensens enke udi Hjermelev lod fordre for korn, den sl. mand havde bekommet, som enken tilstod, 4 rd
6. Peder Nielsen i Hønsholm fordrede for korn, som den sl. mand havde bekommet, og enken tilstod, 1 rd.

7. Christen Holmsgaard ligeså 4 mk
8. Jens Povelsen i Kjædegaard ligeledes 2 mk
9. Christen Jacobsen i Aalborg fordrede for hamp, og enken tilstod, 1 rd 2 mk
10. Christen Peitersen i Buj for rede, lånte penge, som enken tilstod, 1 rd
11. Thomas Nielsen i Buj ligeså 2 mk
12. Begravelsesbekostninger medgået, som her anføres til udgift, 3 rd 8 sk
13. Sr. Anders Jørgensen på Lundergaard lod fordre for tiendepenge, som enken tilstod, 3 mk.
14. Til degnen ligeså 8 sk
15. Til skolemesteren ligeså 6 sk
16. Herskabet lod fordre for et års restance 1 rd 1 mk 14 sk, for 5 hundrede flyndere a 1 mk 8 sk = 1 rd 1 mk 8 sk. Ialt = 39 rd 1 mk 12 sk

Husenes brøstfældighed blev af de tvende overværende anset for, ej ringere at kunne hjælpes, når de nogenledes skulle være i stand, end med 20 rd

Summa boens besvær og bortskyldig gæld 59 rd 1 mk 12 sk

Og som fornemmet, boens udgift overgår den indtægt, altså intet til skifte og deling, mens alle ting at forblive til stedets conservation og det høje herskabs forgodtbefindende, og lovede enken med laugværge at holde herskabet og dets skifteforvalter uden skade i alle måder, dette skifte betræffende, og er det således i al mindelighed og kærlighed sluttet og tilendebragt.

Datum stærvboen ut supra.

På forvalterens vegne

Anders Uttrup

Christen Gundesen Enken Maren Madsdatter

Som laugværge

Vurderingsmændene Thomas Nielsen Bertel Pedersen
 Jens Nielsen Peiter Sørensen

Peder Pedersen Toft og Johanne Christensdatter Ulholm 58 + 59

Lunen i Hune sogn

Peder Pedersen Toft blev født i Engesgård i Hune sogn. Hans forældre var **Peder Christensen Engesgaard** og **Maren Sørensdatter**. Hans fødselsdato kendes ikke.

Johanne Christensdatter blev født omkring 1660 i Ulholm i Hune sogn. Hun var datter af **Christen Christensen Ulholm** og **Anne Pedersdatter Ulholm**.

De blev gift i Hune den 15. marts 1685.

De fik følgende børn:

Anne Pedersdatter (1687-1752). Hun giftede sig med Christen Sørensen Gundesen og bosatte sig i Lunen i Hune sogn.

Johanne Pedersdatter (1694-1712). Hun døde 19 år gl.

Peder Pedersen (1696 -)

Kirsten Pedersdatter (1702-02). Hun døde 6 uger gl.

Kirsten Pedersdatter (1704 -).

Efter tingbogen at dømme flyttede han bort fra hjemmet i Engesgård og kom tilbage omkring 1685, hvor der var en sag om brøstfældighed af gårdens huse. En tid efter må han alligevel have forladt Engesgård og bosat sig i Hunetorp. Her frasagde han sig huset i 1691, fordi det var ødelagt af sandflugten.

Peder Pedersen døde i Lunen og blev begravet i Hune den 13. marts 1718. Johanne Christensdatter døde først februar 1750 i Lunen og blev begravet den 15. februar s.å.

Rigmor Nørgaard har i Landsarkivet for Nordjylland i Viborg fundet følgende om denne familie:

Hvetbo herreds tingbog B31C-26 side 117b:

Lørdagen den 14. marts 1685

Dommer Knud Christensen, 8 domsmænd: Søren Mortensen i Saltum, Oluf Christensen og Peder Christensen i Risager, Jens Offvesen i Hunetorp, Knud Bendsen i Hjermitlev, Clemed Mortensen i Alstrup, Christen Smed i Østrup, Christen Andersen i Faarup og Christen Sørensen Rismand ved Hune Kirke.

Niels Jensen i Hunetorp, stævns mænd Christen Jensen og Christen Andersen i Hunetorp. De bestod, at de i dag otte dage stævnedes Peder Pedersen i Engesgaard hid i dag til tinget at møde for vinde at påhøre og efterskrevne for deres sandhed at vinde. Så fremkom her for retten Niels Christensen i Hunetorp, vand ved ed og oprakte fingre, at han d. 25. januar 85, efter hans velb. husbond Johan Findlassons begær og befaling, var indkaldet udi Peder Christensens hus i Hune Hvarre at skrive et stedsmålsbrev på den bolig, som Niels Jensen påboede og Peder Pedersen Engesgaard nu skal igen annamme, således som det nu forefindes, og da hørte han, at husbonden var vel fornøjet med Niels Jensen, både om husenes brøstfældighed og i andre måder; så han takkede ham godt og ville ydermere give ham sit vidnesbyrd, så godt han ville begære, om fornøden gjordes. - Og blev forskrevne Peder Pedersen og Niels Jensen med hverandre forligt, således at Peder Pedersen skulle give Niels Jensen til minde af samme bolig 6 rd 3 mk foruden anparten og anden rest, tilsammen 9 rd 2 mk, og Peder Pedersen skulle nøjes med husene, således som de nu forefindes og dem at lade reparere - og Niels Jensen ubehindret at flytte og føre hvis ham tilhører, uden nogens forfang i nogen måder.

Peder Christensen i Hune Hvarre vand, at han hos og til stede var, da parterne, som før ermeldt, blev forenede. Da så og hørte han, således at være passeret, som før omvunden er.

Christen Christensen ved Luun vand lige således, som før er meldt. Ydermere vand forskrevne vindesbyrd, at de hørte, Peder Pedersen skulle give Niels Jensen 9 mk for en anpart, og der foruden bekendte han at være ham 2 mk skyldig; og stod nu her for retten forskrevne Peder Pedersen og tog Niels Jensen i hånden, lovede og tilsagde ham at betale forskrevne mindspenget 6 rd 3 mk, item 9 mk for en anpart og 2 mk anden gæld, er tilsammen 9 rd 2 mk til kirkeværgen Peder Nielsen i Hunetorp i Niels Jensens gæld, når kirken dem behøver.

Bemeldte Niels Jensen og hans arvinger for sig og sine arvinger uden skade er, skadesløs i alle måder er Niels Jensen i at flytte noget af det boskab, som der var forinden, nemlig en skive og en bæk efter den kontrakt, som han med de andre gjort haver, og dermed var de venlige og velforligt i alle måder. Når Peder Pedersen forskrevne summa til kirken havde betalt, skulle Niels Jensen ham derfor kvittere og være for sine huspenge kravsløs i alle måder.

Peder Pedersen Engesgaard, stævns mænd Søren Christensen i Ulholm og Anders Christensen i Hunetorp. De bestod, at de i dag 8 dage stævnedes Niels Jensen ibidem, om han imod syns afhjæmmelse ville have noget at svare, og derefter for deres syn at afhjemle. Så fremkom her for retten Jens Offvesen i Hunetorp, Jens Andersen i Kiersig, Jens Andersen i Engesgaard og Christen Laursen i Hunetorp, hjemlede og gav til kende, at de på næst afvigte forleden torsdag 8 dage så det væresteds husbygning i Hunetorp, som Niels Jensen påboede, og Peder Pedersen ham framindte og nu i fæste haver. Da fandtes laden brøstfældig for 6 læs tag og 16 små lægter tømmer a 8 sk, og hænger samme lade på sylden. Rollingen fattes 4 læs tag og 2 lægter, den østre kue fattes 2 tolvte dele, og var der nogle af udhusdørene borte, hvilket de afhjemlede for et fuldt syn og begærede tingsvinde beskrevet.

1. maj 1691

Peder Pedersen i Hune Torp, i dag 2. ting, sagde sig fra det bolig i Hune Torp, han påboer, ej længere at ville besidde, formedelst sandflugtens ødelæggelse.

15. maj 1691

Peder Pedersen i Hune Torp, 4. ting, frasagde sig det bolig i Hune Torp, Johan Finlasson påboer, ej længere at ville besidde end til få dage, som han da agtede at kvittere og redeliggøre.

Mads Christensen Ræf og Inger Pedersdatter Thyboe **60 + 61**
Faarup i Saltum sogn

Mads Christensen Ræf blev født i Faarup og døbt den 18. september 1653 i Saltum kirke. Han var søn af **Christen Christensen Ræf** og **Inge Nielsdatter**.

Af en opgørelse over ryttergodset kan man se, at han allerede i 1680 havde fæstet en gård i Faarup i Saltum sogn. Gården var på godt 6 tdr hartkorn (efter nyt hartkorn 8 tdr). Han havde da 10 kreaturer og et par får. Gården var med 36 fag relativ stor.

Inger Pedersdatter Thyboe blev født i Sdr. Saltum og døbt den 8. juni 1663 i Saltum kirke. Hun var datter af **Peder Christensen Thyboe** og **Signe Nielsdatter**.

De fik børnene:

Maren Madsdatter (1689-1763). Hun blev gift med Christen Nielsen, og de boede i Faarup i Saltum sogn.

Christen Madsen Ræf (1691-1771). Han giftede sig 1735 med Cidsel Jensdatter (født 1693), og de boede i Saltum.

Mette Madsdatter (1694-1719). Hun boede i Faarup i Saltum sogn.

Peder Madsen Ræf (1697-1764). Han giftede sig i 1719 med Anne Christensdatter (1694-1774), og de boede i Faarup i Saltum sogn.

Inger Madsdatter (1700 - efter 1748). Hun giftede sig i 1734 med Simon Villadsen fra Alstrup.

Mads Christensen Ræf døde i slutningen af 1699 og blev begravet i Saltum den 1. januar 1700.

Enken Inger Pedersdatter giftede sig omkring 1701 igen med **Jens Jensen**. Jeg er ikke bekendt med skifteforretningen efter Mads Christensen, men det var meget almindeligt, at en enke kunne blive boende mod at gifte sig med en ny fæster på gården. Det har sikkert også været tilfældet her, hvor hun bl.a. skulle forsørge 5 mindreårige børn. Jens Jensen var født i 1653.

De fik børnene:

Mads Jensen (1702-48). Han blev opkaldt efter moderens netop afdøde 1. ægtemand og overtog senere gården. Han blev gift med Karen Ottensdatter (død efter 1748).

Jens Jensen (1707 - inden 1748). Han boede også i Faarup.

Peder Jensen (- efter 1748).

Maren Jensdatter (- efter 1748)

Mette Jensdatter (- efter 1748)

Jens Jensen døde allerede i 1712, og enken Inger Pedersdatter fik lov at hensesidde i uskiftet bo, idet sønnen Mads Jensen overtog forpligtelserne. Inger Pedersdatter døde i maj 1743 og blev begravet i Saltum den 29. maj 1743.

Først ved sønnen Mads Jensens død i 1748 blev hele boet opgjort med henblik på fordeling mellem alle Inger Pedersdatters børn. Da gælden var større end boets indtægter, blev der intet til fordeling mellem arvingerne!

Rigmor Nørgaard har fundet frem til nedenstående oplysninger om familien i Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

3. Regiments Ryttergods 1680-1716 Gryt2-2

1680 i Faarup: Mads Christensen Ræf havde en gård i fæste på hartkorn 6 tønder 5 skæpper 1 fjerdingkar 1 album, efter ny hartkornsberegning 8 tønder 2 skæpper 2 album.

Besætning: 4 bæster, 2 stude, 2 køer, 2 ungnød og 2 får. Har græsning om sommeren og 5 a 6 læs hø om vinteren.

Bondegårdens bygninger og rytterhuse: Raalingen er på 12 fag, laden 10 fag, fæhus og stald 8 fag, vogn- og fårehus 6 fag, i alt 36 fag for alle rytterhusene. Får bygningshjælp på 3 rigsdaler.

Kop- og kvægskat 1687 Saltum sogn:

1 3-års plag, 1 2-års nød, 2 får 1 mk 2 sk

Sdr. Saltum: Christen Persen (Thyboe) og hustru, søster Inger Pedersdatter 1 rd 1 mk 8 sk
2 heste, 1 ko, 1 toårs nød, 1 svin 3 mk 8 sk

Auktion over ryttergodset i Vendsyssel 1717 G Ryt 2 - 3:

Faarup: Mads Christensen Ræf, nu Christen Madsen, hartkorn 8 tdr 2 skp 2 album, landgilde 3 tdr, god bygning og besætning.

Kornumgaard skifteprotokol:

Skifteforretning efter Mads Jensen Ræf i Faarup By, no 9

Anno 1748 den 21de juni er i Herrens navn foretaget at holde lovlig skifte og deling efter sal. Mads Jensen Ræf, som boede og døde i Faarup by udi Saltum Sogn, imellem hans efterladte enke Karen Ottesdatter på den ene og den sal. mands helsøskendebørn, navnlig Peder Jensen og Jens Jensen, samt Maren Jensdatter og Mette Jensdatter, item den sal. mands halvsøskende Christen Madsen, Peder Madsen, Maren Madsdatter af Faarup og Inger Madsdatter af Alstrup, samt på den anden side, hvor da indfandt sig på skifteforvalterens, velædle og velbårne Sr Cancelliråd Ermandigers vegne Jens Tychsou fra Kornumgaard, med tiltagne 2 mænd, navnlig Mathias Bertelsen og Peder Pedersen, begge af Faarup, for at registrere og vurdere boet. Så var og til stede enken med antagen lauværge, navnlig Jens Christensen ibm, og arvingerne, navnlig Christen Madsen på egne og sin broders, sal. Jens Jensens børns vegne, samt Peder Madsen på egne og sine søstres Maren og Inger Madsdatters vegne; og er så bleven til-sagt, fremført og forrettet som efterfølger:

I DAGLIGSTUEN 1 lidet furbord og bæk, 1 mk, 1 jern bilægger med jernfødder under, 5 rd, 1 fur stol med fidie sæde, 2 sk, 1 fur væv med behør, 1 rd, På en udskoet seng: 1 blå og hvid bolster overdyne, 1 rd, 1 do af samme kulør, 4 mk, 2 hørgarns lagner, 2 mk, 2 bolster hoved-puder med hørlærreds overtræk, 2 mk.

I STORSTUEN 1 fur bord med åben fod, samt en skuffe under, 2 mk, 2 lukkede furbænke, 1 mk, 1 egestol, 4 sk, 2 sorte flossethynder, 8 sk, 1 lidet do, 2 sk, 1 ildpande, 4 sk, 1 fur bord

med skuffe og åben fod under, 1 mk 8 sk, 2 spindrokke, 3 mk, 1 furkiste, som enken angav at være sig tilhørende og desårsag uvurderet, hvorudi ved åbning ej fandtes andet end hendes helligdagsgangklæder, som og blev uvurderet. 1 ege potkande, 4 sk, 1 manglefjæl og træ, 2 sk, 1 fur skammel, 1 sk, 1 driftetrug, 2 sk, 2 hollandsfade, 5 sk, 1 hollandskrus, 6 sk, 2 hollands-tallerkener, 1 sk, 3 bouteiller, 4 sk, 1 messing lysestage, 4 sk, 3 studsglas, 6 sk, 3 stenfade, 3 sk, 1 tinsjekkel, 4 sk, 1 bøgeaskekop, 1 sk.

SENGEKLÆDER 1 blå og hvid olmerdugsdyne, 3 mk, 1 vadmels vår, 14 sk, 1 par blågarns-lagner, 1 mk 8 sk, 1 bolster hovedpude, 8 sk, 1 hvid bolsterdyne, 1 mk, 1 hvid vår, 12 sk, 1 olmerdugspude, 2 sk, 1 blågarnslagen, 8 sk.

DEN SALIG MANDS GANGKLÆDER 1 gl. blå vadmelskjortel, 4 mk, 1 gl. ditto, 12 sk, 1 gl. skindtrøje med 1 dusin og 3 messingknapper udi, 2 mk, 1 hvid vadmelsstrøje, 1 mk 8 sk, 1 gl. brun klædevest med 26 stk tinknapper udi, 3 mk, 1 grøn vadmels brystdug med 1½ dusin messingknapper, 1 mk 8 sk, 1 gl. ditto, 2 sk, 1 par skindbukser, 1 mk 8 sk, 1 par gl. ditto, 8 sk, 1 par brune klædes ditto, 1 mk 4 sk, 2 par hvide bundne strømper, 1 mk, 1 par gl. sko med messingspænder udi, 1 mk, 2 stk hørgarnsskjorter, 2 mk 8 sk, 1 gl. hat, 8 sk, 1 blå vadmels kabuds, 8 sk.

I ØSTERSTUEN 1 gl. sengested, 2 sk, 2 hvide vadmels vår, 3 mk 8 sk, 2 gl. olmerdugs pu-der, 8 sk, 2 gl. blågarnslagner, 12 sk, 1 fur dejnetrug, 12 sk, 1 gl. fur standtønne, 4 sk, 1 ege liggetønne, 14 sk, 1 gl. fur bæskar, 4 sk, 1 løb, 2 sk, 1 sælde, 4 sk, 1 skindsold, 6 sk, 1 bøgeot-ting, 1 sk.

I KÆLDEREN 1 ege halvanker, 8 sk, 1 fur balje, 4 sk, 1 gl. fur bæskar, 4 sk, 1 gl. fur fløde-bøtte, 2 sk, 1 fur kærne, 2 sk, 1 ege halvanker, 6 sk, 1 fur stige, 4 sk.

PÅ LOFTET Derpå befandtes en del korn, som enken angav at kunne tilstrække til sædekorn, indtil der vorder indavlet, som ej kommer skiftet til indtægt. Hvorimod ej heller noget til fø-den kommer dette skifte til udgift.

2 bøgebøtter, 1 sk.

I STEGERSET 1 fur ølkar, 2 mk, 1 masktønne, 6 sk, 2 fur stripper, 1 sk, 1 gl. spånsold, 1 sk, 6 fur stavkar, 12 sk, 1 asketrug, 1 sk, 1 kobberkedel i grue på 1½ fjerdingkar, 2 rd 4 mk, 1 jern ildklemme, 6 sk, 1 skovl og 1 svinetrug, 8 sk, 1 gl. fur stige, 1 sk, 3 gl. linsække, 3 mk.

I GÅRDEN Vogn- og plovredskab: 1 arbejdsvogn med behør, 2 rd, 1 do. 1 rd 2 mk, 1 plov, 4 mk, 1 harve, 3 mk 8 sk, 2 skoede grebe, 12 sk, 2 spader med skaft, 1 mk 8 sk, 1 skærekiste med kniv, 8 sk, 2 plejler, 4 sk, 2 river, 5 sk, 2 høleer med drag, 2 mk, 1 gl. økse, 6 sk, 1 ham-mer, 2 sk, 1 hovtang, 1 sk, 1 gl. naver, 1 sk, 1 gl. sav, 2 sk, 1 spigerbor, 1 sk.

Øgkreaturer: 1 blakket mær 16 år, 4 rd 4 mk, 1 brun hest 13 år gl. 5 rd, 1 sort hest 7 år gl, 6 rd, 1 grå mær 10 år, 6 rd, 1 sortebrun mærplag, 3 rd 2 mk.

Fækreaturer: 1 sort hjelmet ko 16 år, 5 rd.

Fårkreaturer: 8 får, de 4 med lam, a stk. 4 mk er 5 rd 2 mk, 3 so årssvin, 2 rd, 3 grise, 2 mk 4 sk.

1 hvirvelsten, 8 sk, 1 tjærekar, 2 sk, 3 læs tag a 2 mk er 1 rd.

Og som ej videre forefandtes, blev enken og andre tilstedeværende tilspurgt, om de vidste videre, enten af rede penge, sølv eller andet at angive, med begæring, de sligt nu ville tilken- degive, hvortil de samtlige og ellers enhver for sig svarede nej, og bedrager sig så boens mid- del og formue, efter foranførte vurdering til penge 65 rd 2 mk 7 sk.

Derimod bliver at anføre stedets besværing og gæld således:

1. Stedet er 3 td hartkorn, dertil bliver ansat efter allernådigste forordning: 3 dygtige bæster a 10 rd, 30 rd, 1 vogn med behør, 6 rd 4 mk, 1 plov med behør, 2 rd 4 mk, 1 harve med be- hør, 2 rd.
2. Husenes brøstfældighed blev af vurderingsmændene anset således: 1) Raalingen behøver reparation på tømmer og tag for 3 rd 4 mk 12 sk 2) Laden med stald i øster ende, beståen- de af 8 gulve, befandtes så brøstfældig og fordærven på tømmer og tag, så at der vil medgå til tømmer, tag og håndværksfolkernes arbejds løn på egen kost, når den skal sættes i fuld- kommen stand, a gulvet 4 rd er 32 rd. 3) Det vester hus i gården er 5 gulve, befandtes på tømmer og tag så brøstfældig, så at når den skal sættes i fuldkommen stand, vil medgå til reparation på hver binding 1 rd 3 mk, 7 rd 3 mk.
3. Vårsæden, som er lagt i jorden, kommer hverken dette skifte til indtægt eller udgift.
4. Enken angav at være bortskyldig til Otte Christensen, som hun af ham har lånt, 2 rd 4 sk. Videre angav enken at være skyldig til Monsieur Winde 3 rd.
5. Folkenes løn fra påske til Michaeli angav enken således at være: Otte Christensen 3 rd 2 mk, Jens Christensen 3 rd 2 mk, Maren Sørensdatter 2 rd 2 mk.
6. Endelig bliver at anføre dette skiftes bekostning således: 2 ark stemplet papir, 3 mk, for samme på 2 ark at skrive, 1 rd, og for registreringen, 3 mk, vurderingsmændene for deres umage, 1 mk.

Bedrager sig så boens besvær og gæld til rede penge 101 rd 2 mk 12 sk, som sættes imod boens middel og formue; og ses da, at udgiften overgår dens indtægt 36 rd 10 sk, og altså føl- gelig at intet bliver til deling imellem enken og arvingerne.

Enken erklærede på tilspørgelse sit iboende sted at ville vedblive, som at holde sig sin salig mands fæstebrev efterrettelig, ja overalt forsikrede hun og lauværge at betale enhver, hvis hun skyldig er, og for denne forretning at holde skifteforvalteren fri og angerløs i alle måder; hvor- med dette skifte således i al venlighed i samtlige foreskrevnes overværelse er sluttet og tilen- debragt.

Actum skiftestedet i Faarup samme år og dag, som forskrevet står.

T. L. Tychsou

Enken Kirsten K.O.D. Ottedatter

Jens Christensen

På egne og medarvingers vegne underskriver som befuldmægtiget

Peder Madsen Christen Madsen

Som vurderingsmænd

Matthias Bertelsen Peder Pedersen

Christen Andersen Koch og Johanne Bertelsdatter

62 + 63

Nr. Saltum i Saltum sogn.

Johanne Bertelsdatter blev født omkring 1670. Hendes ophav kendes ikke, men et par af hendes søskende kendes (se under nedennævnte Bertel).

Hun fik i 1690 et uægte barn med **Anders Danielsen**, som ifølge KB var købmandskarl i Aalborg hos Nicolai ved Vester Aa. Barnet blev døbt:

Daniel Andersen (1690-90). Barnet døde imidlertid 19 uger gl.

I 1694 fik Johanne Bertelsdatter igen et barn uden for ægteskab med **Christen Andersen Koch**, som kom fra Nols i Saltum sogn. Dette barn blev døbt:

Anne Christensdatter (1694-1774). Hun fik et uægte barn med Laust Christensen i 1712. Omkring 1714 blev hun (1) trolovet/gift med Christen Knudsen, som hun fik et barn med. Den lille pige blev døbt efter hans begravelse. (2) giftede hun sig i 1719 med Peder Madsen Ræf, som hun fik 5 børn med.

Omkring 1698 blev Johanne Bertelsdatter gift med skolemester **Niels Nielsen** i Faarup. Sammen fik de sønnen:

Bertel Nielsen (født 1699).

Niels Nielsen var skolemester i Faarup fra 1690-erne. Skolerne i Nr. Saltum og Faarup omtales i matriklen 1662, hvor det siges, at skoleholderne, som læste for ungdommen, derfor var bevilget 1 gadehus af bymændene. Da skolefundatsen af 1741 ikke omtaler skolen i Faarup, må denne skole være nedlagt inden dette tidspunkt. Børnene var på det tidspunkt overført til degneskolen i Nr. Saltum.

Niels Nielsen døde 81 år og 3 måneder gl. i Faarup og blev begravet på Saltum kirkegård den 21. januar 1748. Han må derfor være født omkring 1666.

Hvornår Johanne Bertelsdatter døde kan ikke siges med sikkerhed, men måske er det hende, som med navnet Anne Bertelsdatter døde 71 år gl. i Faarup og blev begravet den 6. oktober 1737. I så fald var hun født omkring 1666.

Peder Thyrisen

66

Faarup i Saltum sogn.

Han blev født i slutningen af 1500-tallet og døde midt i 1600-tallet. Hans ægtefælle kendes ikke. Han boede i Faarup i Saltum sogn og var sandsynligvis far til

Anne Pedersdatter (omk. 1610-1649). Hun giftede sig med Jep Andersen i Faarup.

Han omtales et par gange i tingbogen for Hvetbo Herred:

1647: Laurs i Østrup stævner Peder Tyresen, som har lovet at stå last og brast med ham om rejsepenge til landstinget.

1653: Peder Tyresen i Fårup og Niels Jespersen i Nørgård i Torpet et vidne, at de var frastjålet 2 heste. navng vidner, hvorledes de så ud.

Søren Nielsen

72

Nr. Brogård i Hune sogn

Søren Nielsen blev født i 1500-tallet og døde efter 1642. Hans herkomst kendes ikke. Heller ikke hvem han var gift med.

Han fæstede Nr. Brogård i Hune sogn af Aalborghus. Denne gård var en helgård. I 1639 overlod han halvdelen af gården til sønnen Niels Sørensen og i 1641/42 resten til den anden søn Anders Sørensen.

I 1632 blev han beskyldt for sammen med Søren Laursen i Brødsted kun at have leveret ét læs hø til Aalborg slot. Samme år havde han en sag med Christen Andersen i Buj om retten til en stolestade i Hune kirke.

Følgende sønner kendes:

Niels Sørensen (omk 1600 - inden 1682). Han overtog halvdelen af Nr. Brogård i Hune sogn efter sin far. Han giftede sig 1° med Maren Laursdatter og 2° med Anne Jensdatter.

Anders Sørensen (omk 1610 - inden 1701). Han overtog halvdelen af Nr. Brogård i Hune sogn i 1741/42.

Rigmor Nørgaard har fundet følgende oplysninger om denne familie på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg:

Hvetbo herreds tingbog:

3. marts 1632

Thomas Jensen i Jonstrup, hans stævns mænd Søren Laursen i Brødslev og Thomas Sørensen i Ejersted bestod, at de i dag 14 dage stævnedes Morten Svendsen i Hun og Søren Nielsen i Brogaard hid til tinget i dag for dom anlangendes 2 læs hø, de hentede på Hammelose og skulle føre til Aalborg Slot, og ikke de leverede uden et. Forment de burde ene med det at levere det andet eller derfor lide tiltale. Og var dom begærendes.

Så mødte Morten Svendsen og Søren Nielsen og berettede, at de begge tog ikkun et læs og skød dem ind til deres medbrødre, der var i følge med dem, begærede derfor, at den sag måtte bero sig en kort tid.

Derfor i 14 dage opsat.

21. maj 1632

Jens Tomsen i Jonstrup på sin husbonds tjener Søren Nielsen i Brogaard hans vegne efter opsættelse den 16. april begærede dom anlangende en stol i Hune Kirke, som er den anden stol næst neden kirkedøren i forskrevne kirke, om den ikke bør at følge til forskrevne Brogaard, efterdi den ulast og ukæret derti har været brugt og ligget 20 år, og forskrevne Søren Nielsen i det yderste stade der haver haft, og den sag til nu i dag at være optaget.

Så mødte Jens Thomsen i Jonstrup nu i dag, fremlagde først et tingsvidne af Børglum Birkeeting udgangen den 1. april, som indeholder, det Christen Mortensen i Pirup, Peder Christensen i Hvarregaard, Erich Christensen i Ribergaard, Christen Christensen ibm, Peder Christensen i Pirup, Søren Sørensen i Krattet efter recessen at have vundet, at 20 år og mere mindes de, at den anden stol næst neden kirkedøren i Hune Kirke, det Søren Nielsen i Nør Brogaard har haft sit stolestade yderst; ikke aleneste han selv søgte forskrevne stol, men også hans børn og frænder ulast og upåkæret i alle måder og ingen andre, med videre det vidne medfører.

Endnu fremlagde et tingsvidne af forskrevne birkeeting den 1. april, som medfører, det forskrevne Jens Tomsen der for retten at have tilspurgt forskrevne vidnesmænd Christen Mortensen og hans medbrødre, om Christen Andersen, boende i Buj, eller hans formænd haver haft nogen brugelighed eller sig tilholdt nogen stolestade i forskrevne stol i Hune Kirke, som nu for retten er vundet, og de da at have svaret, at 40 år er dem vitterligt, at hverken Christen Andersen eller nogen anden haver haft brugelighed eller sig tilholdt nogen stolestader, som nu er vundet, om andre end Søren Nielsen i forskrevne Nørbrogaard.

Efter slig lejlighed satte Jens Tomsen i rette på forskrevne sin husbonds tjeners vegne, efterdi her bevises, forskrevne stol og stolestade ulast og ukæret 40 år at have ligget og været brugt aleneste af Søren Nielsen og ingen anden, ulast og upåkæret, at forskrevne stol og stade fremdeles til forskrevne Nørgaard endnu bør at være følgagtig, og som tilforn begærede dom.

Så er nu Christen Andersen ikke mødt til gensvar eller andre på hans vegne. Så efterdi her begives irring og trætte om stolestade i Hune Kirke imellem Christen Andersen i Buj og Søren Nielsen i Brogaard, den sag til i dag at være optaget efter slig lejlighed, vidste fogeden ikke i

den sag at kende, men den for herredsprovsten, sognepræsten og hans medhjælpere at fordeles og indstilles, som det sig bør.

Aalborg lensregnskaber M17914

Anno 1639 den 8. Marts fæstede Niels Sørensen en halvgårdsbolig kaldet Brogaard i Hoen Sogn, som hans fader Søren Nielsen til ham oplod, skal give til fæste 14 dr.

1641-42 fæstede Anders Sørensen en halvgård i Hoen Sogn, Nørbrogaard, hans fader Søren Nielsen for ham oplod, skal give 14 dr.

Margrethe Clemensdatter

77

Hvorup i Ingstrup sogn.

Hun omtales i et arveafkald og var død inden 1678. Hun var mor til

Clemen Laursen i Hune.

Laurs Christensen Skrædder og Johanne Jensdatter 86 + 87

Dette ægtepar boede i Saltum i 1600-tallet og fik datteren:

Margrethe Laursdatter (o. 1643 – 1707). Hun giftede sig med Erik Bertelsen og boede i Villerup i Saltum sogn.

Peder Christensen Engesgaard og Maren Sørensdatter 116 + 117

Engesgård i Hune sogn

Peder Christensen blev født omkring 1613. Hans ophav kende ikke. Han var gift med **Maren Sørensdatter**. Dette ægtepar var sandsynligvis forældre til:

Peder Pedersen Toft (død 1718). Han giftede sig i 1685 med Johanne Christensdatter, og de boede i Hunetorp i Hune sogn.

Christen Pedersen. Han er nævnt på Engesgaard i 1686.

Peder Christensen overtog formentlig en del af Engesgård i Hune sogn ved ægteskab med den tidligere fæsters datter Maren omkring 1645.

Han er nævnt i en række sager i tingbogen for Hvetbo Herred:

1646: Peder Christensen i Engisgård og Christen Nielsen i Pilgård voldgav deres trætte.

1650: Peder Christensen i Engisgård stævner Jens Andersen i Hønsholm for kornskade.

1654: Jens Andersen og P Christensen i Engisgård stævner Christen Pedersen i Hønsholm for syn. Synsmænd har set 5 agre med korn, hvori der var gjort skade. De skyldte Christen Pedersen for skaden, der var gjort af hans kreaturer.

1680: Jens Offersen i Hune torp stævner Søren Jensen, der tjener Peder Christensen i Engisgård for dele og dom. Synsmænd har set en død stud ved Engisgård, som kunne koste 7 dlr levende. Jens O skylder Peder C for studens død. Opsat 3 uger.

Anders Sørensen i Brogård og Peder Christensen i Engisgård på egne og vedkommende i Hune sogn deres vegne syn på Hune sognemænds ruin på grund af sandflugtens skader.

1685: Niels Jensen i Hune torp stævner Peder Pedersen i Engisgård for vinde. Niels Christensen i Hune torp vidner at have skrevet stedsmålsbrev på den bolig, som Niels Jensen påboede, og som Peder P skal have igen, som den forefindes. husbonden var velfornøjet med brøstfældighed og alt og ville give ham vidnesbyrd så godt, som han ville have det. Peder P skulle give Niels J 9 dlr.

Peder Pedersen i Engisgård stævner Niels Jensen for syn på brøstfældigheden af det værsted, han beboede.

Peder Pedersen i Engisgård stævner Niels Jensen Toft sst, for han ikke har holdt sit løfte. Opsat 14 dage.

Maren Sørensdatter døde i Engesgård og blev begravet i Hune den 24. september 1685.

Peder Christensen døde 75 år gl. i Engesgård og blev begravet på Hune kirkegård den 22. april 1688.

Christen Christensen Ulholm og Anne Pedersdatter **118 + 119** Ulholm i Hune sogn.

Christen Christensen Ulholm blev født omkring 1638 og døde i Ulholm og blev begravet på Hune kirkegård den 29. maj 1738. Her er angivet, at han blev 100 år. Han var gift med **Anne Pedersdatter**, som var født omkring 1634. Hun døde 64 år gl. i Ulholm og blev begravet på Hune kirkegård den 21. april 1698. Dette par var sandsynligvis forældre til

Johanne Christensdatter (o. 1660-1750). Hun blev i 1685 gift med Peder Pedersen Toft.

I Johannes fadderkreds optræder en række personer, som sandsynligvis også var børn af Christen og Anne: Jørgen Christensen Ulholm (fadder 1682), Margrethe og Kirsten Christensdatter (begge faddere i 1687).

Christen Christensen Ræf og Inger Nielsdatter

120 + 121

Faarup i Saltum sogn.

Christen Christensen Ræf blev født i Haugård i Ingstrup sogn i 1607. Han var søn af **Christen Haugaard** og **Maren Madsdatter**.

Inge Nielsdatter blev født inden 1609. Hendes herkomst kendes ikke.

De blev gift inden 1646 og fik børnene:

Christen Christensen Ræf (o. 1640-1662)

Niels Christensen Ræf (o. 1645-1716). Han blev i 1675 gift med Karen Pedersdatter og fæstede en gård i Østrup i Saltum sogn.

Margrethe Christensdatter Ræf (1647 -)

Søren Christensen Ræf (1651-84). Han bosatte sig i Ejersted i Saltum sogn og var gift 1° med Mette Mathiasdatter og 2° i 1683 med Karen Andersdatter.

Mads Christensen Ræf (1653-1699). Han blev gift med Inger Pedersdatter Thyboe og fæstede en gård i Faarup i Saltum sogn.

Jens Christensen Ræf (1653-97). Han giftede sig i 1682 med Maren Hansdatter og bosatte sig i Ejersted i Saltum sogn.

Laurs Christensen Ræf (1656-60).

Christen fæstede den 9. maj 1638 en gård af Aalborghus i Faarup i Saltum sogn.

Han døde i Faarup og blev begravet i Saltum den 26. august 1686. Inge døde sst. og blev begravet i Saltum den 30. december 1697.

Rigmor Nørgaard har på Landsarkivet for Nordjylland i Viborg fundet følgende om denne familie:

Hvetbo herreds tingbog:

3. december 1631

Christen Christensen i Saltum, hans stævns mænd Christen Andersen og Jens Christensen i Saltum bestod, at de på fredag 8 dage stævnedes Peder Jensen i Havgaard hid til tinget i dag, og på Niels Christensens tvende børns vegne, der døde i Havgaard, som er Christen Nielsen og Las Nielsen, deres vegne begærede skifte og jævning af hvis forskrevne børn kunne tilfalde efter deres salig fader Niels Christensen.

8. december 1638

Anders Jørgensen i Saltum, stævns mænd Peder Christensen, Niels Nielsen, i dag 8 dage stævnedes Christen Christensen i Farup, Christen Nielsen i Haffgaard, Las Nielsen ibm, Las Christensen Smed i Saltum for tilbud, anlangende et brev, som er deres arvelod pårørende, som

Peder Ræff dem givet har, dateret den 15. april 1632, hvilket brev findes til Christen Christensen i Saltum.

Och spurgte Anders Jørgensen, om de vidste nogen del, som salig Christen Christensen haver oppebåret på samme brev, at de det ville give tilkende; och ingen er mødt til gensvar.

Anders Jørgensen et afkaldsvidne, det Jens Christensen tog i hånden og gav Anders rigtig afkald for al den arv og arvelod, som han kunne tilfalde efter hans fader Christen Christensen og moder Anne Pedersdatter. Och takkede Jens Christensen forskrevne Anders Jørgensen godt for redelig betaling.

Aalborghus lensregnskaber M17914:

Hvetbo Herred: 9. Maj 1638 fæstede Christen Christensen, født i Hauffgaard, de 2 parter af den gård i Faarup, Niels Lauridsen (Mørch) ham oplod, skal give 24 dr.

Hvetbo herreds justitsprotokol B31C-7:

Lørdag den 16. januar 1640

Christen Christensen i Farup på hans moders Maren Madsdatters vegne. Stævns mænd Byrrild Jensen i Brødslev og Søren Simonsen ibm. bestod, at de i dag 14 dage stævnedes Mads Smed i Fjerritslev mundtlig for vidne.

Jens Thomsen i Jonstrup og Christen Nielsen i Haffgaard vandt efter recessen, at tirsdagen den 29. december var de til Mads Smeds i Fjerritslev i Han Herred og begærede en langbøsse, som salig Peder Ræf i Haffgaard havde overgivet ham at forfærdige. Da svarede Mads Smed dem, at det var vel sandhed, at Peder Ræf fliede ham en bøsse at forfærdige, men ikke han havde set den et halvt år.

Byrrild Jensen og Søren Simonsen i Brødslev i dag 14 dage stævnedes Anders Jensen i Fjerritslev hid for vidne. Jens Sørensen i Farup, Las Jensen i Jonstrup de stævnedes i dag 14 dage Niels Jensen i Farup, født i Lund, for vidne. Las Nielsen i Haffgaard, Thomas Christensen ibm., Karen Jensdatter og Maren Pedersdatter ibm de vand særdeles efter recessen ved deres ed og med oprakte fingre, at hverken Anders Jensen, som er født i Lund, eller hans broder Niels Jensen, de var i Haffgaard den 30. november og stævnedes forskrevne Christen Nielsen, og ikke de talte med nogen af folkene i Haffgaard i nogen måde. Christen begærede genpart.

Hvetbo herreds justitsprotokol B31C-11:

5. juni 1647

Christen Christensen i Faarup, hans stævns mænd Peder Nielsen og Peder Pedersen ibm. i dag 8 dage stævnedes Maren Nielsdatter i Saltum med hendes laugværge hid i dag for vidne og

efterskrevne for deres sandhed at sige: Niels Jensen tjenendes Jens Tomsen i Jonstrup vand efter recessen, at nu på søndag var 8 dage, udi Saltum kirke så han, det kvindfolk tryktes i stolen, og den, som var inderst i samme stol af forskrevne 2 kvindfolk, den kom omkuld.

An Ibsdatter i Farup vand og efter recessen, at forskrevne søndag i Saltum kirke var Ing Nielsdatter først i stolen. Så kom Maren Nielsdatter og trykte hende ind i stolen. Inger Jensdatter i Farup vand og efter recessen ligesom An Ibsdatter. Johan Laursdatter i Farup vand det samme. An Laursdatter i Jonstrup vand det samme.

Jens Thomsen i Jonstrup efter forskrevne vidnes indhold begærede klage på Maren Nielsdatter, for hun i så måde haver trykt hende af hendes stude i kirken, hvortil Jens Andersen begærede, at der måtte fremlægges nogen synsvidne, om der skal være nogen skade gjort, og bød sig i rette. Derfor opsat 14 dage.

Hvetbo herreds tingbog:

1684

Tomis Nielsen af Aalborg, stævns mænd Ollesen og Christen Nielsen i Brødslev, de bestod, at de i dag otte dage stævnedes Christen Ræf i Faarup hid for hvis var ulovlig tagen af salig Søren Christensens bo i Ejersted, og samme dag stævnedes efterskrevne for deres sandhed at vinde.

Så fremkom her for retten Christen Persen i Saltum og Christen Nielsen ibidem, vand og bekendte, at den tid skifte stod efter sal. Søren Christensen Ræf, da bekendte Christen Ræf, at han sad i en del af sal. Søren Christensens klæder, og noget adskillig kom fra Faarup og ind i boen i en sæk. Hvad det var, så de ikke, hvor det kom fra, vidste de ikke, men hans søn Mads førte det ind.

Tomas Nielsen svor ydermere, at på forskrevne skifte sigtede han Christen Ræf for forskrevne varer, at han det efter den salig mands død, før skifte holdtes, det ulovligt udtog, hvortil Christen Ræf svarede, at et par bukser og en lue havde han lånt af hans søn i levende live, og ej videre af boen i nogen måder havde bekommet.

8. marts 1684

Bagi Pedersen i Ejersted, stævns mænd Anders Christensen i Ejersted og Jens Persen ibidem, de bestod, at de i dag 14 dage stævnedes efter en skriftlig stævning Niels Christensen Ræf i Østrup, Christen Ræf i Faarup, Mads Christensen ibidem, Jens Ræf i Ejersted hid i dag til tinget for vinde at påhøre og videre påfølgende lovmål, og samme dag stævnedes efterskrevne for deres sandhed at vinde.

Så fremstod her for retten Knud Christensen i Drustrup, vand efter lovens bogstaver, at den tid skifte stod efter salig Søren Ræf i Ejersted, da så og hørte han, Christen Ræf i Faarup havde en ræveskindslue, som han bekendte at have været hans søns, salig Søren Christensens. I lige måde et par bukser, som han samme tid stod udi, og kom der samme tid en sæk ind i storstuen

med noget udi. Hvad det var, så eller vidste han ej - eller hvem der bar den ind.

Christen Pedersen i Saltum vand ligesåledes, og Christen Nielsen i Saltum i lige måder, som Knud Christensen omvundet haver, og ydermere vand forskrevne Christen Persen og Christen Nielsen, at den tid Christen Ræf blev sigtet over skiftet for at han havde forrørte part af hans salig søns bo, da hentede Mads Christensen Ræf i Faarup omvundne sæk i Faarup med hvis, som var udi den. Om han hentede den i Faarup eller andensteds, var dem ubevist.

Dernæst fremstod Maren Andersdatter, nu tjenendes i Biersted, og den tid, salig Søren Ræf i Ejersted døde, da tjente hun der, og imidlertid skiftet stod efter bemeldte salig mand, da så hun, at Christen Ræf i Faarup og hans hustru, Ing Nielsdatter kastede den salig mands klæder, nemlig 2 par sko, 2 par strømper, 2 par vadmelbukser og en sort vadmelkjol, men om de tog det af husene eller ej, var hende ubevidst. Vidste ej videre derom at vinde.

Så fremkom Terkil Terkilsen, vand at han så, det Mads Ræf i Faarup hentede et par hjul hos salig Søren Ræf i Ejersted i hans levende live.

Overalt efter forskrevne varsel satte udi rette og formente, at Niels Christensen Ræf i Østrup burde efter skiftebrevs indhold af dato 13. marts 1684 at betale 16 sletdaler foderleje af hvis kreaturer, som han på børnenes vegne havde annammet, og til hr. landsdommer Jens Lassens fordring var depeteret.

Ydermere tilstod Christen Pedersen og Christen Nielsen i Saltum, at den tid de var i Ejersted og registrerede og vurderede salig Søren Ræfs bo, da befalede Tomis Nielsen og Niels Ræf i Østrup dem at sætte foderleje på hvis kreaturer, som børnene var tilfalden efter skiftebrevs indhold.

Christen Ræf svor ved ed imod forskrevne vinde og nægtede, at han ej havde ført forskrevne sæk eller klæder fra forskrevne bo. - Opsat 14 dage, om noget imidlertid havde noget til befrielse eller sagens oplysning, da det at fremvise. Begærede herefter tingsvinde beskreven.

14. februar 1685

Bagi Pedersen i Ejersted et afkald, det her for retten fremstod Niels Christensen Ræf i Østrup og tog forskrevne Bagi Persen i hånden på sin salig broders, Søren Christensen, som boede og døde i Ejersted, hans efterladte tvende børn, Inger og Maren Sørensdatter, og gav ham et fuldt, tryk, fast, uryggeligt og uigenkaldet afkald og kvittering for al den arv, som bemeldte tvende børn efter forbemeldte deres salig fader Søren Christensen og salig moder Mette Mattiasdatter, i henseende for den arv og arvelod, de efter deres salig forældre kunne tilfalde, være sig i bo og bohave, gods og løsøre, inden- og udendøre, løst og fast ved hvad navn det er eller nævnes kan, så han og hans arvinger for dem og deres arvinger for fød og ufød til evighed skal være kvitteret og krævningsløs i alle måder, og satte derpå en underskrift.

Niels Ræf i Østrup, et vinde det her for retten fremkom Bagi Pedersen i Ejersted og tog Niels Ræf i hånden, lovede og tilforpligtede sig at holde forskrevne Niels Ræf og hans tvende salig broders børn fri og uden skade i alle måder for al den gæld eller tilkrav, som salig Søren Chri-

stensen kunne være ham skyldig efter lovlig bevis og skiftebrevs formelding, i dag læst og påskrevet.

Peder Christensen Thybo og Signe Nielsdatter

122 + 123

Sdr. Saltum i Saltum sogn.

Peder Christensen Thybo var født omkring 1610. Hans ophav kendes ikke. Han giftede sig med Signe Nielsdatter, som var født omkring 1633. Hendes forældre kendes heller ikke, men hun var barnebarn af Christen Knudsen i Biersted sogn. Sammen havde de børnene:

Christen Pedersen Thybo 1650-1706). Han giftede sig i 1675 i Hjermitslev kirke med Karen Ydesdatter.

Niels Pedersen Thybo (1652-1724). Han giftede sig med Kirsten Pedersdatter.

Mette Pedersdatter Thybo (1654-1704).

Bodil Pedersdatter Thybo (født 1655).

Boye Pedersen Thybo (født 1658).

Inger Pedersdatter Thybo (1663-1743). Hun blev gift (1) omkring 1688 med Mads Christensen Ræf i Faarup og (2) omkring 1701 med Jens Jensen.

Peder Christensen Thybo fæstede iflg. matriklen 1664 en gård i Sønder Saltum på 7 tdr 5 skp 1 fjk 1 alb hartkorn. I landgilde skulle han betale 3 tdr byg. Han havde 1 okse, 1 svin, 1 gås, 3 høns og 3 skp havre til hestegæsteri. Gården tilhørte Jørgen Seefeldts arvinger.

Peder Christen Thybo døde i Sdr. Saltum og blev begravet på Saltum kirkegård den 25. august 1681. Signe Nielsdatter døde 68 år gl. sst. og blev begravet på Saltum kirkegård den 5. marts 1701.

Anders Koch

124

Saltum.

Der kendes ikke noget til Anders Koch, som givetvis boede i Saltum. Man kender imidlertid hans to sønner ved navn:

Christen Andersen Koch, som boede i Nols i Saltum sogn omkring 1690.

Jens Andersen Koch giftede sig i 1703 i Saltum med Maren Jensdatter.

Bertel126

Saltum.

Bertel boede givetvis i Saltum i sidste halvdel af 1600-tallet. Der kendes 3 børn, som var faddere hos hinanden:

Jens Bertelsen (død 1719). Han boede i Løtt i Saltum sogn og var gift med Dorethe Andersdatter (o. 1660-1742) og fik 4 børn i perioden 1686-94. Hun var datter af Anders Berthelsen Kjærulf på Holmen (nævnt i faderens skifte 1673).

Margrethe Bertelsdatter. Hun var gift (1) med Niels Jensen (død inden 1705) i Nr. Saltum. De fik 4 børn i perioden 1688-93. Niels Jensen var (1) gift med Sidsel Andersdatter, som døde i 1683. Efter Niels Jensens død giftede hun sig (2) med Niels Pedersen Bruun, som hun fik 3 børn med 1704-07.

Johanne Bertelsdatter, som i 1690 fik et uægte barn med Anders Danielsen fra Aalborg. I 1694 fik hun et uægte barn med Christen Andersen Koch fra Nols, inden hun omkring 1698 giftede sig med skolemester Niels Nielsen i Faarup i Saltum sogn.

Måske er nævnte Bertel identisk med den Bertel Andersen, som døde 60 år gl. i Nr. Saltum og blev begravet 27. juli 1686 på Saltum kirkegård.

Jens Laursen og Dorethe Nielsdatter

174 + 175

Hune.

Om dette ægtepar vides kun, at de boede i Hune. Begge må være født i 1500-tallet og døde engang i 1600-tallet. De havde datteren:

Johanne Jensdatter, som giftede sig med Laurs Christensen Skrædder i Saltum sogn.

Søren Klemendsen 234

Hune sogn

Han boede i Hune sogn, hvor han sidst er nævnt 1642. Han var givetvis far til:

Maren Sørensdatter (død 1685), som giftede sig med Peder Christensen Engesgaard.

Klemend Sørensen. Han er nævnt i tingbogen for Hvetbo Herred som søn af Søren Klemendsen.

Christen Haugaard og Maren Madsdatter

240 + 241

Haugård i Ingstrup sogn.

Christen Haugaard boede på Brødslev Haugård i Ingstrup sogn. Han var gift med Maren Madsdatter, som givetvis var datter af Mads Jensen Haugaard. Sammen havde de børnene:

Niels Christensen (o. 1600-1631). Han overtog fæstet af Brødslev Haugård efter faderen.

Christen Christensen Ræf (o. 1607-1686). Han fæstede en gård i Faarup. Han blev gift med Inge Nielsdatter før 1640.

Christen Haugaard døde i Haugård omkring 1608. Maren Madsdatter døde i Haugård og blev begravet på Ingstrup kirkegård den 6. november 1653.

Mads Jensen Haugaard

482

Brødslev Haugård i Ingstrup sogn.

Han boede i 1500-tallet i Brødslev Haugård i Ingstrup sogn. Af hans børn kendes datteren:

Maren Madsdatter. Hun giftede sig med Christen Haugaard.

Kilder:

Carl Klitgaard: Hvetbo Herred. 2 bind, Aalborg 1906-07.

Ernst Berge Drange: Tysnes. Gards- og ættesoge. 4 bind, 1986-91.

Kirkebøger for de omhandlede sogne.

Landsarkivet for Nordjylland i Viborg: Fæstebreve, tingbøger m.m. jfr. oplysninger i de enkelte notater.